



**NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**



Stanovisko

**Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky
k Návrhu štátneho rozpočtu Slovenskej republiky
na rok 2015**

**Bratislava
november 2014**

Zoznam použitých skratiek:

a. s. – akciová spoločnosť,

b. c. – bežné ceny,

EFSF - Európsky nástroj finančnej stability,

ESO – vládny program Efektívna, Spoľahlivá a Otvorená verejná správa,

ESA 95 – metodológia Európskeho systému národných a regionálnych účtov Štatistického úradu Európskeho spoločenstva,

ESA 2010 - metodológia Európskeho systému národných a regionálnych účtov Štatistického úradu Európskeho spoločenstva revidovaná v súlade s revidovanou metodológiou Systému národných účtov Organizácie spojených národov z roku 2008, ktorá bola schválená,

ESM – Európsky mechanizmus pre stabilitu,

EÚ – Európska únia,

Eurostat – Štatistický úrad Európskeho spoločenstva,

fiškálny kompakt – Zmluva o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii

HDP – hrubý domáci produkt,

ICP – index spotrebiteľských cien,

mil. – milión,

m. j. – merná jednotka,

mld. – miliarda,

NKÚ SR – Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky,

NR SR – Národná rada Slovenskej republiky,

p. b. – percentuálny bod,

RVS – rozpočet verejnej správy,

s. c. – stále ceny,

s. r. o. – spoločnosť s ručením obmedzeným,

SR – Slovenská republika,

ŠR – štátny rozpočet,

VÚC – vyšší územný celok,

zákon o NKÚ SR – zákon č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov,

zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy – zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov,

zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy – zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov,

zákon o rozpočtovej zodpovednosti – zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti

Z. z. – Zbierka zákonov.

Obsah

Stanovisko k návrhu štátneho rozpočtu na rok 2015.....	3
1. Stanovisko k makroekonomickému rámcu návrhu RVS na rok 2015	8
1.1. Stanovisko k prognóze vývoju faktorov vonkajšieho ekonomického prostredia	9
1.2. Stanovisko k prognóze vývoja vybraných ukazovateľov rastu ekonomiky	10
1.3. Stanovisko k prognóze vývoja vybraných ukazovateľov platobnej bilancie	14
1.4. Stanovisko k prognóze vývoja vybraných ukazovateľov cenového vývoja.....	15
1.5. Stanovisko k prognóze vývoja vybraných ukazovateľov trhu práce	16
2. Stanovisko k východiskovému rámcu návrhu RVS na rok 2015	18
2.1. Stanovisko k rozpočtovaniu príjmov návrhu RVS na rok 2015	21
2.1.1. Stanovisko k rozpočtovaniu daňových a odvodových príjmov návrhu RVS na rok 2015	21
2.1.1.1. Stanovisko k rozpočtovaniu daňových príjmov SR na rok 2015.....	22
2.1.1.2. Stanovisko k rozpočtovaniu daňových príjmov štátnych finančných aktív na rok 2015	27
2.1.1.3. Stanovisko k rozpočtovaniu daňových príjmov obcí na rok 2015.....	28
2.1.1.4. Stanovisko k rozpočtovaniu daňových príjmov vyšších územných celkov na rok 2015 ..	30
2.1.1.5. Stanovisko k rozpočtu daňových príjmov Rozhlasu a televízie Slovenska na rok 2015.....	31
2.1.1.6. Stanovisko k rozpočtu daňových príjmov Environmentálneho fondu na rok 2015	31
2.1.1.7. Stanovisko k rozpočtovaniu odvodových príjmov Sociálnej poisťovne na rok 2015	32
2.1.1.8. Stanovisko k rozpočtovaniu odvodových príjmov zdravotných poisťovní na rok 2015	33
2.1.2. Stanovisko k finančným vzťahom súvisiacich s rozpočtom EÚ na rok 2015.....	34
2.2. Stanovisko k fiškálnemu rámcu návrhu RVS na rok 2015.....	42
2.3. Stanovisko k pozícii verejných financií návrhu RVS na rok 2015.....	44
2.4. Stanovisko k prognóze hrubého dlhu verejnej správy na rok 2015.....	46
3. Stanovisko k návrhu štátneho rozpočtu na rok 2015	51
3.1. Stanovisko k rozpočtovému rámcu návrhu SR na rok 2015	52
3.2. Stanovisko k súhrnným ukazovateľom príjmov a výdavkov návrhu SR na rok 2015	54
3.3. Stanovisko k návrhom rozpočtov kapitol SR na rok 2015	58
3.3.1. Stanovisko k príjmom kapitol SR v návrhu SR na rok 2015	58
3.3.2. Stanovisko k výdavkom kapitol SR v návrhu SR na rok 2015	60
4. Stanovisko k návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy SR na rok 2015.....	83
4.1. Stanovisko k rozpočtovému rámcu návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2015	84
4.2. Stanovisko k súhrnnému rozpočtu obcí, dopravných podnikov a vyšších územných celkov na rok 2015.....	88
4.2.1. Stanovisko k návrhu rozpočtu obcí na rok 2015	91
4.2.2. Stanovisko k návrhu rozpočtu dopravných podnikov na rok 2015	97
4.2.3. Stanovisko k návrhu rozpočtu vyšších územných celkov na rok 2015.....	98
4.3. Stanovisko k návrhu rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2015	103
4.4. Stanovisko k návrhu rozpočtov štátnych fondov na rok 2015.....	104
4.4.1. Stanovisko k návrhu rozpočtu Štátneho fondu rozvoja bývania na rok 2015	105
4.4.2. Stanovisko k návrhu rozpočtu Národného jadrového fondu na rok 2015.....	107
4.4.3. Stanovisko k návrhu rozpočtu Environmentálneho fondu na rok 2015	109
4.5. Stanovisko k návrhu rozpočtu Slovenskej konsolidačnej, a. s. na rok 2015	110
4.6. Stanovisko k návrhu rozpočtu verejných vysokých škôl na rok 2015	111

Stanovisko k návrhu štátneho rozpočtu na rok 2015

Stanovisko NKÚ SR k návrhu ŠR na rok 2015, v ktorom je hodnotený aj návrh RVS na rok 2015, bolo vypracované v súlade s § 5 ods. 1 zákona o NKÚ SR na základe kontroly vykonanej v Ministerstve financií SR, ktoré podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy zostavuje návrh RVS za ŠR a súhrnne za rozpočty ostatných subjektov verejnej správy na príslušné rozpočtové roky.

Účelom tejto kontroly bolo vyjadriť nielen názor NKÚ SR k návrhu ŠR na rok 2015, ktorý sa podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy schvaľuje osobitným zákonom, ale aj k makroekonomickému rámcu a východiskovému rámcu návrhu RVS na rok 2015 a k návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2015.

Účel kontroly sa dosiahol plnením predmetu kontroly, ktorým bolo hodnotenie makroekonomických, alokačných a výkonnostných aspektov fiškálnej a rozpočtovej politiky vlády SR z hľadiska cieľov, nástrojov a opatrení týchto politík, vrátane identifikovania prípadných rizík, a to na základe overenia:

- a) fiškálnej disciplíny z hľadiska dodržiavania Ústavy SR, ústavných zákonov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov platných v SR, medzinárodných zmlúv a iných dokumentov, ktorými je SR viazaná, práva Európskych spoločenstiev a práva EÚ,
- b) súhrnných rozpočtových údajov z hľadiska ich pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti,
- c) rozpočtového procesu z hľadiska jeho efektívnosti a účinnosti.

NKÚ SR na základe výsledkov kontroly vykonanej v Ministerstve financií SR dospel k nasledovným záverom:

1. Návrh RVS na roky 2015 až 2017 bol vypracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a Príručkou Ministerstva financií SR na zostavenie návrhu RVS na roky 2015 až 2017 č. MF/008808/2014-411.

Pri jeho zostavovaní bola použitá rozpočtová klasifikácia v súlade s Opatrením MF SR z 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie č. MF/010175/2004-42. Výdavky boli rozpísané do príslušných úrovní funkčnej klasifikácie v zmysle vyhlášky Štatistického úradu SR č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy.

Správnou klasifikáciou použitou v návrhu RVS na roky 2015 až 2017 sa vytvorili predpoklady pre zabezpečenie konzistentnosti medzi rozpočtovanými a skutočnými hodnotami pri realizácii rozpočtov a vykazovaní údajov v systéme štátnej pokladnice v zmysle zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov.

Makroekonomické rámce a východiskový rámec návrhu RVS na roky 2015 až 2017 sú zostavené v súlade s novou metodikou Európskeho systému národných účtov ESA 2010, čím je zabezpečený systematický a podrobný opis porovnateľný s účtovným rámcem EÚ.

2. Makroekonomické rámce návrhu RVS na rok 2015, ktoré vychádzajú z makroekonomickej prognózy schválenej Výborom pre makroekonomické prognózovanie dňa 16. septembra 2014, sú realistické.

V pôsobení faktorov ekonomického prostredia kľúčové riziká pre rok 2015 sú predovšetkým v pôsobení vonkajších faktorov, ktoré sa nedajú významne ovplyvniť domácou hospodárskou politikou a činnosťou vlády SR. Ide predovšetkým o vysokú úroveň zadlženosti verejného a súkromného sektora eurozóny, neistota týkajúca sa kvality aktív jej bankových sektorov a geopolitické napätie spojené najmä s vývojom situácie na Ukrajine a v Iraku, čo môže viesť k recesii viacerých krajín eurozóny so štrukturálnymi problémami a tým aj k výraznejšiemu zníženiu zahraničného dopytu s nepriamym dopadom na investičnú aktivitu a konečnú spotrebu.

Prognózované mierne medziročné zvýšenie rastu HDP o 0,2 p. b. na úroveň 2,6 % v roku 2015 zaradi Slovensko medzi krajiny s najrýchlejšie rastúcou ekonomikou, čo mu umožní pokračovať v postupnom dobíhaní priemeru ekonomickej výkonnosti EÚ, a to aj napriek výraznému medziročnému zníženiu rastu konečnej spotreby verejnej správy o 5,8 p. b. na úroveň - 3,8 %.

Predstih reálneho rastu vývozu tovarov a služieb pred ich dovozom v roku 2015 prispeje k medziročnému zvýšeniu miery otvorenosti ekonomiky Slovenska o 3,4 p. b. na úroveň 191,4 %, čo potvrdzuje obmedzenosť rozsahu jej vnútorného trhu a zároveň citlivosť na hospodársky vývoj v krajinách jej najvýznamnejších obchodných partnerov.

Podiel bežného účtu platobnej bilancie na HDP sa má v roku 2015 medziročne zvýšiť o 0,4 p. b. na úroveň 1,2 %. Priemerná ročná miera inflácie sa má v roku 2015 medziročne zvýšiť o 0,9 p. b. na úroveň 1,0 %, k čomu prispeje nielen uvoľnená menová politika Európskej centrálnej banky, ale aj rast cien služieb v dôsledku výraznejšieho rastu miezd v súkromnom sektore.

Rast zamestnanosti podľa výberového zisťovania pracovných síl na rok 2015 sa má medziročne znížiť o 0,3 p. b. na úroveň 0,5 %, čo má zvýšiť počet pracujúcich o 11 tis. osôb na úroveň 2 358 tis. osôb. Podľa podnikového výkazníctva rast zamestnanosti klesne o 0,6 p. b. na úroveň 0,4 %, čo má zvýšiť počet pracujúcich o 9 tis. osôb na úroveň 2 207 tis. osôb

Rast priemernej mesačnej nominálnej mzdy zamestnanca sa má v roku 2015 medziročne znížiť o 0,9 p. b. na úroveň 3,3 %, čo má zvýšiť nominálnu mzdu o 28 eur na úroveň 887 eur. Reálne sa rast priemernej mesačnej mzdy zamestnanca medziročne zníži o 2,0 p. b. na úroveň 2,1 %, čím sa dostane do rovnováhy s rastom produktivity práce, ktorá je na úrovni 2,2 %.

Priaznivý vývoj ekonomiky Slovenska v roku 2015 sa má premietnuť aj v medziročnom znížení priemernej miery nezamestnanosti podľa výberového zisťovania pracovných síl o 0,5 p. b. na úroveň 13,0 %.

3. Cieľom návrhu RVS na rok 2015 je dosiahnuť v roku 2015 podiel salda RVS na HDP na úrovni - 1,98 %, čo podľa NKÚ SR vytvára priestor pre splnenie strednodobého rozpočtového cieľa do konca roka 2017, t. j. podielu štrukturálneho salda verejnej správy na nižšej úrovni ako 0,5 % HDP.

Kľúčové ciele návrhu RVS na roky 2015 až 2017 sú rozpočtované v súlade s metodikou Európskeho systému národných účtov ESA 2010, ktorá je najnovším medzinárodne porovnateľným účtovným rámcom EÚ pre systematický a podrobný opis ekonomiky, ktorá je implementovaná od 1. septembra 2014 podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 549/2013, ktorého prílohu A tvorí Manuál ESA 2010 a prílohu B Program zasielania údajov ESA 2010.

Saldo RVS na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 medziročne zlepšiť o 459,6 mil. eur na úroveň - 1 540,8 mil. eur, čo bude predstavovať medziročné zlepšenie jeho podielu na HDP o 0,66 p. b. na úroveň 1,98 %. K tomuto rozpočtovaniu salda RVS má prispieť saldo ŠR na úrovni - 2 221,2 mil. eur a prebytok súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na úrovni 680,4 mil. eur.

Podľa NKÚ SR dosiahnutie základných parametrov fiškálneho rámca návrhu RVS na rok 2015 predpokladá pokračovanie v štrukturálnych reformách, zintenzívnenie využívania prostriedkov z fondov EÚ, eliminovanie daňových únikov s cieľom zvyšovania úspešnosti výberu daní a zabezpečovanie efektívnosti a účinnosti vynakladania verejných výdavkov.

Príjmy RVS na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 sa na rok 2015 rozpočtujú na úrovni 28 081,1 mil. eur, z toho daňové a odvodové príjmy verejnej správy na úrovni 21 768,2 mil. eur a iné ako daňové príjmy verejnej správy na úrovni 6 312,9 mil. eur.

Rozpočtovanie výnosov daňových a odvodových príjmov verejnej správy návrhu RVS na rok 2015 vychádza z prognózy daňových príjmov verejnej správy schválenej dňa 24. septembra 2014 Výborom pre daňové prognózy ako poradného orgánu ministra financií v zmysle zákona o rozpočtovej zodpovednosti, v ktorom pôsobí aj NKÚ SR v pozícii pozorovateľa.

NKÚ SR sa stotožňuje s uvedenou prognózou, ktorá realisticky zohľadňuje tak predpoklady makroekonomickej prognózy, ktorá bola schválená Výborom pre makroekonomické prognózy dňa 16. septembra 2014, ako aj prepočty legislatívnych zmien.

Podľa NKÚ SR podielová daň z príjmov fyzických osôb a jej nové prerozdelenie medzi obce a vyššie územné celky významne posilňuje ich mieru samofinancovania na rok 2015, t. j. schopnosť pokrývať svoje bežné výdavky z vlastných príjmov.

Čistá finančná pozícia SR voči rozpočtu EÚ v roku 2015 sa má medziročne zlepšiť o 1 198,0 mil. eur na úroveň 2 620,2 mil. eur, z toho odvody a príspevky SR do všeobecného rozpočtu EÚ, vrátane tradičných vlastných zdrojov sa odhadujú na úrovni 843,7 mil. eur a príjmy zo všeobecného rozpočtu EÚ na úrovni 3 463,9 mil. eur.

Podľa NKÚ SR dosiahnutie odhadovanej čistej finančnej pozície SR voči rozpočtu EÚ v roku 2015 si vyžiada zvýšenie dôrazu na riešenie všeobecne známych problémov spojených s čerpaním prostriedkov z fondov EÚ, a to predovšetkým odbúravanie bariér pre zrýchlenie čerpania a zlepšenie samotného využívania prostriedkov zo všeobecného rozpočtu EÚ pri dodržiavaní legislatívnych pravidiel a zásad hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti.

Výdavky RVS na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 sa na rok 2015 rozpočtujú na úrovni 29 621,9 mil. eur, v ktorých sú premietnuté úspory v rámci realizácie programu ESO a ďalších opatrení vlády SR.

Podiel štrukturálneho salda RVS na potenciálnom HDP v roku 2015 sa má v rámci odhadovaného vplyvu cyklickej zložky na úrovni - 1,2 % pri nulovom vplyve jednorazových a dočasných opatrení vlády SR medziročne zlepšiť o 1,2 p. b. na úroveň - 0,8 %.

Konsolidačné úsilie na základe medziročnej zmeny podielu štrukturálneho salda RVS na HDP na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 má v roku 2015 dosiahnuť úroveň 1,2 %, čo preukazuje viac ako dostatočnú mieru fiškálnej reštrikcie vlády SR, ktorá je požadovaná pravidlami preventívnej časti Paktu stability a rastu.

Podľa NKÚ SR takáto ambiciózná fiškálna politika vlády SR vytvára nielen priestor pre riešenie prípadných problémov s dopadom na verejné financie v roku 2015, ale aj zlepšenie podmienok pre dosiahnutie strednodobého rozpočtového cieľa v roku 2017, ktorým je zníženie podielu štrukturálneho salda na potenciálnom HDP pod úroveň 0,5 % HDP.

Hrubý dlh verejnej správy na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 medziročne zvýšiť o 434 mil. eur na úroveň 40 612 mil. eur, čo bude predstavovať medziročné zhoršenie jeho podielu na HDP o 0,3 p. b. na úroveň 54,4 %.

NKÚ SR v tejto súvislosti očakáva, že vláda SR bude v záujme udržania úrovne 55 % podielu hrubého dlhu verejnej správy v prípade nepriaznivého vývoja verejných financií prijímať včas dodatočné efektívne a účinné konsolidačné opatrenia na všetkých úrovniach hospodárenia štátu s cieľom dosiahnutia vyváženej optimalizácie vyhnúť sa sankciám vyplývajúcim zo zákona o rozpočtovej zodpovednosti.

4. Návrh ŠR na rok 2015 je ohraničený východiskovým rámcom návrhu RVS na rok 2015. Saldo ŠR rozpočtované na hotovostnej báze sa má v roku 2015 medziročne zlepšiť o 842,1 mil. eur na úroveň – 2 441,5 mil. eur, z toho príjmy ŠR sa majú medziročne zvýšiť o 85,1 mil. eur na úroveň 14 193,4 mil. eur a výdavky ŠR sa majú medziročne znížiť o 757,0 mil. eur na úroveň 16 634,9 mil. eur.

Podľa NKÚ SR návrh ŠR na rok 2015 je vypracovaný v súlade so základným cieľom fiškálnej politiky vlády SR na rok 2015 a vytvára predpoklady pre dlhodobý udržateľný vývoj verejných financií. Pozitívom je úsilie vlády SR pokračovať v konsolidačných opatreniach a postupne znižovať saldo ŠR a tým aj saldo RVS, pričom z hľadiska efektívnosti vynakladania prostriedkov ŠR osobitne pozitívne hodnotí realizáciu vládneho programu ESO.

NKÚ SR v hodnotení rozpočtovania výdavkov vo vybraných kapitolách ŠR na rok 2015 identifikoval niekoľko rizík.

V rozpočte kapitoly Ministerstva financií SR na rok 2015 v súvislosti s financovaním realizácie programu UNITAS – zjednotenie výberu daní, cla a poistných odvodov sú rozpočtované prostriedky iba v rámci Operačného programu Informatizácia spoločnosti, čo v prípade zavádzania nového integrovaného systému finančnej správy v rámci rozširovania jej elektronických služieb môže podľa NKÚ SR vyvolať potrebu dodatočných zdrojov zo ŠR.

V rozpočte kapitoly Ministerstva životného prostredia na rok 2015 miera medziročného zníženia rozpočtovania výdavkov môže podľa NKÚ SR spôsobiť problémy z hľadiska zabezpečenia tak plnenia obligatórnych úloh kapitoly, ako aj plnenia záväzkov vyplývajúcich z uzatvorených zmlúv. Nedostatočne je preukázaná implementácia Operačného programu Životné prostredie. Negatívne sa môže prejavovať v roku 2015 plnenie prípadných záväzkov zo súdnych sporov.

V rozpočte kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na rok 2015 nie sú podľa NKÚ SR úplne zabezpečené finančné prostriedky vyplývajúce z legislatívnych zmien a požiadaviek škôl na niektoré nenormatívne výdavky.

V rozpočte kapitoly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na rok 2015 podľa NKÚ SR rozpočtovanie prostriedkov na financovanie opatrení podprogramu aktívna politika trhu práce nezodpovedá plneniu strednodobého cieľa stratégie Európa 2020 zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov Slovenska vo veku 20 až 64 rokov na úroveň 72 %.

V rozpočte kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR na rok 2015 podľa NKÚ SR nie je dostatočne rozpočtované finančné krytie dobudovania informačných systémov Pôdohospodárskej platobnej agentúry.

V rozpočte kapitoly Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR nie sú podľa NKÚ SR dostatočne rozpočtované prostriedky na údržbu a opravy ciest I. triedy. S prípadným zaostávaním nedostatočnej implementácie Operačného programu Doprava môže byť spojené riziko prepadnutia časti alokovaných finančných prostriedkov z fondov EÚ.

5. Cieľom návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2015 je dosiahnuť prebytok vo výške 680,4 mil. eur. NKÚ SR nemá zásadné pripomienky k tomuto cieľu, i keď si je vedomý neistoty spojenej s hospodárením dopravných podnikov miest Bratislava, Košice, Banská Bystrica a Žilina v roku 2015.

NKÚ SR na základe výsledkov kontrolnej činnosti po zohľadnení makroekonomických rámcov a východiskového rámca Návrhu RVS SR na roky 2015 až 2017

nemá zásadné pripomienky

k návrhu zákona o ŠR na rok 2015.

Makroekonomické rámce a východiskový rámec návrhu RVS na rok 2015, návrh ŠR na rok 2015 a návrh súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2015 sú zostavené v súlade s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v SR, medzinárodnými zmluvami a inými dokumentmi, ktorými je SR viazaná, právom Európskych spoločenstiev a právom EÚ.

NKÚ SR vo svojej nezávislej kontrolnej činnosti bude aj v roku 2015 klásť dôraz na hospodárne, efektívne a účinné vynakladanie verejných finančných zdrojov a prostriedkov zo všeobecného rozpočtu EÚ a na súlad s právnym poriadkom SR a EÚ.

Tým je NKÚ SR pripravený napomáhať správne hospodáreniu s verejnými finančnými zdrojmi a majetkom a riešeniu celospoločensky významných problémov, preverení ktorých budú príslušným kontrolovaným subjektom poskytnuté potrebné informácie pre prijatie efektívnych a účinných opatrení na ich riešenie.

V tejto súvislosti NKÚ SR bude i naďalej poskytovať objektívne informácie o zistených skutočnostiach v tejto oblasti tak NR SR, ako aj verejnosti.

Podrobnejšie hodnotenia Stanoviska NKÚ SR k návrhu ŠR na rok 2015 sú uvedené v jeho nasledovných štyroch častiach:

1. stanovisko k makroekonomickým rámcem návrhu RVS na rok 2015,
2. stanovisko k východiskovému rámcu návrhu RVS na rok 2015,
3. stanovisko k návrhu ŠR na rok 2015,
4. stanovisko k návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy.

1. Stanovisko k makroekonomickým rámcem návrhu RVS na rok 2015

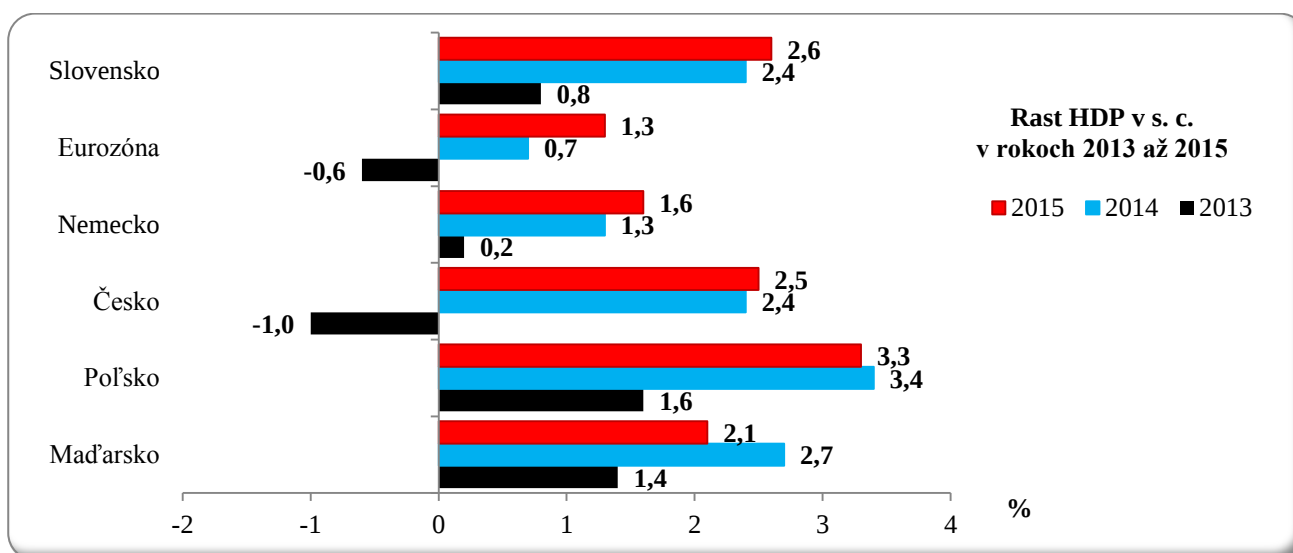
Makroekonomické rámce návrhu RVS na rok 2015 vychádzajú z prognózy schválenej dňa 16.09.2014 Výborom pre makroekonomické prognózy ako poradného orgánu ministra financií v zmysle zákona o rozpočtovej zodpovednosti, v ktorom pôsobí aj NKÚ SR v pozícii pozorovateľa.

NKÚ SR sa stotožňuje s uvedenou prognózou, ktorá realisticky zohľadňuje všetky známe pozitívne a negatívne riziká v pôsobení faktorov vnútorného a predovšetkým vonkajšieho ekonomického prostredia, ktoré majú rozhodujúci vplyv na reálny rast ekonomiky Slovenska.

V pôsobení faktorov vnútorného ekonomického prostredia, ktoré sú ovplyvňované a ovplyvniteľné hospodárskou politikou vlády SR, je podľa NKÚ SR kľúčovým rizikom rast domáceho dopytu, a to v súvislosti s premietnutím sa správania domácností do ich konečnej spotreby v podmienkach postupne klesajúcej pomerne vysokej miery nezamestnanosti. Je potrebné brať do úvahy aj pozitívny vplyv implementácie novej metodiky Európskeho systému národných účtov ESA 2010, ktorá ovplyvní celý systém národných účtov, vrátane hlavných agregátov.

V pôsobení faktorov vonkajšieho ekonomického prostredia, ktoré sa nedajú významne ovplyvniť domácou hospodárskou politikou a činnosťou, sú podľa NKÚ SR na rok 2015 kľúčovými rizikami vysoká úroveň zadlženosti verejného a súkromného sektora eurozóny, neistota týkajúca sa kvality aktív jej bankových sektorov a geopolitické napätie spojené najmä s vývojom situácie na Ukrajine a v Iraku, čo môže viesť k recesii viacerých krajín eurozóny so štrukturálnymi problémami. Prípadná eskalácia krízy v eurozóne by pre slovenskú ekonomiku znamenala výraznejšie zníženie zahraničného dopytu s nepriamym dopadom na investičnú aktivitu a výdavky na konečnú spotrebu.

Porovnanie ekonomickej výkonnosti Slovenska, eurozóny, Nemecka, Českej republiky, Poľska a Maďarska v roku 2013 a jej prognózy na roky 2014 a 2015 bez zohľadnenia metodiky ESA 2010 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Eurostat

Pre rast ekonomickej výkonnosti Slovenska v roku 2015 bude dôležité naplnenie očakávaní ekonomického rastu nielen ekonomiky Nemecka, ale aj eurozóny a susedných krajín Poľska, Česka a Maďarska, ktoré spolu so Slovenskom tvoria medzinárodné zoskupenie V-4.

Makroekonomické rámce návrhu RVS na rok 2015 sú zostavené v novej metodike Európskeho systému národných účtov ESA 2010, v ktorej sú v porovnaní s metodikou ESA 95 viaceré zmeny vo vykazovaní HDP. Medzi najvýznamnejšie zmeny patrí:

- kapitalizácia zbraňových systémov v sektore verejnej správy s príspevkom ku konečnej spotrebe verejnej správy,
- kapitalizácia výdavkov na vedu a výskum s príspevkom k tvorbe hrubého fixného kapitálu,
- kapitalizácia malých nástrojov s použitím na bežné operácie vo výrobnom procese po dobu dlhšiu ako jeden rok s príspevkom k tvorbe hrubého fixného kapitálu,
- dôslednejšie kritériá sektorovej klasifikácie štátnych, verejných a súkromných jednotiek.

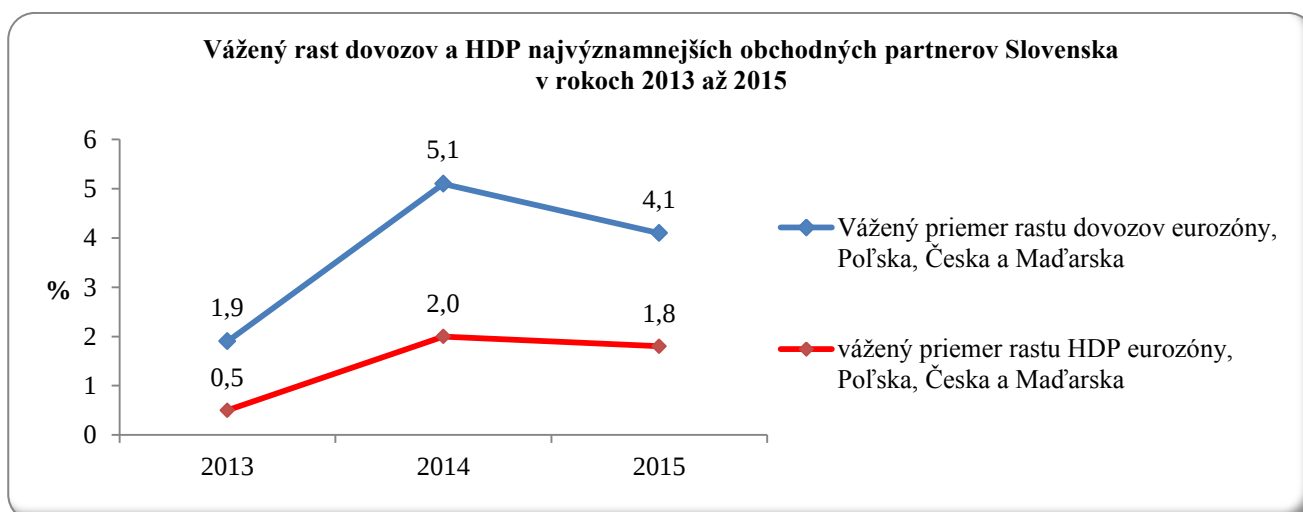
V roku 2015 sa má HDP v metodike ESA 2010 v porovnaní s metodikou ESA 95 nominálne zvýšiť o 1,5 mld. eur na úroveň 77,9 mld. eur.

Podrobnejšie hodnotenie makroekonomických rámcov návrhu RVS na rok 2015 je obsahom nasledujúcich stanovísk k prognózam vývoja faktorov vonkajšieho ekonomického prostredia v časti 1.1. a vybraných ukazovateľov rastu ekonomiky v časti 1.2., platobnej bilancie v časti 1.3., cenového vývoja v časti 1.4. a trhu práce v časti 1.5.

1.1. Stanovisko k prognóze vývoju faktorov vonkajšieho ekonomického prostredia

Najvýznamnejším faktorom vplyvu vonkajšieho ekonomického prostredia na malú a otvorenú ekonomiku Slovenska v roku 2015 bude ekonomický vývoj v eurozóne a predovšetkým u hlavných obchodných partnerov Slovenska, ktorých rast importov vytvára zahraničný dopyt po slovenských tovaroch a službách, čo rozhodujúcou mierou prispieva k rastu HDP.

Porovnanie zahraničného dopytu na základe vážených priemerov rastu dovozov a HDP najvýznamnejších obchodných partnerov Slovenska v roku 2013 a ich prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Makroekonomická prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16.09.2014

V roku 2015 sa má znížiť rast zahraničného dopytu zo strany najvýznamnejších obchodných partnerov Slovenska, čo podľa NKÚ SR môže súvisieť s pretrvávajúcou nízkou úrovňou inflácie a pokračovaním poklesu ich podnikateľskej a spotrebiteľskej dôvery, predovšetkým v dôsledku neistoty spojenjej s eskaláciou geografických rizík.

Rast globálneho reálneho rastu HDP bez eurozóny by mal podľa aktuálnych projekcií Európskej centrálnej banky v roku 2015 medziročne vzrásť o 0,1 p. b. až na úroveň 4,3 %, k čomu má prispieť nielen oživenie rastu v rozvíjajúcich sa ekonomikách na čele s Čínou, ale aj postupné oslabovanie procesu oddlžovania súkromného sektora, zmiernenie fiškálnej konsolidácie a zlepšovanie situácie na trhoch práce vo vyspelých ekonomikách.

Podľa NKÚ SR takýto vývoj vytvára pre krajiny eurozóny predpoklady na nájdenie alternatívnych vývozných trhov a tým aj na zmiernenie dopadov nielen z uvalenia sankcií EÚ na Rusko a odvetných opatrení Ruska voči EÚ, ale aj z pôsobenia ďalších rizikových faktorov spojených predovšetkým s externými a internými nerovnováhami v rýchlo sa rozvíjajúcich krajinách.

Globálny reálny rast HDP aj s eurozónou má v roku 2015 medziročne vzrásť o 0,6 p. b. na úroveň 4,0 %, čo v porovnaní s prognózou reálneho rastu HDP pre eurozónu na úrovni 1,3 % potvrdzuje jej problémy s oživením ekonomického rastu.

Na vývoj zahraničného dopytu Slovenska v roku 2015 môže mať vplyv aj nominálny efektívny výmenný kurz eura, ktorý sa má medziročne posilniť o 1,8 p. b. na úroveň 0,3 %. Podľa NKÚ SR však takýto vývoj pri prognózovanom medziročnom znížení jednotkových nákladov práce o 1,8 p. b. na úroveň 1,1 % by nemal výraznejšie ohroziť ceny vývozov tovarov a služieb s dopadom na konkurencieschopnosť domácich vývozcov a získavanie ich trhových podielov.

Porovnanie vybraných ukazovateľov finančného sektora za rok 2013 a ich prognózy na roky 2014 až 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Krátkodobé úrokové miery (3-mesačný EURIBOR)	%	0,2	0,2	0,1	- 0,1
Nominálne výnosy desaťročných štátnych dlhopisov	%	2,6	2,1	2,3	+ 0,2
Kľúčová úroková miera Európskej centrálnej banky	%	0,5	0,2	0,1	- 0,1
Cena ropy za barel	Eur	81,9	80,1	84,0	+ 3,9
Výmenný kurz americký dolár/euro	31.12.	1,328	1,340	1,271	+ 0,069

Zdroj: Makroekonomická prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16.09.2014

Prognózy vybraných ukazovateľov finančného sektora na rok 2015 vychádzajú z očakávaní trhu a odrážajú široké spektrum opatrení menovej politiky Európskej centrálnej banky, ktoré sa prejavujú predovšetkým v oblasti medziročného zníženia kľúčových úrokových sadzieb.

Podľa NKÚ SR najväčším rizikom týchto prognóz sú predovšetkým prípadné neočakávané geopolitické udalosti na strane hlavných producentov ropy, zhoršenie rastových a inflačných očakávaní a výraznejšie oživenie globálnej ekonomiky. Prognózované mierne zníženie krátkodobých úrokových mier na rok 2015 sa môže negatívne premietnuť vo výnose dane z príjmov vyberanej zrážkou, ale pozitívne by malo vplývať na znižovanie nákladov na obsluhu štátneho dlhu.

1.2. Stanovisko k prognóze vývoja vybraných ukazovateľov rastu ekonomiky

V roku 2015 tvorba HDP má medziročne vzrásť o 2,8 mld. eur na 77,9 mld. eur, čo v trhových cenách bude predstavovať tvorbu konečného výsledku činnosti rezidentských jednotiek. Tempo reálneho rastu HDP sa má medziročne zvýšiť o 0,2 p. b. na 2,6 %, k čomu prispeje tak zahraničný ako aj domáci dopyt.

Z porovnania s ekonomickým rastom eurozóny, ktorý sa odhaduje na úrovni 1,3 %, je podľa NKÚ SR zrejmé, že Slovensko aj v roku 2015 bude patriť medzi krajiny s najrýchlejšie rastúcou ekonomikou a pokračovať tak v postupnom dobiehaní priemeru ekonomickej výkonnosti EÚ.

Prognózované medziročné zvýšenie nominálneho rastu HDP na rok 2015 podľa NKÚ SR nevytvorí dostatočný priestor pre zvyšovanie výnosu dane z príjmov fyzických osôb z podnikania, dane z príjmov právnických osôb alebo dane z príjmov vyberanej zrážkou, čo platí aj pre reálny rast HDP v prípade výnosu spotrebnej dane z minerálnych olejov.

Porovnanie reálneho rastu HDP a jeho zložiek podľa výdavkovej metódy za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Tvorba HDP v b. c.	mld. eur	73,6	75,1	77,9	+ 2,8
Rast HDP v s. c.	%	1,4	2,4	2,6	+ 0,2
z toho:					
• konečná spotreba domácností	%	- 0,8	2,9	2,4	- 0,5
• konečná spotreba verejnej správy	%	2,4	2,0	- 3,8	- 5,8
• tvorba hrubého fixného kapitálu	%	- 2,7	4,8	2,7	- 2,1
• vývoz tovarov a služieb	%	5,2	4,6	4,3	- 0,3
• dovoz tovarov a služieb	%	3,8	5,7	3,4	- 2,3

Zdroj: Makroekonomická prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16.09.2014

Prognózované medziročné zníženie reálneho rastu konečnej spotreby domácností na rok 2015 o 0,5 p. b. na úroveň 2,4 % má okrem iného ovplyvniť aj spomalenie rastu disponibilného príjmu domácností o 0,8 p. b. na úroveň 2,2 %, v čom sa premietne aj medziročný pokles rastu zamestnanosti podľa podnikového výkazníctva o 0,6 p. b. na úroveň 0,4 % a priemernej mesačnej reálnej mzdy zamestnanca o 2,0 p. b. na úroveň 2,1 %.

Podľa NKÚ SR aj mierne zníženie reálneho rastu konečnej spotreby domácností vytvára priestor pre zvyšovanie výnosov spotrebných daní.

Nominálne konečná spotreba domácností má v roku 2015 medziročne vzrásť o 0,5 p. b. na úroveň 3,4 %, čo sa podľa NKÚ SR negatívne premietne vo výnose dane z pridanej hodnoty. Dynamika miery úspor domácností sa má v roku 2015 medziročne znížiť o 0,2 p. b. na úroveň 8,1 %, čo vyjadruje podiel úspor domácností na ich disponibilnom príjme.

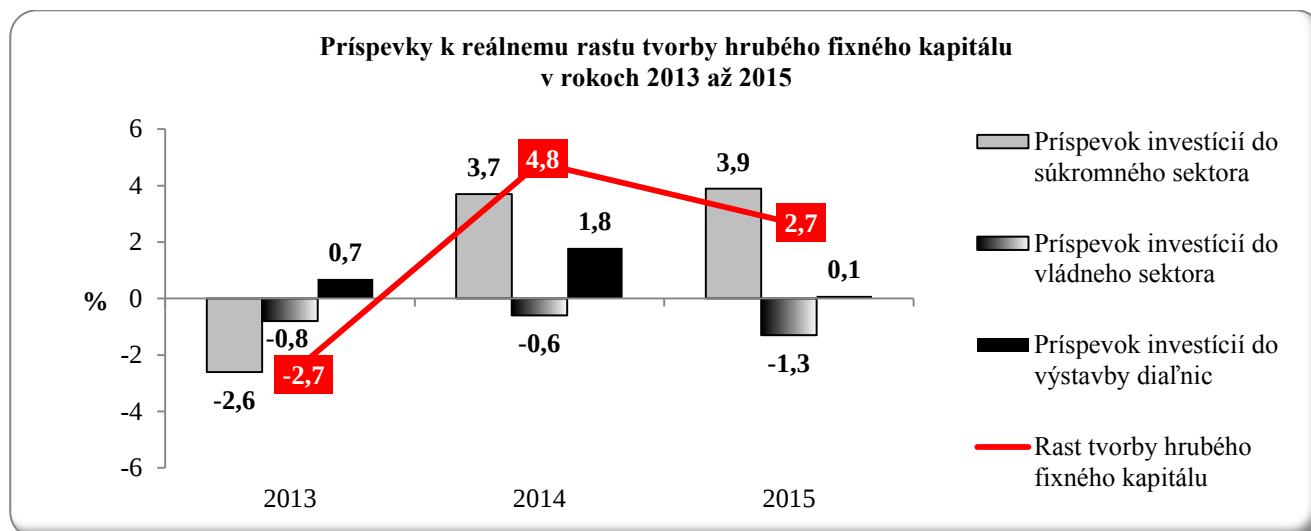
V týchto súvislostiach pri pretrvávajúcej relatívne vysokej priemernej miere nezamestnanosti v roku 2015, a to aj napriek jej očakávanému medziročnému zníženiu podľa výberového zisťovania pracovných síl o 0,5 p. b. na úroveň 13,0 %, bude dôležité, do akej miery sa doterajší pozitívny vývoj ukazovateľov dôvery spotrebiteľov premietne do skutočného správania sa domácností.

Vo výraznom medziročnom znížení reálneho rastu prognózovanej konečnej spotreby verejnej správy v roku 2015 o 5,8 p. b. na úroveň - 3,8 % sa majú premietnuť úspory na kompenzáciách zamestnancov, medzispotrebe tovarov a služieb, rozpočtových zdrojoch príspevkových organizácií a ostatných bežných transferoch v rámci pokračujúcej reformy štátnej správy ESO spojenej s ďalšou racionalizáciou počtu organizácií štátu, zlepšovaním ich služobných procesov a zvyšovaním ich vnútornej efektívnosti.

Nominálne sa má konečná spotreba verejnej správy v roku 2015 medziročne znížiť o 0,3 mld. eur na úroveň 12,9 mld. eur.

K reálnemu rastu tvorby hrubého fixného kapitálu v roku 2015, ktorý sa má medziročne znížiť o 2,1 p. b. na úroveň 2,7 %, majú z jednotlivých zložiek najvýraznejšie prispieť investície do súkromného sektora.

Porovnanie príspevkov jednotlivých zložiek k reálnemu rastu tvorby hrubého fixného kapitálu za rok 2013 a ich prognózy na rok 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Makroekonomická prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16.09.2014

V miernom medziročnom poklese prognózovanej dynamiky rastu tvorby hrubého fixného kapitálu v roku 2015 sa podľa NKÚ SR prejaví predovšetkým zníženie investícií do vládneho sektora o 0,7 p. b. na úroveň – 1,3 % a do výstavby diaľnic o 1,7 p. b. na úroveň 0,1 %.

V rámci medziročného poklesu rastu investícií do súkromného sektora o 0,2 p. b. na úroveň 3,9 % vzrastie príspevok prostriedkov z fondov EÚ o 2,2 p. b. na úroveň 0,2 % v súvislosti s ich čerpaním v rámci III. programového obdobia, pričom jadrové investície do súkromného sektora bez týchto investícií a investícií z verejného sektora sa medziročne znížia o 1,5 p. b. na úroveň 3,7 %. Podľa NKÚ SR investície do súkromného sektora vytvárajú predpoklady nielen pre ekonomický rast, ale aj tvorbu nových pracovných miest.

Tvorba hrubého fixného kapitálu v b. c. sa má v roku 2015 medziročne znížiť o 0,6 mld. eur na úroveň 14,9 mld. eur, čo podľa NKÚ SR výraznejšie neovplyvní výnos dane z pridanej hodnoty.

Reálny rast vývozu tovarov a služieb v roku 2015 sa má medziročne znížiť o 0,3 p. b. na úroveň 4,3 %, čo podľa NKÚ SR zodpovedá predpokladanému zahraničnému dopytu na relevantných trhoch najvýznamnejších obchodných partnerov slovenských vývozcov tovarov a služieb po zohľadnení geopolitických rizík.

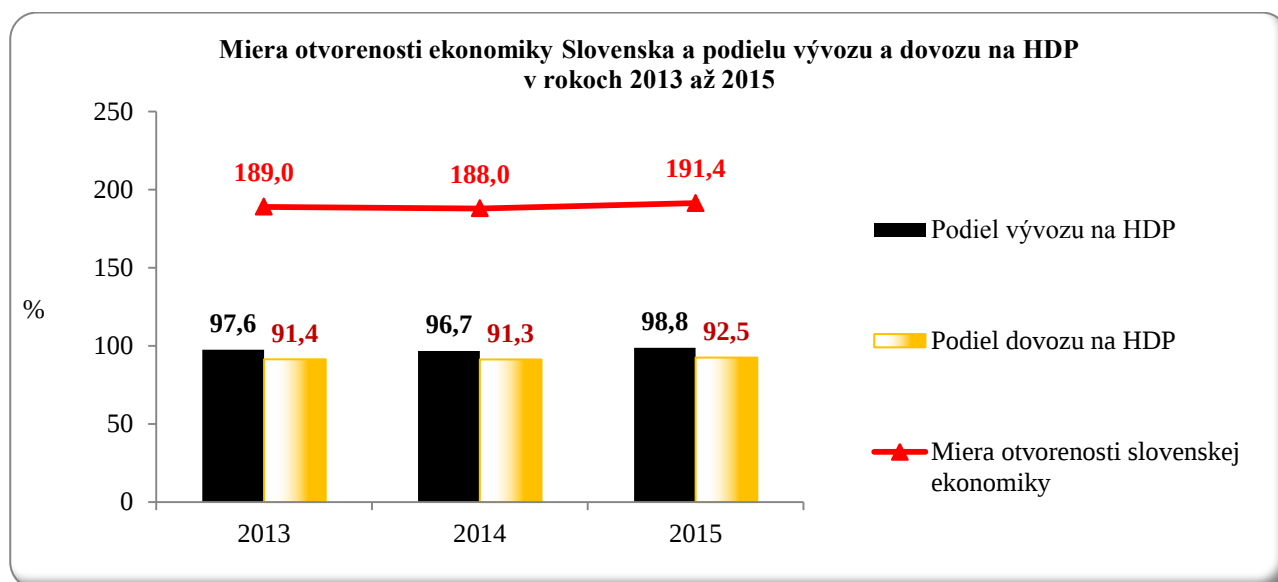
Nominálne má vývoz tovarov a služieb v roku 2015 medziročne vzrásť o 4,3 mld. eur na úroveň 75,5 mld. eur, čo podľa NKÚ SR podporí celkový agregátny dopyt a tým aj rast ekonomiky. Podiel vývozu tovarov a služieb na HDP v b. c. sa má v roku 2015 medziročne zvýšiť o 2,1 p. b. na úroveň 98,8 %.

Reálny rast dovozu tovarov a služieb v roku 2015 sa má medziročne znížiť o 2,3 p. b. na úroveň 3,4 %, čo podľa NKÚ SR v porovnaní s vyšším reálnym rastom vývozu tovarov a služieb vytvára priestor pre kladný príspevok čistého vývozu k ekonomickému rastu a prebytku bežného účtu platobnej bilancie.

Nominálne má dovoz tovarov a služieb v roku 2015 medziročne vzrásť o 3,5 mld. eur na úroveň 70,7 mld. eur, čo podľa NKÚ SR prispeje k výnosom daní z medzinárodného obchodu a transakcií, a to k podielu na vybraných finančných prostriedkoch. Podiel dovozu tovarov a služieb na HDP v b. c. sa má v roku 2015 medziročne zvýšiť o 1,2 p. b. na úroveň 92,5 %.

Prognózovaný predstih reálneho rastu vývozu tovarov a služieb pred ich dovozom v roku 2015 podľa NKÚ SR prispeje k ďalšiemu zvýšeniu miery otvorenosti slovenskej ekonomiky, ktorá sa vyjadruje ako podiel súčtu vývozu a dovozu tovarov a služieb na HDP v b. c.

Porovnanie miery otvorenosti ekonomiky Slovenska, podielu vývozu a dovozu na HDP za rok 2013 a jej prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



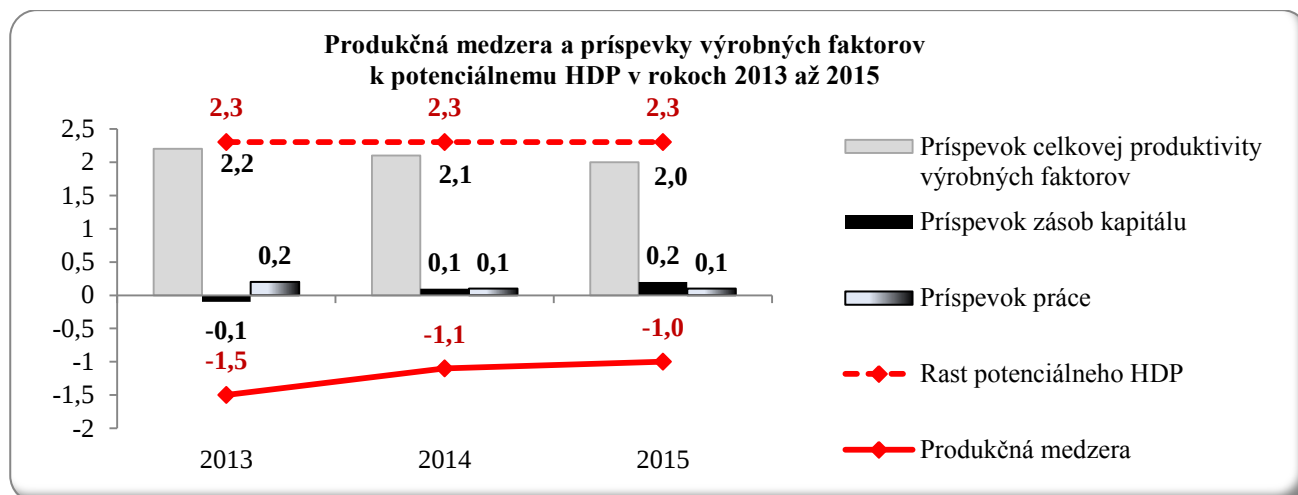
Zdroj: Makroekonomická prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16.09.2014

Prognóza vývoja miery otvorenosti ekonomiky Slovenska, resp. miera jej zapojenia do medzinárodného obchodu na rok 2015 podľa NKÚ SR potvrdzuje obmedzenosť rozsahu vnútorného trhu Slovenska a zároveň jeho citlivosť na hospodársky vývoj v krajinách najvýznamnejších obchodných partnerov slovenských vývozcov tovarov a služieb.

Dlhodobou udržateľná kapacita ekonomiky Slovenska vyjadrená rastom potenciálneho HDP si má v roku 2015 udržať medziročnú úroveň 2,3 %, čo vyjadruje maximálnu úroveň HDP, ktorú je možné dosiahnuť pri danom stave technológie a počtu obyvateľov bez toho, že by dochádzalo k prehrievaniu ekonomiky a urýchľovaniu rastu priemernej ročnej miery inflácie. Rastom potenciálneho HDP sa vyjadruje produkčný potenciál ekonomiky.

Produkčná medzera vyjadruje rozdiel medzi potenciálnym a reálnym HDP v % vo vzťahu k potenciálnemu HDP. Na úrovni národného hospodárstva udáva mieru využitia výrobných faktorov.

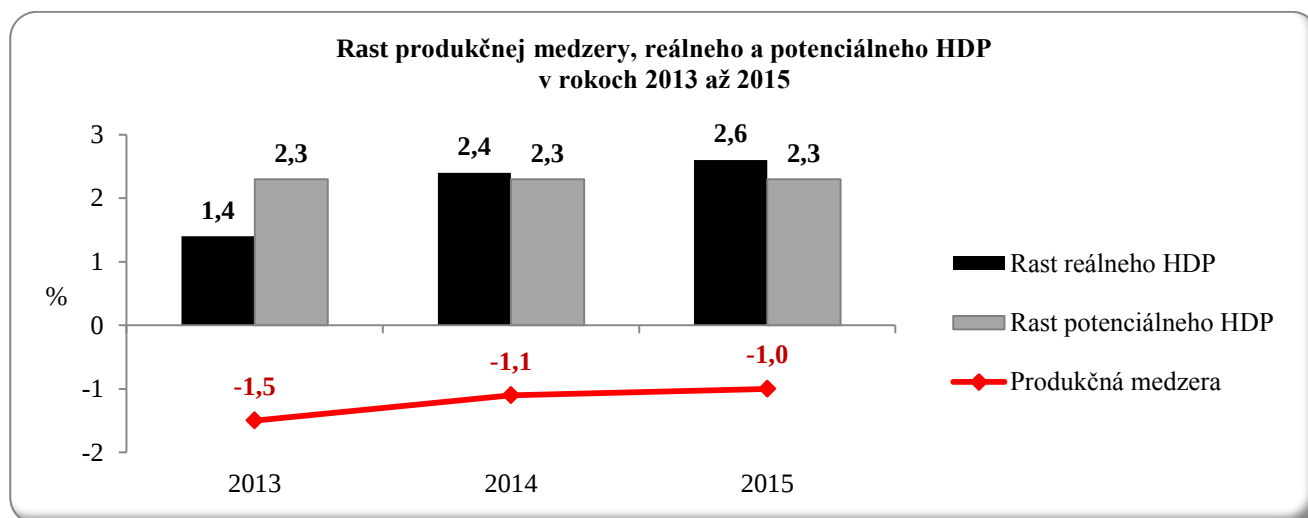
Porovnanie podielu produkčnej medzery na potenciálnom HDP a príspevkov výrobných faktorov k jeho rastu za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Makroekonomická prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16.09.2014

Odhad rastu potenciálneho HDP a produkčnej medzery v makroekonomickej prognóze, ktorá bola schválená Výborom pre makroekonomické prognózy dňa 16.09.2014, vychádza z metodiky Európskej komisie. Podľa NKÚ SR je však tento odhad v porovnaní s odhadom Európskej komisie odlišný, nakoľko vychádza z presnejších historických dát celkovej produktivity výrobných faktorov, ktoré zodpovedajú štrukturálnym zmenám v ekonomike Slovenska predovšetkým v rokoch 2005 až 2008.

Porovnanie rastu produkčnej medzery, reálneho a potenciálneho HDP za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Makroekonomická prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16.09.2014

Rýchlejší rast reálneho HDP na úrovni 2,6 % oproti rastu potenciálneho HDP na úrovni 2,3 % sa má v roku 2015 pri miernom znížení vplyvu cyklickej zložky relevantne premietnuť v uzatvorení podielu produkčnej medzery na potenciálnom HDP o 0,1 p. b. na úroveň - 1,0 %, čo preukazuje výkonnosť ekonomiky Slovenska vo vnútri hraníc jej produkčných možností.

1.3. Stanovisko k prognóze vývoja vybraných ukazovateľov platobnej bilancie

Podiel bežného účtu platobnej bilancie na HDP, ktorý zachytáva peňažnú hodnotu medzinárodného pohybu tovarov, služieb, výnosov a bežných transferov, sa má v roku 2015 medziročne zvýšiť o 0,4 p. b. na úroveň 1,2 %.

Porovnanie vývoja podielu bežného účtu platobnej bilancie a jeho štruktúry na HDP za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Bežný účet platobnej bilancie	% z HDP	2,1	0,8	1,2	+ 0,4
z toho:					
• obchodná bilancia	% z HDP	5,9	5,1	5,8	+ 0,7
• bilancia služieb	% z HDP	0,2	0,3	0,3	0,0
• bilancia výnosov	% z HDP	- 2,5	- 3,1	- 3,4	- 0,3
• čisté medzinárodné bežné transfery	% z HDP	- 1,5	- 1,5	- 1,5	0,0
Rast HDP v s. c.	%	1,4	2,4	2,6	+ 0,2

Zdroj: Makroekonomická prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16.09.2014

Prognózované medziročné zvýšenie podielu bežného účtu platobnej bilancie na HDP na rok 2015 o 0,4 p. b. na úroveň 1,2 % podľa NKÚ SR odráža očakávané zvýšenie rastu podielu vývozu na HDP o 2,1 p. b. na úroveň 98,8 %, ktorý sa má premietnuť vo zvýšení podielu obchodnej bilancie na HDP o 0,7 p. b. na úroveň 5,8 % a v udržaní medziročnej úrovne 0,3 % rastu podielu bilancie služieb na HDP.

Negatívne na bežný účet platobnej bilancie v roku 2015 má pôsobiť pokračujúci medziročný pokles podielu bilancie výnosov na HDP o 0,3 p. b. na úroveň - 3,4 %, v čom sa podľa NKÚ SR prejaví predovšetkým očakávaný nárast platieb úrokov v rámci výnosov z investícií. Negatívny príspevok má mať aj podiel čistých medzinárodných bežných transferov na HDP, ktorý sa zachová na úrovni - 1,5 %.

1.4. Stanovisko k prognóze vývoja vybraných ukazovateľov cenového vývoja

Priemerná ročná miera inflácie sa má na Slovensku v roku 2015 medziročne zvýšiť o 0,9 p. b. na úroveň 1,0 %, čo vyjadruje rast cenovej hladiny tovarov a služieb, ktorý je meraný priemerným ročným rastom indexu spotrebiteľských cien. Rovnakou medziročnou dynamikou rastu sa v roku 2015 podľa odhadov Európskej centrálnej banky a Eurostatu zvýši aj harmonizovaný index spotrebiteľských cien o 0,9 p. b. na úroveň 1,0 %, ktorý sa zostavuje pre účely medzinárodného porovnávania inflácie spotrebiteľských cien v rámci EÚ.

Porovnanie priemernej ročnej miery inflácie meranej indexom spotrebiteľských cien a jeho štruktúry za rok 2013 a jej prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Index spotrebiteľských cien	%	1,4	0,1	1,0	+ 0,9
z toho:					
• regulované ceny	%	0,7	- 0,9	- 0,7	+0,2
jadrová inflácia	%	1,5	0,4	1,6	+ 1,2
z toho:					
• ceny potravín	%	3,7	0,2	2,3	+ 2,1
• čistá inflácia	%	1,0	0,4	1,4	+ 1,0
v tom:					
○ pohonné hmoty	%	- 3,4	- 0,9	4,2	+ 5,1
○ trhové služby	%	2,2	1,2	2,0	+ 0,8
○ obchodovateľné tovary	%	1,4	- 0,3	0,5	+ 0,8
Harmonizovaný index spotrebiteľských cien	%	1,5	0,1	1,0	+ 0,9

Zdroj: Makroekonomická prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16.09.2014

Na prognózovaný medziročný rast priemernej ročnej miery inflácie v roku 2015 má mať rozhodujúci vplyv nielen rast cien tovarov v dôsledku uvoľnených menových podmienok Európskej centrálnej banky, ale aj rast cien služieb v dôsledku výraznejšieho rastu miezd v súkromnom sektore.

NKÚ SR v súvislosti s prognózovaným medziročným zmiernením poklesu regulovaných cien energií, vody, stočného a odpadu na rok 2015 o 0,2 p. b. na úroveň – 0,7 % očakáva, že Úrad pre reguláciu sieťových odvetví bude tak ako v minulých rokoch zodpovedne plniť úlohy v oblasti cien uvedených segmentov, vrátane zohľadňovania všetkých ich nákladov a rizík z prípadných strát.

Podľa NKÚ SR tlak na zvyšovanie týchto cien môže vyvolať slabší ako prognózovaný výmenný kurz amerického dolára a eura a prípadné neočakávané zvýšenie cien energetických surovín na svetových trhoch predovšetkým v súvislosti s eskaláciou geopolitického napätia na Ukrajine, v Iraku a Líbyi.

V prognózovanom medziročnom zvýšení rastu priemernej ročnej jadrovej inflácie na rok 2015 o 1,2 p. b. na úroveň 1,6 % sa má premietnuť tak medziročné zvýšenie cien potravín o 2,1 p. b. na úroveň 2,3 % v dôsledku očakávaného zvýšenia niektorých poľnohospodárskych komodít na svetových trhoch, ako aj medziročné zvýšenie čistej inflácie o 1,0 p. b. na úroveň 1,4 % predovšetkým v dôsledku predpokladaného zvýšenia cien palív o 5,1 p. b. na úroveň 4,2 % a trhových služieb o 0,8 p. b. na úroveň 2,0 %.

Zvýšenie priemernej ročnej miery inflácie v roku 2015 sa premietne vo valorizácii prídavku na dieťa, rodičovského príspevku a spolu s priemernou mesačnou nominálnou mzdou zamestnanca aj vo valorizácii starobných, pozostalostných a invalidných dôchodkov, čo podľa NKÚ SR bude mať dopad na verejné financie až od 1. januára 2016.

1.5. Stanovisko k prognóze vývoja vybraných ukazovateľov trhu práce

Prognózovaný rast zamestnanosti podľa výberového zisťovania pracovných síl na rok 2015 sa má medziročne znížiť o 0,3 p. b. na úroveň 0,5 %, čo vyjadruje v percentách rast počtu pracujúcich, ktorý sa má medziročne zvýšiť o 11 tis. osôb na úroveň 2 358 tis. osôb.

Podľa podnikového výkazníctva sa má v roku 2015 medziročne znížiť rast zamestnanosti o 0,6 p. b. na úroveň 0,4 %, čo má predstavovať zvýšenie počtu pracujúcich o 9 tis. osôb na úroveň 2 207 tis. osôb.

Porovnanie rastu zamestnanosti, produktivity práce a výkonnosti ekonomiky za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Rast zamestnanosti podľa výberového zisťovania pracovných síl	%	0,0	0,8	0,5	- 0,3
Rast zamestnanosti podľa podnikového výkazníctva	%	- 0,7	1,0	0,4	- 0,6
Rast produktivity práce na osobu	%	1,7	1,3	2,2	+ 0,9
Rast HDP v s. c.	%	1,4	2,4	2,6	+ 0,2
• Rast konečnej spotreby verejnej správy v s. c.	%	2,4	2,0	- 3,8	- 5,8
• Rast vývozu tovarov a služieb v s. c.	%	5,2	4,6	4,3	- 0,3

Zdroj: Makroekonomická prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16.09.2014

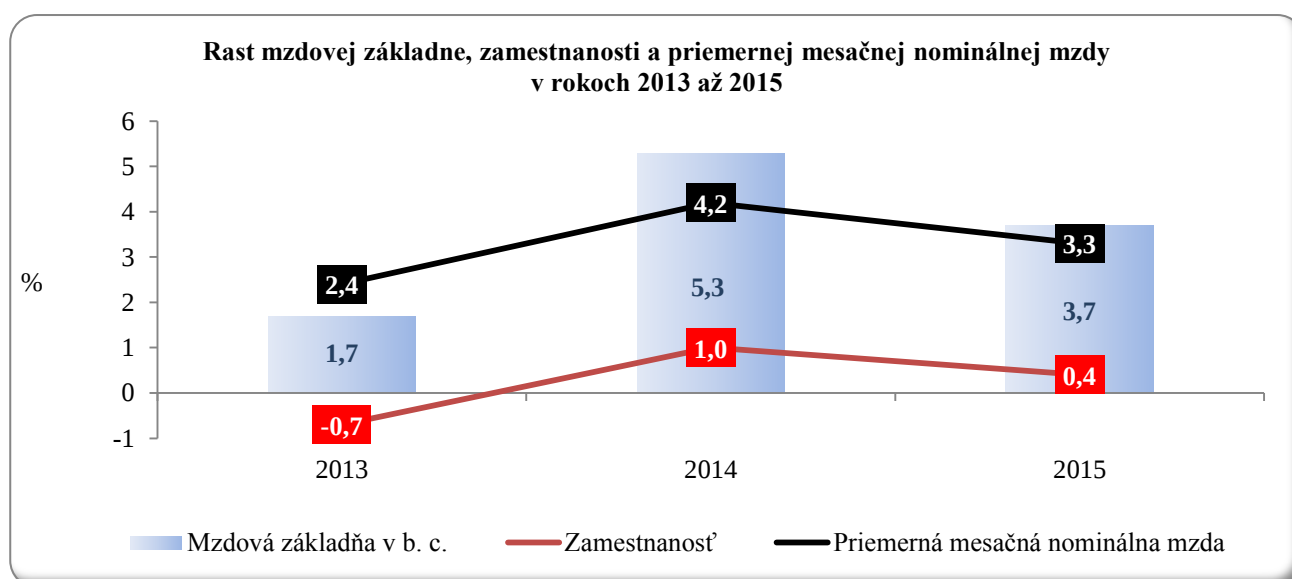
Podľa NKÚ SR prognózovaný rast zamestnanosti na rok 2015 je v súlade s odhadovaným rastom výkonnosti slovenskej ekonomiky prostredníctvom účasti pracovnej sily a jej produktivity

práce, ktorá má medziročne vzrásť o 0,9 p. b. na úroveň 2,2 %. Tlmiaco bude pôsobiť predovšetkým očakávaný pokles zahraničného dopytu a konečnej spotreby verejnej správy.

Prognózovaný rast priemernej mesačnej nominálnej mzdy zamestnanca v hospodárstve v roku 2015 sa má medziročne znížiť o 0,9 p. b. na úroveň 3,3 %, z toho v súkromnom sektore o 0,9 p. b. na úroveň 3,4 % a vo verejnom sektore o 1,8 p. b. na úroveň 2,2 %. Priemerná mesačná nominálna mzda má medziročne vzrásť o 28 eur na úroveň 887 eur.

Vývoj rastu priemernej mesačnej nominálnej mzdy a zamestnanosti podľa podnikového výkazníctva v roku 2015 sa premietne aj vo vývoji mzdovej základne, ktorej rast v bežných cenách sa má medziročne znížiť o 1,6 p. b. na úroveň 3,7 % a v stálych cenách o 2,7 p. b. na úroveň 2,5 %.

Porovnanie rastu mzdovej základne, zamestnanosti a priemernej mesačnej nominálnej mzdy za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



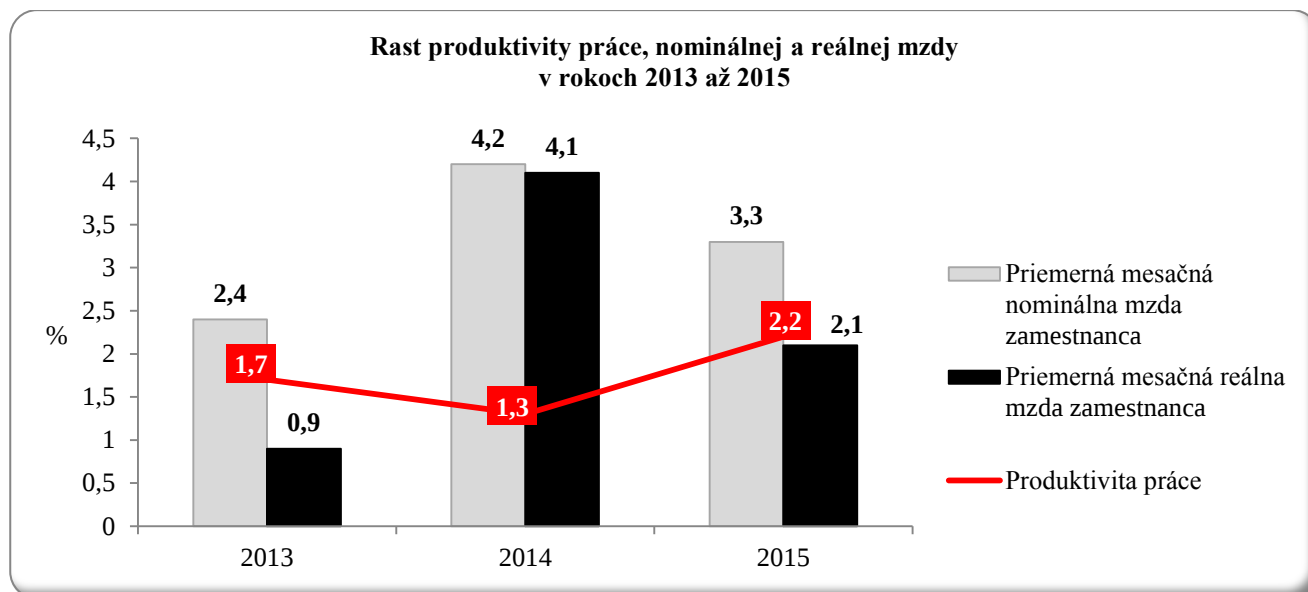
Zdroj: Makroekonomická prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16.09.2014

Medziročné zníženie rastu mzdovej základne v b. c. na rok 2015 o 1,6 p. b. na úroveň 3,7 % sa podľa NKÚ SR len mierne premietne vo výnose dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti a v povinných odvodoch do fondov zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia.

Prognózovaný rast priemernej mesačnej reálnej mzdy zamestnanca v hospodárstve na rok 2015 sa má medziročne znížiť o 2,0 p. b. na úroveň 2,1 %, čo zohľadňuje rast nominálnej mzdy na úrovni 3,3 % a priemernej ročnej miery inflácie na úrovni 1,0 %. Priemerná mesačná reálna mzda zamestnanca je ukazovateľom jeho spotreby v hospodárstve a tým aj rozhodujúcim predpokladom pre rast jeho životnej úrovne.

Miera rastu produktivity práce zamestnanca sa má medziročne v roku 2015 zvýšiť o 0,9 p. b. na úroveň 2,2 %, čo vo vzťahu k priemernej mesačnej nominálnej mzde bude podľa NKÚ SR vytvárať základný zdroj rastu HDP. Od tempa produktivity práce bude závisieť dynamika rastu a tvorby HDP a tým zároveň aj tempo mzdového vývoja. Na druhej strane rast priemerných miezd bude zase spätne pôsobiť na rast produktivity práce.

Porovnanie rastu produktivity práce a priemernej mesačnej nominálnej a reálnej mzdy za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Makroekonomická prognóza Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16.09.2014

NKÚ SR v súvislosti s prognózovaným vývojom vzájomného vzťahu produktivity práce, priemernej mesačnej nominálnej a reálnej mzdy zamestnanca na rok 2015 pozitívne hodnotí zlepšenie ich vzájomného pomeru, čo zníži tlak na vyvolávanie nákladovej inflácie.

Dynamika poklesu ekonomicky aktívneho obyvateľstva, resp. pracovnej sily, ktorá vyjadruje osoby vo veku od 15 rokov, ktoré patria medzi pracujúcich alebo nezamestnaných, má v roku 2015 dosiahnuť minuloročnú úroveň – 0,1 %. Rovnakú medzioročnú úroveň 59,2 % si zachová aj miera participácie pracovnej sily, ktorá ukazuje podiel zamestnaných a uchádzačov o prácu na počte ľudí v produktívnom veku.

Prognózovaná priemerná miera nezamestnanosti na základe výberového zisťovania pracovných síl na rok 2015 sa má medzioročne znížiť o 0,5 p. b. na úroveň 13,0 %, čo vyjadruje v percentách podiel počtu nezamestnaných na ekonomicky aktívnom obyvateľstve vo veku od 15 rokov. Podľa NKÚ SR v tomto vývoji sa pozitívne premietne oživovanie hospodárskeho rastu spojeného s rastom zamestnanosti predovšetkým v sektoroch trhových služieb a priemyslu, ale aj v sektore verejnej správy v dôsledku uplatňovania dôslednejších kritérií sektorovej klasifikácie štátnych, verejných a súkromných jednotiek v rámci novej metodiky ESA 2010.

Miera disponibilnej evidovanej nezamestnanosti sa má medzioročne znížiť o 0,5 p. b. na úroveň 12,3 %. Zníženie nezamestnanosti v roku 2015 sa podľa NKÚ SR premietne predovšetkým vo výdavkoch verejnej správy na dávky v hmotnej núdzi a nezamestnanosti.

NKÚ SR pozitívne hodnotí, že v prognózovanom vývoji nezamestnanosti na rok 2015 sa premieta nielen zvyšovanie ekonomického rastu, ale aj opatrenia vlády SR zamerané na postupné znižovanie podielu nezamestnaných viac ako 1 rok a nezamestnanosti dospelujúcej mládeže, mladých ľudí a príslušníkov marginalizovaných komunít. V tejto súvislosti však bude potrebné zvýšiť pozornosť v oblasti hodnotenia efektívnosti a účinnosti vynakladania verejných výdavkov prostredníctvom nástrojov aktívnych politík trhu práce.

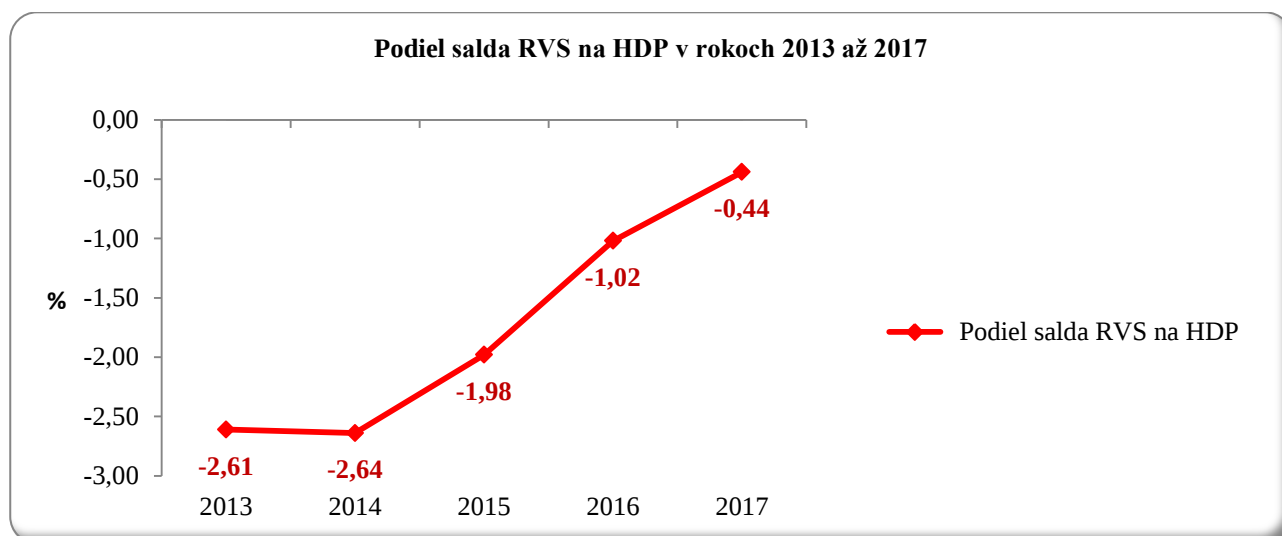
2. Stanovisko k východiskovému rámcu návrhu RVS na rok 2015

Kľúčovým cieľom návrhu RVS na rok 2015 je dosiahnuť v roku 2015 podiel salda RVS na HDP na úrovni - 1,98 %, čo podľa NKÚ SR vytvára priestor pre splnenie strednodobého

rozpočtového cieľa do konca roka 2017, t. j. vyrovnaného alebo prebytkového štrukturálneho salda RVS.

RVS sa podľa zákona o rozpočtových pravidlách považuje za vyrovnaný, ak podiel štrukturálneho salda RVS na HDP je rovný alebo nižší ako - 0,5 %, pričom štrukturálne saldo RVS je saldo RVS očistené o vplyv hospodárskeho cyklu a jednorazové vplyvy, ktorými sa rozumejú príjmy alebo výdavky, ktoré nemajú trvalý alebo opakujúci sa charakter a majú časovo obmedzený vplyv na saldo RVS. V prípade, že podiel hrubého dlhu verejnej správy na HDP je výrazne nižší ako 60 % a neexistujú žiadne veľké riziká v súvislosti s dlhodobou udržateľnosťou verejných financií, RVS sa považuje za vyrovnaný aj vtedy, ak podiel štrukturálneho salda na HDP je rovný alebo nižší ako - 1 %.

Porovnanie podielu salda RVS na HDP na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho rozpočtov na roky 2015 až 2017 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Kľúčové ciele návrhu RVS na roky 2015 až 2017 sú rozpočtované v súlade s metodikou Európskeho systému národných účtov ESA 2010, ktorá je najnovším medzinárodne porovnateľným účtovným rámcom EÚ pre systematický a podrobný opis ekonomiky implementovaným od 1. septembra 2014 podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 549/2013 s prílohou Manuálu ESA 2010 a Programu zasielania údajov ESA 2010.

Prínosom novej metodiky ESA 2010 je podľa NKÚ SR zmena vo vyčíslaní HDP, čo je podrobnejšie komentované v stanovisku k makroekonomickým rámcom návrhu RVS na rok 2015 v časti 1. Tieto zmeny spojené so zvýšením HDP sa pozitívne premietnu vo vykazovaní podielu salda RVS, štrukturálneho salda verejnej správy a hrubého dlhu na HDP.

Na druhej strane nová metodika ESA 2010 prináša aj ďalšie zmeny, ktoré sa môžu prejaviť aj negatívne. Pri použití kvalitatívnych kritérií v rámci dôslednejšej sektorovej klasifikácie štátnych, verejných a súkromných jednotiek dochádza k navýšeniu tak príjmov ako aj výdavkov verejnej správy z dôvodu zvyšovania počtu jednotiek klasifikovaných v sektore verejnej správy.

V dôsledku tejto zmeny boli do návrhu RVS na roky 2015 až 2017 zaradené nové subjekty verejnej správy, ktoré v roku 2015 zvýšia na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 nielen príjmy verejnej správy o 661,6 mil. eur, z toho Železnice SR o 265,6 mil. eur. Národná diaľničná spoločnosť o 250,9 mil. eur, Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov

o 46,5 mil. eur, dopravné podniky miest Bratislava, Banská Bystrica, Žilina a Košice o 84,8 mil. eur a Eximbanka o 13,8 mil. eur, ale aj výdavky verejnej správy o 625,4 mil. eur, z toho Železnice SR o 265,6 mil. eur, Národná diaľničná spoločnosť, a. s. o 213,7 mil. eur, Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov o 49,7 mil. eur, dopravné podniky miest Bratislava, Banská Bystrica, Žilina a Košice o 83,0 mil. eur a Eximbanka SR o 13,4 mil. eur.

Podľa NKÚ SR otvorená je otázka zvyšovania výdavkov verejnej správy v súvislosti so zaradovaním zdravotníckych zariadení do sektora verejnej správy. S implementáciou novej metodiky ESA 2010 súvisia aj ďalšie zmeny s dopadom na zvýšenie konsolidovaných výdavkov verejnej správy v návrhu RVS na roky 2015 až 2017, ktoré však nebudú mať vplyv na saldo ŠR, nakoľko neznižujú relevantné príjmy verejnej správy.

Na rok 2015 sa rozpočtuje, že zmena v zaznamenávaní daňového bonusu a zamestnaneckej prémie zvýši výdavky verejnej správy na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 o 257,5 mil. eur, zavedenie odpočtu výdavkov od základu dane na vedu a výskum o 217,9 mil. eur, zmena výpočtu imputovaných sociálnych príspevkov o 17,4 mil. eur a presmerovanie príspevkov bánk do Fondu ochrany vkladov o 2,8 mil. eur.

Podľa NKÚ SR tieto, ale aj ďalšie zmeny súvisiace s implementáciou novej metodiky ESA 2010 majú vplyv nielen na vykazovanie podielu salda a hrubého dlhu verejnej správy na HDP, ale budú dôležité aj z hľadiska procedúr Paktu stability a rastu, uplatňovania sankčných mechanizmov podľa zákona o rozpočtovej zodpovednosti a zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a korekčného mechanizmu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Porovnanie základných parametrov fiškálneho rámca RVS na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Návrh rozpočtu		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Saldo RVS	mil. eur	- 1 918,8	- 2 000,4	- 1 540,8	+ 459,6
	% HDP	- 2,61	- 2,93	- 1,98	+ 0,66
z toho:					
• ŠR	mil. eur	- 2 253,6	- 2 353,8	- 2 221,2	+ 132,6
	% HDP	-3,06	- 3,11	- 2,85	+ 0,25
• súhrnný rozpočet ostatných subjektov verejnej správy	mil. eur	334,8	353,4	680,4	+ 327,0
	% HDP	0,45	0,47	0,87	+ 0,40
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Základné parametre fiškálneho rámca návrhu RVS na rok 2015 vychádzajú z návrhu východísk RVS na roky 2015 až 2017, makroekonomickej prognózy Výboru pre makroekonomické prognózy zo 16. septembra 2014 a prognózy daňových a odvodových príjmov Výboru pre daňové prognózy z 24. septembra 2014.

Podľa NKÚ SR dosiahnutie týchto parametrov predpokladá pokračovanie v štrukturálnych reformách, zintenzívnenie využívania prostriedkov z fondov EU, eliminovanie daňových únikov s cieľom zvyšovania úspešnosti výberu daní a zabezpečovania efektívnosti a účinnosti vynakladania verejných výdavkov.

Podrobnejšie hodnotenie východiskového rámca zostavenia návrhu RVS na rok 2015 je obsahom stanovísk k rozpočtovaniu príjmov v časti 2.1., fiškálnemu rámcu v časti 2.2., pozícii verejných financií v časti 2.3. a hrubému dlhu verejnej správy v časti 2.4.

2.1. Stanovisko k rozpočtovaniu príjmov návrhu RVS na rok 2015

Príjmy návrhu RVS na rok 2015 sú rozpočtované v novej metodike Európskeho systému národných účtov ESA 2010.

Porovnanie príjmov RVS na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 na rok 2013 a ich prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Príjmy RVS	mil. eur	26 926,8	26 049,2	28 081,1	+ 2 031,9
	% HDP	36,59	34,38	36,04	+ 1,66
z toho:					
• daňové a odvodové príjmy verejnej správy	mil. eur	20 198, 3	21 016,9	21 768,2	+ 751,3
	% HDP	27,45	27,77	27,94	+ 0,17
• iné ako daňové príjmy verejnej správy	mil. eur	6 728,5	5 032,3	6 312,9	+ 1 280,6
	% HDP	9,14		8,10	+ 1,46
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj. Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Vo výnosoch daňových príjmov verejnej správy na rok 2015 sa odhadujú jednotlivé typy daní a povinné odvody na zdravotné, nemocenské a dôchodkové poistenie. Ich podrobnejšie hodnotenie je obsahom stanoviska k rozpočtovaniu daňových a odvodových príjmov verejnej správy v časti 2.1.1.

V iných ako daňových príjmoch verejnej správy na rok 2015 sa rozpočtujú zahraničné transfery, dividendy, tuzemské transfery a ostatné nedaňové príjmy, ktoré tvoria príjmy z podnikania a vlastníctva, administratívne a iné poplatky a platby, kapitálové príjmy, úroky z tuzemských a zahraničných úverov, pôžičiek a vkladov a iné nedaňové príjmy.

Podrobnejšie hodnotenie transferov súvisiacich s čerpaním prostriedkov z fondov EÚ je obsahom stanoviska k finančným vzťahom súvisiacich s rozpočtom EÚ v časti 2.1.2. a hodnotenie dividend, tuzemských transferov a ostatných nedaňových príjmov je obsahom stanoviska k súhrnným príjmom a výdavkom návrhu ŠR v časti 3.2.

2.1.1. Stanovisko k rozpočtovaniu daňových a odvodových príjmov návrhu RVS na rok 2015

Rozpočtovanie výnosov daňových a odvodových príjmov verejnej správy návrhu RVS na rok 2015 vychádza z prognózy daňových príjmov verejnej správy schválenej dňa 24. septembra 2014 Výborom pre daňové prognózy ako poradného orgánu ministra financií v zmysle zákona o rozpočtovej zodpovednosti, v ktorom pôsobí aj NKÚ SR v pozícii pozorovateľa.

NKÚ SR sa stotožňuje s uvedenou prognózou, ktorá realisticky zohľadňuje tak predpoklady makroekonomickej, ktorá bola schválená Výborom pre makroekonomické prognózy dňa 16. septembra 2014, ako aj prepočty legislatívnych zmien.

Porovnanie štruktúry daňových a odvodových príjmov RVS bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 na rok 2013 a jej prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Daňové a odvodové príjmy RVS bez sankcií	mil. eur	20 198,3	21 016,9	21 768,2	+ 751,3
	% HDP	27,45	27,77	27,94	+ 0,17
z toho:					
• daňové príjmy ŠR	mil. eur	9 428,7	9 796,9	10 123,9	+ 327,0
	% HDP	12,81	12,93	12,99	+ 0,06
• daňové príjmy štátnych finančných aktív	mil. eur	291,1	225,0	179,3	- 45,7
	% HDP	0,40	0,30	0,23	- 0,07
• daňové príjmy obcí	mil. eur	1 719,0	1 803,4	1 945,8	+ 142,4
	% HDP	2,34	2,38	2,50	+ 0,12
• daňové príjmy vyšších územných celkov	mil. eur	555,7	572,8	610,0	+ 37,2
	% HDP	0,76	0,76	0,78	+ 0,02
• daňové príjmy Rozhlasu a televízie Slovenska	mil. eur	71,3	70,6	69,9	- 0,7
	% HDP	0,10	0,09	0,9	0,00
• daňové príjmy Environmentálneho fondu	mil. eur	0,8	0,8	0,9	+ 0,1
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
• odvodové príjmy Sociálnej poisťovne	mil. eur	5 495,5	5 767,3	5 964,5	+ 197,2
	% HDP	7,47	7,61	7,66	+ 0,05
• odvodové príjmy zdravotných poisťovní	mil. eur	2 636,2	2 780,1	2 873,9	+ 93,8
	% HDP	3,58	3,67	3,69	+ 0,02
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Výnosy daňových a odvodových príjmov verejnej správy bez sankcií na roky 2013 až 2015 sú prognózované na aktuálnej báze v novej metodike Európskeho systému národných účtov ESA 2010. Táto vychádza z ekonomickej podstaty daňového alebo odvodového príjmu verejnej správy pri rešpektovaní princípu ich zaznamenávania do obdobia, s ktorým vecne aj časovo súvisia, pričom niektoré daňové a odvodové príjmy verejnej správy sa neznižujú pri súčasnom zvýšení relevantných výdavkov verejnej správy, čím je eliminovaný ich vplyv na saldo RVS.

Výnosy daňových a odvodových príjmov RVS bez sankcií majú v roku 2015 medziročne vzrásť o 751,3 mil. eur na 21 768,2, z toho daňové príjmy o 460,3 mil. eur na 12 929,8 mil. eur, odvody do verejných zdravotných poisťovní o 93,8 mil. eur na 2 873,9 mil. eur a odvody do Sociálnej poisťovne o 197,2 mil. eur na 5 964,5 mil. eur. V tejto prognóze nie sú zahrnuté sankcie k jednotlivým daňovým a odvodovým príjmom verejnej správy, ktoré sú podrobnejšie hodnotené v stanoviskách k súhrnným príjmom a výdavkom návrhu ŠR v časti 3.2. a k návrhu rozpočtu Sociálnej poisťovne v časti 4.3.

Podľa NKÚ SR kľúčovým rizikom prognózy daňových a odvodových príjmov RVS na rok 2015 je horší ako prognózovaný vývoj vonkajších faktorov ekonomického prostredia, ktorý by sa nepriamo negatívne premietol do makroekonomických daňových základní, a to predovšetkým do mzdovej bázy a konečnej spotreby domácností s dopadom na výnosy dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti, povinných odvodoch do fondov zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia, dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní.

2.1.1.1. Stanovisko k rozpočtovaniu daňových príjmov ŠR na rok 2015

Porovnanie štruktúry daňových príjmov ŠR bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jej prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2013
			2014	2015	
Daňové príjmy ŠR bez sankcií	mil. eur	9 428,7	9 796,9	10 123,9	+ 327,0
	% HDP	12,81	12,93	12,99	+ 0,06
z toho:					
• daň z príjmov fyzických osôb	mil. eur	511,1	545,4	343,0	- 202,4
	% HDP	0,69	0,71	0,44	- 0,27
• daň z príjmov právnických osôb	mil. eur	2 030,7	2 120,1	2 311,2	+ 191,1
	% HDP	2,76	2,80	2,97	- 0,03
• daň z príjmov vyberaná zrážkou	mil. eur	177,8	170,8	145,6	- 25,2
	% HDP	0,24	0,23	0,19	- 0,04
• daň z pridanej hodnoty	mil. eur	4 696,1	4 917,1	5 099,1	+ 182,0
	% HDP	6,38	6,49	6,54	+ 0,05
• spotrebné dane	mil. eur	1 985,2	2 013,7	2 042,7	+ 29,0
	% HDP	2,70	2,66	2,62	- 0,04
• podiel na vybratých finančných prostriedkoch	mil. eur	27,5	29,4	30,4	+ 1,0
	% HDP	0,04	0,4	0,4	0,0
• daň z úhrad za dobývací priestor	mil. eur	0,1	0,1	0,1	0,0
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
• daň z motorových vozidiel	mil. eur	0,0	0,0	151,9	+ 151,9
	% HDP	0,0	0,0	0,19	+ 0,19
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Podiel ŠR na dani z príjmov fyzických osôb bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 bez sankcií medziročne znížiť o 202,4 mil. eur na 343,0 mil. eur, čo zodpovedá ich podielu na dani z príjmov fyzických osôb v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve.

Podrobnejšie hodnotenie dane z príjmov fyzických osôb bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 je obsahom stanoviska k rozpočtovaniu daňových príjmov obcí v časti 2.1.1.3.

Výnos dane z príjmov právnických osôb bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 medziročne zvýšiť o 191,1 mil. eur na úroveň 2 311,2 mil. eur, v čom je zahrnutý pozitívny vplyv novely zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov vo výške 212,5 mil. eur.

V oblasti daňového odpisovania majetku legislatívna zmena obmedzuje podmienky odpisovania s tým, že všetky zmeny sa uplatnia aj na už odpisovaný majetok. V roku 2015 predĺženie odpisovania administratívnych budov z 20 na 40 rokov má zvýšiť výnos dane z príjmov právnických osôb o 67,7 mil. eur, odpisovanie neuplatnených výdavkov pri odpočte dane z pridanej hodnoty koeficientom o 37,6 mil. eur, obmedzenie zrýchleného odpisovania len na výrobné stroje a zariadenia o 27,6 mil. eur a zrušenie zvýhodneného leasingového odpisovania o 16,8 mil. eur.

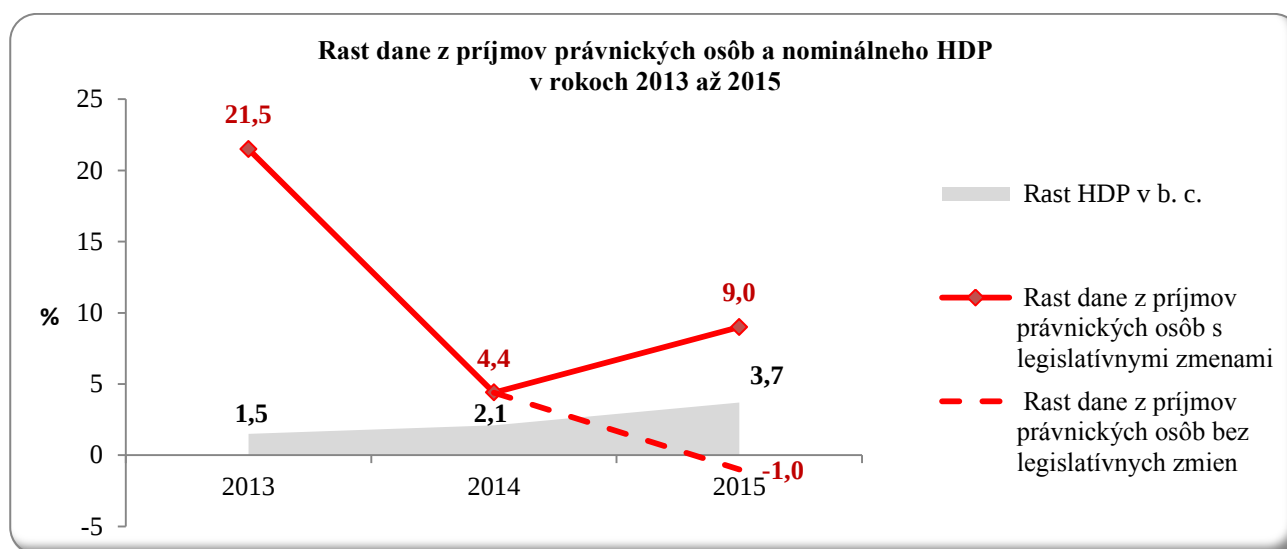
Rozšírenie povinnosti vedenia evidencie tržieb v elektronickej registračnej pokladnici pre hotely a reštaurácie, lekárov, odborné vedecké a technické činnosti a pod. má v roku 2015 zvýšiť výnos dane z príjmov právnických osôb o 17,1 mil. eur. Zavedenie nového transferového oceňovania a pravidiel nízkej kapitalizácie, ktorá má obmedziť možnosti daňových únikov a prelievania ziskov medzi vzájomne prepojenými spoločnosťami, má v roku 2015 zvýšiť výnos dane z príjmov právnických osôb o 56,7 mil. eur.

V oblasti vybraných daňovo uznateľných výdavkov limitovanie hornej hranice pre vstupnú cenu motorových vozidiel má v roku 2015 zvýšiť daň z príjmov právnických osôb o 2,4 mil. eur, zdanenie príjmu zo zmluvných pokút pri ich zaúčtovaní o 8,8 mil. eur a zdanenie nepovinného

členského príspevku ako uznateľného výdavku vo výške 5 % zo základu dane maximálne do výšky 30 000 eur o 0,9 mil. eur. Zavedenie odpočtu výdavkov na vedu a výskum od základu dane má v roku 2015 znížiť daň z príjmov právnických osôb o 23,1 mil. eur.

Podľa NKÚ SR bez prijatia týchto legislatívnych opatrení by výnosy dane z príjmov právnických osôb v roku 2015 medziročne poklesli o 21,4 mil. eur na úroveň 2 098,7 mil. eur, čo súvisí predovšetkým s vývojom makroekonomickej základne tejto dane.

Rast dane z príjmov právnických osôb bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 a nominálneho HDP za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Prognóza daňových a odvodových príjmov verejnej správy Výboru pre daňové prognózy zo 24.09.2014

Rast výnosu dane z príjmov právnických osôb bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 by bez legislatívnych zmien v roku 2015 medziročne poklesol na úroveň - 1,0 %, nakoľko ani nominálny rast HDP na úrovni 3,7 % pri zohľadnení kompenzácií na zamestnanca na úrovni 3,3 % nevytvorí podľa NKÚ SR dostatočný priestor pre rast ziskovosti podnikov. Na druhej strane je možné očakávať pozitívny vplyv z vývoja potenciálneho HDP na úrovni 2,3 % a medziročného mierneho uzatvorenia produkčnej medzery o 0,1 p. b. na úroveň 1,0 %.

Vo výnose dane z príjmov právnických osôb v priebehu roka 2015 by sa malo podľa NKÚ SR pozitívne prejavovať nielen zverejňovanie údajov o platení tejto dane na úrovni jednotlivých firiem spolu s výnosmi, nákladmi a hospodárskym výsledkom, ale aj posilňovanie analytických kapacít Finančného riaditeľstva SR v rámci jeho boja proti daňovým únikom a podvodom. Prínosom by malo byť aj zriadenie špecializovaných súdov a prokuratúry v oblasti daňových trestných činov.

Podľa NKÚ SR negatívny vplyv na výnos dane z príjmov právnických osôb bude mať tak ako v minulosti aj v roku 2015 miera ochoty poukazovať časť z výslednej daňovej povinnosti na verejnoprospešný účel.

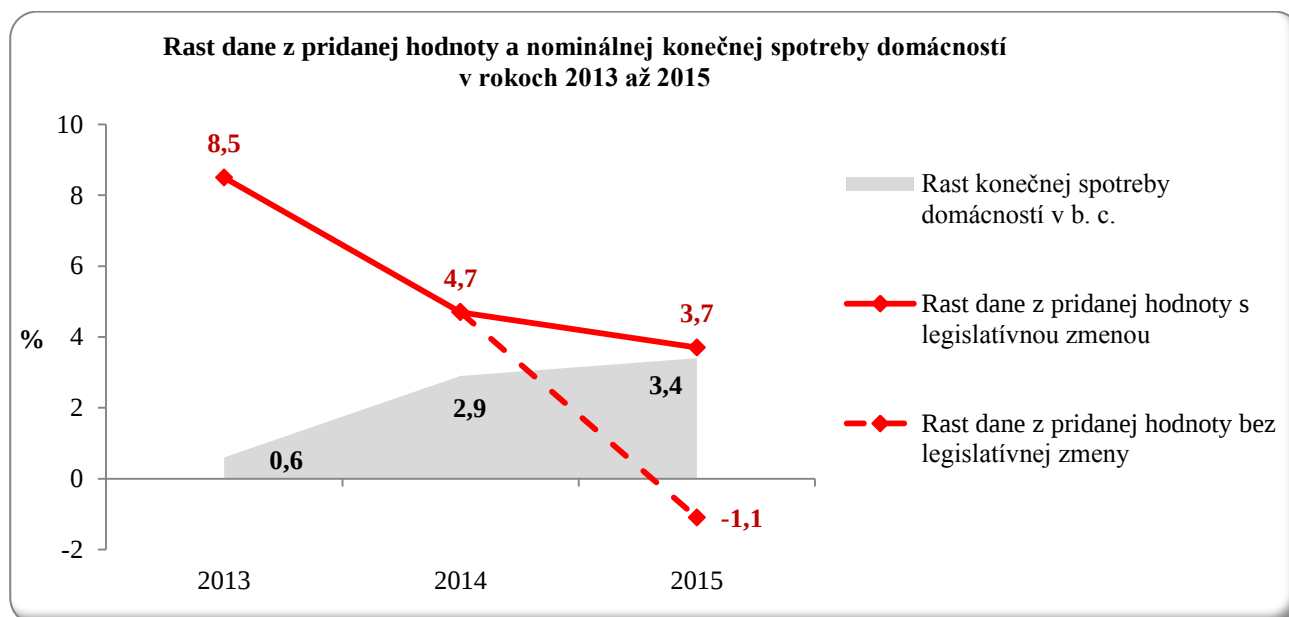
Výnos dane z príjmov vyberanej zrážkou bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 bez sankcií medziročne znížiť o 25,2 mil. eur na úroveň 145,6 mil. eur, a to aj napriek novele zákona č. 595/2003 zákona o dani z príjmov, ktorá zaviedla zrážkovú daň na kovový šrot a predovšetkým na finančné a nefinančné plnenia od farmaceutických spoločností pre lekárov a zdravotnícke zariadenia vo výške 19 % s pozitívnym vplyvom vo výške 5,2 mil. eur.

Podľa NKÚ SR na zhoršenie prognózy výnosov dane z príjmov vyberanej zrážkou v roku 2015 bude mať vplyv nielen očakávaný medziročný pokles úrokovej miery o 0,1 p. b. na úroveň 0,1 %, ale aj zníženie platieb licenčných poplatkov, ktoré sa uhrádzajú pri spustení výroby nového produktu. Negatívne sa prejaví očakávaná úroveň ziskovosti podnikov v súvislosti s odhadovaným vývojom rastu nominálneho HDP na úrovni 3,7 % upraveného o rast kompenzácií na zamestnanca na úrovni 3,3 %.

Výnos dane z pridanej hodnoty bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 bez sankcií medziročne zvýšiť o 182,0 mil. eur na úroveň 5 099,1 mil. eur, v čom je zahrnutý tak odhad pozitívneho vplyvu novely zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty vo výške 235,3 mil. eur v súvislosti so zachovaním sadzby tejto dane na úrovni 20 %, ako aj pozitívneho vplyvu novely zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov vo výške 35,0 mil. eur v súvislosti s rozšírením povinnosti vedenia evidencie tržieb v elektronickej registračnej pokladnici.

Podľa NKÚ SR bez prijatia týchto legislatívnych opatrení by výnos dane z pridanej hodnoty bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 v roku 2015 medziročne poklesol o 88,3 mil. eur na úroveň 4 828,8 mil. eur, čo súvisí predovšetkým s vývojom makroekonomickej základne tejto dane. Pozitívne by sa malo prejavovať stabilizovanie počtu kontrol otvorených Finančným riaditeľstvom SR.

Rast dane z pridanej hodnoty bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 a konečnej spotreby domácností za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Prognóza daňových a odvodových príjmov verejnej správy Výboru pre daňové prognózy z 24.09.2014

Podľa NKÚ SR k plneniu výnosu dane z pridanej hodnoty v roku 2015 bude pozitívne prispievať pokračovanie v boji proti daňovým únikom a podvodom zo strany Finančného riaditeľstva SR, a to predovšetkým pomocou využívania kontrolného výkazu, na základe ktorého dochádza k postupnej náprave neprehľadného registra platcov dane z pridanej hodnoty a lepšiemu identifikovaniu podvodníkov. V tejto oblasti je možné očakávať aj prínosy z novej elektronickej komunikácie medzi finančnou správou a daňovými subjektmi, ktorá bola zavedená v roku 2014. Pozitívne sa prejaví aj nová stratégia výkonu kontrolnej činnosti zameranej na oprávnenosť vratiek nárokových nadmerných odpočtov ešte pred ich samotným vyplatením platiteľovi dane.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V roku 2015 sa vo výbere dane z pridanej hodnoty pozitívne prejaví rozšírenie povinnosti používať elektronické registračné pokladnice na evidenciu tržieb u ambulantných všeobecných lekárov, lekárov špecialistov a stomatológov, odborných, vedeckých, technických, reštauračných a ubytovacích služieb.

Výnos spotrebných daní bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 bez sankcií medziročne zvýšiť o 29,0 mil. eur na úroveň 2 042,7 mil. eur.

Porovnanie štruktúry spotrebných daní bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jej prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Spotrebné dane bez sankcií	mil. eur	1 985,2	2 013,7	2 042,7	+ 29,0
	% HDP	2,70	2,7	2,6	- 0,01
z toho:					
• z minerálnych olejov	mil. eur	1 045,4	1 067,1	1 080,4	+ 13,3
	% HDP	1,42	1,41	1,39	- 0,02
• z liehu	mil. eur	201,3	202,3	205,7	+ 3,4
	% HDP	0,27	0,27	0,26	- 0,01
• z piva	mil. eur	55,7	56,3	57,3	+ 1,0
	% HDP	0,08	0,07	0,07	0,00
• z vína	mil. eur	4,0	4,3	4,4	+ 0,1
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
• z tabaku a tabakových výrobkov	mil. eur	636,3	642,7	653,5	+ 10,8
	% HDP	0,87	0,88	0,84	- 0,04
• z elektrickej energie	mil. eur	16,6	17,1	17,1	0,0
	% HDP	0,02	0,02	0,02	0,00
• zo zemného plynu	mil. eur	25,2	23,3	23,7	+ 0,4
	% HDP	0,03	0,03	0,03	0,00
• z uhlia	mil. eur	0,7	0,6	0,7	+ 0,1
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
HDP v b. c.	mil. eur	73 201,3	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Vo vývoji spotrebných daní v roku 2015 sa má pozitívne prejavíť predovšetkým medziročné zvýšenie spotrebnej dane z minerálnych olejov v dôsledku postupného stabilizovania spotreby benzínu a motorovej nafty o 13,3 mil. eur na 1 080,4 mil. eur.

Podľa NKÚ SR mierny negatívny vplyv na vývoj spotrebných daní v roku 2015 bude mať medziročné zníženie reálneho rastu konečnej spotreby domácností o 0,5 p. b na úroveň 2,4 %, ktorý bude zaostávať za reálnym rastom HDP o 0,2 p. b. Pozitívne by sa malo prejavovať eliminovanie daňových únikov a podvodov na dani z pridanej hodnoty.

Podiel na vybratých finančných prostriedkoch v rámci daní z medzinárodného obchodu a transakcií bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010, ktoré tvoria výnosy z podielu na vybratých finančných prostriedkoch EÚ, sa má v roku 2015 medziročne zvýšiť o 1,0 mil. eur na úroveň 30,4 mil. eur., čo bude podľa NKÚ SR závisieť od úrovne priemernej colnej tarify v EÚ a podielu jej členských štátov na výbere ciel.

Podiel ŠR na dani z úhrad za dobývací priestor bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 si má aj v roku 2015 zachovať medziročnú úroveň 0,1 mil. eur.

Výnos dane z motorových vozidiel bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 medziročne zvýšiť o 3,7 mil. eur na úroveň 151,9 mil. eur, v čom je zahrnutý aj negatívny vplyv návrhu zákona o dani z motorových vozidiel vo výške 0,2 mil. eur.

V zmysle tohto zákona má správa dane z motorových vozidiel od 1. januára 2015 prejsť z vyšších územných celkov na štát, pričom sa má na základe doteraz najnižšie uplatňovanej sadzby zjednotiť sadzba tejto dane pre všetky dane a zaviesť uplatňovanie zliav. Podľa NKÚ SR pre efektívnosť výberu tejto dane bude významná súčinnosť Finančného riaditeľstva SR a polície v oblasti správnej registrácie motorových vozidiel.

NKÚ SR v súvislosti s prognózou daňových príjmov ŠR na rok 2015 pozitívne hodnotí snahu vlády SR zvyšovať efektívnosť výberu daní a predovšetkým eliminovať daňové podvody a úniky. Osobitne pozitívne hodnotí posilňovanie analytických kapacít Finančného riaditeľstva SR, čo je tiež súčasťou jedného z jeho kľúčových opatrení na odstránenie nedostatkov zistených v rámci kontroly realizácie programu UNITAS na zjednotenie výberu daní, cla a poistných odvodov.

2.1.1.2. Stanovisko k rozpočtovaniu daňových príjmov štátnych finančných aktív na rok 2015

Porovnanie štruktúry daňových príjmov štátnych finančných aktív na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jej rozpočty na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Daňové príjmy štátnych finančných aktív	mil. eur	291,1	225,0	179,3	- 45,7
	% HDP	0,40	0,30	0,23	- 0,07
z toho:					
• osobitný odvod vybraných finančných inštitúcií	mil. eur	204,0	153,2	104,6	- 48,6
	% HDP	0,28	0,20	0,13	- 0,07
• osobitný odvod z podnikania v regulovaných odvetviach	mil. eur	87,1	71,8	74,7	+ 2,9
	% HDP	0,12	0,09	0,10	+ 0,01
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj. Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Daňové príjmy štátnych finančných aktív na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 sa majú v roku 2015 medziročne znížiť o 45,7 mil. eur na úroveň 179,3 mil. eur, z toho osobitný odvod vybraných finančných inštitúcií, ktorý tvoria zdroje na krytie prípadných problémov vo finančnom sektore a jeho ochranu, sa má medziročne znížiť o 48,6 mil. eur na 104,6 mil. eur.

Medziročný pokles výnosu osobitného odvodu vybraných finančných inštitúcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 v roku 2015 bude podľa NKÚ SR súvisieť s očakávaným znížením sadzby 0,4 % na úroveň 0,2 % z hodnoty pasív bánk znížených o sumu vlastného imania, čo však v súlade so zákonom č. 384/2011 Z. z. o osobitnom odvode finančných inštitúcií predpokladá prekročenie kumulatívnej hranice zaplateného odvodu, t. j. sumy, ktorá presiahne 750 mil. eur a zároveň dosiahne 1,45 % z celkových aktív bankového sektora.

Podľa NKÚ SR pozitívne by sa vo výnose osobitného odvodu vybraných finančných inštitúcií v roku 2015 malo premietnuť prognózované medziročné zvýšenie stavu vkladov o 2,3 mld. eur na úroveň 47,5 mld. eur.

Osobitný odvod z podnikania v regulovaných odvetviach na aktuálnej báze v metodike ESA 2010, ktorý v zmysle zákona č. 235/2012 Z. z. o osobitnom odvode z podnikania v regulovaných

odvetviach tvorí časť ekonomickej renty subjektov na regulovaných trhoch nedistribuovanej spotrebiteľom prostredníctvom regulácie, sa má v roku 2015 medziročne zvýšiť o 2,9 mil. eur na úroveň 74,7 mil. eur.

Podľa NKÚ SR negatívne na výnos tohto osobitného odvodu bude v roku 2015 pôsobiť očakávaný pokles ziskovosti v regulovaných odvetviach.

2.1.1.3. Stanovisko k rozpočtovaniu daňových príjmov obcí na rok 2015

Porovnanie štruktúry daňových príjmov obcí bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jej indikatívnych rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Daňové príjmy obcí bez sankcií	mil. eur	1 719,0	1 803,4	1 945,7	+ 142,3
	% HDP	2,33	2,38	2,50	+ 0,12
z toho:					
• daň z príjmov fyzických osôb	mil. eur	1 224,0	1 298,9	1 433,8	+ 134,9
	% HDP	1,66	1,71	1,84	+ 0,07
• daň z nehnuteľností	mil. eur	316,8	324,0	326,9	+ 2,9
	% HDP	0,43	0,43	0,42	- 0,01
• dane za špecifické služby	mil. eur	177,7	180,0	184,7	+ 4,7
	% HDP	0,24	0,24	0,24	0,00
• daň z úhrad za dobývací priestor	mil. eur	0,5	0,5	0,5	0,0
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,00
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Daňové príjmy obcí bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 sa majú v roku 2015 medziročne zvýšiť o 142,3 mil. eur na úroveň 1 945,7 mil. eur.

Podiel obcí na dani z príjmov fyzických osôb bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 medziročne zvýšiť o 134,9 mil. eur na 1 433,8 mil. eur, čo zodpovedá ich podielu na dani z príjmov fyzických osôb na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve.

Celkovo výnos dani z príjmov fyzických osôb bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 bez sankcií medziročne zvýšiť o 117,9 mil. eur na úroveň 2 386,7 mil. eur pri medziročnom zvýšení dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti o 109,6 mil. eur na úroveň 2 241,7 mil. eur a medziročnom znížení dane z príjmov fyzických osôb z podnikania o 8,3 mil. eur na úroveň 145,0 mil. eur. V tejto prognóze je zahrnutý aj odhad pozitívneho vplyvu novely zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov vo výške 6,6 mil. eur.

V oblasti daňového odpisovania majetku legislatívna zmena obmedzuje podmienky odpisovania s tým, že všetky zmeny sa uplatnia aj na už odpisovaný majetok. V roku 2015 predĺženie odpisovania administratívnych budov z 20 na 40 rokov má zvýšiť výnos dane z príjmov fyzických osôb o 0,7 mil. eur, odpisovanie neuplatnených výdavkov pri odpočte dane z pridanej hodnoty koeficientom o 2,0 mil. eur, obmedzenie zrýchleného odpisovania len na výrobné stroje a zariadenia o 1,5 mil. eur a zrušenie zvýhodneného leasingového odpisovania o 0,9 mil. eur.

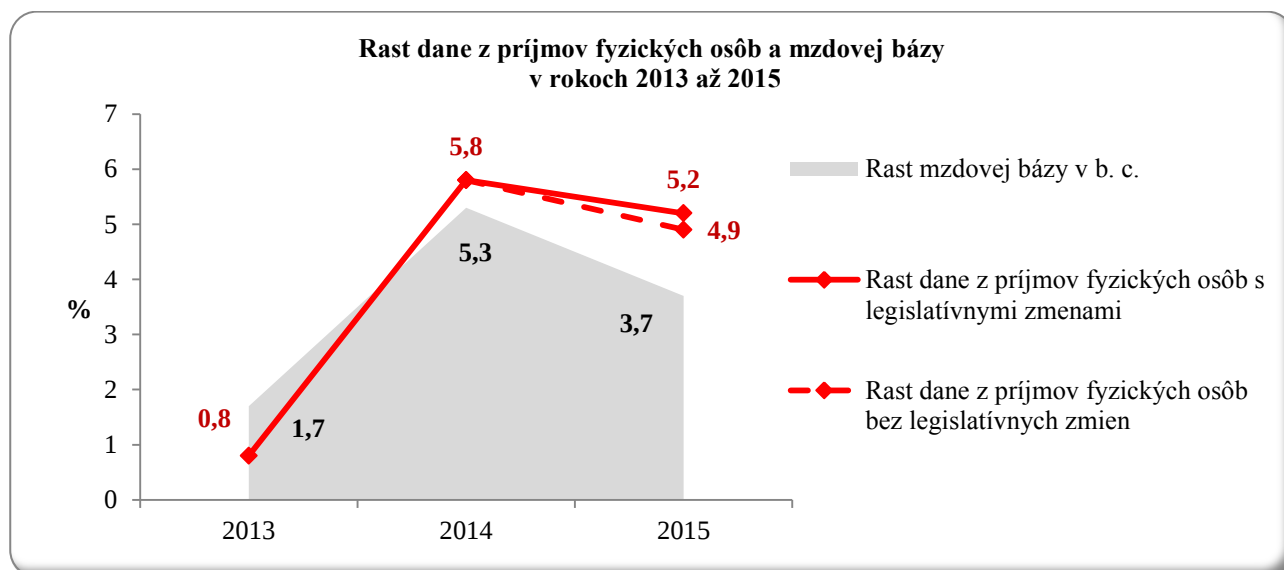
Rozšírenie povinnosti vedenia evidencie tržieb v elektronickej registračnej pokladnici pre hotely a reštaurácie, lekárov, odborné vedecké a technické činnosti a pod. má v roku 2015 zvýšiť výnos dane z príjmov fyzických osôb o 2,1 mil. eur.

V oblasti vybraných daňovo uznateľných výdavkov limitovanie hornej hranice pre vstupnú cenu motorových vozidiel má v roku 2015 zvýšiť daň z príjmov fyzických osôb o 0,1 mil. eur, zdanenie príjmu zo zmluvných pokút pri ich zaúčtovaní o 0,5 mil. eur a zdanenie nepovinného členského príspevku ako uznateľného výdavku vo výške 5 % zo základu dane maximálne do výšky 30 000 eur o 0,05 mil. eur. Úprava valorizácie daňového bonusu má v roku 2015 zvýšiť daň z príjmov fyzických osôb o 2,1 mil. eur.

Na druhej strane zavedenie odpočtu výdavkov na vedu a výskum od základu dane má v roku 2015 znížiť daň z príjmov fyzických osôb o 1,2 mil. eur, zavedenie zrážkovej dane na finančné a nefinančné výhody farmaceutických spoločností pre lekárov o 1,9 mil. eur a zdanenie úhrad za prevod členských práv ako uznateľného výdavku o 0,08 mil. eur.

Podľa NKÚ SR bez prijatia týchto legislatívnych opatrení by výnosy dane z príjmov fyzických osôb bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 v roku 2015 medziročne vzrástli o 110,1 mil. eur na úroveň 2 378,9 mil. eur, k čomu má prispieť predovšetkým vývoj makroekonomickej základne tejto dane.

Rast dane z príjmov fyzických osôb bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 a mzdovej bázy za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Prognóza daňových a odvodových príjmov verejnej správy Výboru pre daňové prognózy zo 24.09.2014

V miernom medziročnom znížení tempa rastu dane z príjmov fyzických osôb bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 v roku 2015 o 0,6 p. b. na úroveň 5,2 % sa premietne medziročný pokles nominálnej mzdovej bázy o 1,6 p. b. na úroveň 3,7 %.

Z odhadovaného výnosu dane z príjmov fyzických osôb bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 na rok 2015 vo výške 2 386,7 mil. eur v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy má podiel ŠR predstavovať sumu 343,0 mil. eur, podiel obcí sumu 1 433,8 mil. eur a podiel vyšších územných celkov sumu 610,0 mil. eur. Prípadné preplatky a nedoplatky zistené k 31. decembru príslušného kalendárneho roka vzniknuté pri rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov fyzických osôb podľa § 2 a 3

citovaného zákona vyrovnajú daňové úrady s obcami a vyššími územnými celkami do 31. marca nasledujúceho roka.

Daň z nehnuteľností obcí bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 v roku 2015 sa má medziročne zvýšiť o 3,0 mil. eur na 327,0 mil. eur. V zmysle zákona č. 582/2004 z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady stanovenie výšky sadzieb tejto dane je v kompetencii obcí.

NKÚ SR v súvislosti s daňou z nehnuteľností pozitívne hodnotí snahu MF SR zmeniť súčasné nastavenie dane, ktoré nezohľadňuje rozdiely v hodnote nehnuteľností, resp. ich skutočnú trhovú hodnotu. Významným krokom k zavedeniu nového systému dane z nehnuteľností má byť model, ktorý na základe dát o cenách rezidenčných nehnuteľností a po zohľadnení vstupných charakteristík umožní odhadnúť trhovú hodnotu nehnuteľností. Následne by sa mali zvažovať možnosti zavedenia minimálnej sadzby dane v závislosti od lokality a ďalších relevantných charakteristík nehnuteľností, čo znamená nastaviť systém tak, aby bol základ dane z nehnuteľností naviazaný na odhadovanú trhovú hodnotu nehnuteľností.

Daň za špecifické služby bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 sa má medziročne zvýšiť o 4,7 mil. eur na úroveň 184,7 mil. eur, na čo bude mať podľa NKÚ SR rozhodujúci vplyv do akej miery si obce zabezpečia uplatňovanie svojich kompetencií podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Podiel obcí na dani z úhrad za dobývací priestor bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 si má aj v roku 2015 zachovať medziročnú úroveň 0,5 mil. eur.

Podľa NKÚ SR indikovaný odhad výnosu obcí z podielu na dani z príjmov fyzických osôb, dane z nehnuteľností, dane za špecifické služby a dane z úhrad za dobývací priestor bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 na rok 2015 vo výške 1 945,7 mil. eur vytvára v porovnaní s rokom 2014 dostatočné zdroje na zabezpečenie financovania hlavných funkcií obcí.

2.1.1.4. Stanovisko k rozpočtovaniu daňových príjmov vyšších územných celkov na rok 2015

Porovnanie daňových príjmov vyšších územných celkov bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a ich prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Daňové príjmy VÚC bez sankcií	mil. eur	555,7	572,8	610,0	+ 37,2
	% HDP	0,76	0,76	0,78	+ 0,02
z toho:					
• daň z príjmov fyzických osôb	mil. eur	409,9	424,5	610,0	+ 185,5
	% HDP	0,56	0,56	0,78	+ 0,22
• daň z motorových vozidiel	mil. eur	145,9	148,2	0,0	- 148,2
	% HDP	0,20	0,20	0,0	- 0,20
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj. Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Daňové príjmy vyšších územných celkov bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 sa majú v roku 2015 medziročne zvýšiť o 37,2 mil. eur na úroveň 610,0 mil. eur, čo zodpovedá ich podielu na dani z príjmov fyzických osôb na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej

samospráve, nakoľko navrhovanou zmenou zákona o dani z motorových vozidiel od 1. januára 2015 má správa dane z motorových vozidiel prejsť z vyšších územných celkov na štát.

V zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov prípadné preplatky a nedoplatky zistené k 31. decembru príslušného kalendárneho roka vzniknuté pri rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane podľa § 2 a 3 vyrovnajú daňové úrady s vyššími územnými celkami do 31. marca nasledujúceho roka.

Podľa NKÚ SR indikovaný odhad výnosu vyšších územných celkov z podielu na dani z príjmov fyzických osôb na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 na rok 2015 vo výške 610,0 mil. eur vytvára spolu s odhadom ich nedaňových príjmov v porovnaní s rokom 2014 primerané zdroje na zabezpečenie financovania hlavných funkcií vyšších územných celkov.

2.1.1.5. Stanovisko k rozpočtu daňových príjmov Rozhlasu a televízie Slovenska na rok 2015

Porovnanie daňových príjmov Rozhlasu a televízie Slovenska na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a ich prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Daňové príjmy Rozhlasu a televízie Slovenska	mil. eur	71,3	70,6	69,9	- 0,7
	% HDP	0,01	0,01	0,01	0,00
z toho:					
• úhrada za služby verejnosti	mil. eur	71,3	70,6	69,9	- 0,7
	% HDP	0,01	0,01	0,01	0,00
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj. Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Daňové príjmy Rozhlasu a televízie Slovenska na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 na rok 2015, v ktorých sú zahrnuté úhrady za služby verejnosti v zmysle zákona č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa majú medziročne znížiť o 0,7 mil. eur na úroveň 69,9 mil. eur.

Podľa NKÚ SR mierny medziročný pokles úhrad za služby verejnosti v roku 2015 zásadne neovplyvní vysielanie rozhlasových a televíznych programových služieb, k čomu bude prispievať nominálny rast HDP

2.1.1.6. Stanovisko k rozpočtu daňových príjmov Environmentálneho fondu na rok 2015

Porovnania daňových príjmov Environmentálneho fondu na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a ich prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2012	Prognóza		Zmena 2014 – 2013
			2013	2014	
Daňové príjmy Environmentálneho fondu	mil. eur	0,8	0,8	0,9	+ 0,1
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
z toho:					
• daň z úhrad za uskladnenie plynov alebo kvapalín	mil. eur	0,8	0,8	0,9	+ 0,1
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj. Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Daňové príjmy Environmentálneho fondu na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 na rok 2015, v ktorých sú zahrnuté príjmy za uskladnenie plynov a kvapalín v zmysle zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde, sa majú medziročne zvýšiť o 0,1 mil. eur na úroveň 0,9 mil. eur.

Podľa NKÚ SR rozpočtovanie daňových príjmov Environmentálneho fondu na rok 2015 vytvára spolu s nedaňovými príjmami v porovnaní s rokom 2014 primerané zdroje na zabezpečenie financovania hlavných funkcií tohto fondu spojených so zásobovaním pitnou vodou, znečisťovaním odpadových vôd, zlepšovaním ovzdušia, ochrany prírody a odstraňovania následkov havárií, k čomu bude prispievať nominálny rast HDP.

2.1.1.7. Stanovisko k rozpočtovaniu odvodových príjmov Sociálnej poisťovne na rok 2015

Porovnanie štruktúry odvodových príjmov Sociálnej poisťovne bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jej rozpočet na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Odvodové príjmy Sociálnej poisťovne bez sankcií	mil. eur	5 495,5	5 767,3	5 964,5	+ 197,2
	% HDP	7,47	7,61	7,66	+ 0,05
z toho:					
• ekonomicky aktívne obyvateľstvo	mil. eur	5 286,0	5 532,5	5 725,7	+ 193,2
	% HDP	7,18	7,30	7,35	+ 0,05
• dlžné	mil. eur	209,5	234,8	238,8	+ 4,0
	% HDP	0,28	0,31		0,00
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

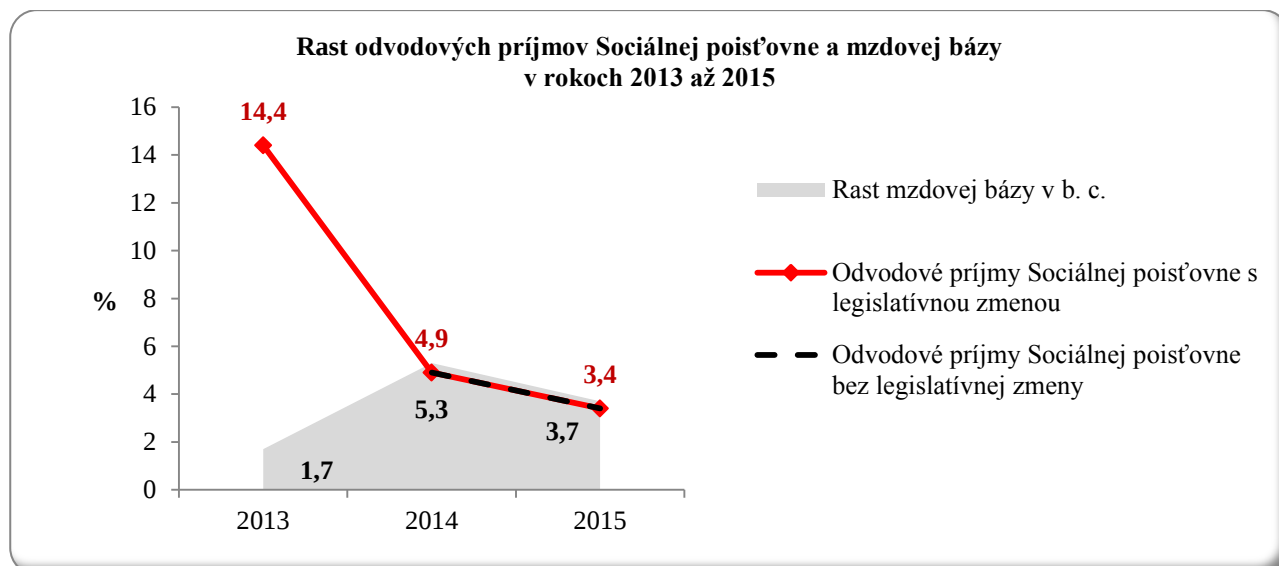
Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Odvodové príjmy Sociálnej poisťovne bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010, ktoré podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení tvorí sociálne poistenie ekonomicky aktívneho obyvateľstva a dlžné na ňom, sa majú v roku 2015 medziročne zvýšiť o 197,2 mil. eur na úroveň 5 964,5 mil. eur, čo bude odrážať prognózovaný vývoj makroekonomickej základne týchto odvodov v roku 2015.

Od 1. januára 2015 sa má na základe novely zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení zvýšiť a zosúladiť odvodová úľava pre študentov vo výške 200 eur, čo má zjednodušiť súčasný systém a zaviesť rovnakú výhodu pre všetkých študentov pracujúcich na základe dohody o brigádnickej práci študentov. Negatívny dopad tejto legislatívnej zmeny na rozpočet Sociálnej poisťovne sa v roku 2015 odhaduje na úrovni 2,2 mil. eur.

V roku 2015 sa uvažuje tiež so zavedením ročného zúčtovania povinných odvodov do Sociálnej poisťovne. Má ísť o elimináciu optimalizácie týchto odvodov vo forme akumulácie vysokých jednorazových odmien v jednotlivých mesiacoch s cieľom prekročenia maximálnej úrovne vymeriavacieho základu v danom mesiaci, čo podľa NKÚ SR sprehľadní skutočné sociálne odvody vo väzbe na príjmy jednotlivcov. V prípade zavedenie tejto zmeny v ročnom zúčtovaní povinných odvodov v roku 2015 je možné pozitívny vplyv očakávať až v roku 2016.

Rast odvodových príjmov Sociálnej poisťovne bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 a mzdovej bázy za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Prognóza daňových a odvodových príjmov verejnej správy Výboru pre daňové prognózy zo 24.09.2014

V medziročnom znížení tempa rastu odvodových príjmov Sociálnej poisťovne bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 v roku 2015 o 1,5 p. b. na úroveň 3,4 % sa premietne medziročný pokles nominálnej mzdovej bázy o 1,6 p. b. na úroveň 3,7 % súvisiacej s rastom priemernej mesačnej nominálnej mzdy zamestnanca na úrovni 3,3 % a rastu evidovanej zamestnanosti na úrovni 0,4 %.

2.1.1.8. Stanovisko k rozpočtovaniu odvodových príjmov zdravotných poisťovní na rok 2015

Porovnanie štruktúry odvodových príjmov verejných zdravotných poisťovní bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jej rozpočet na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

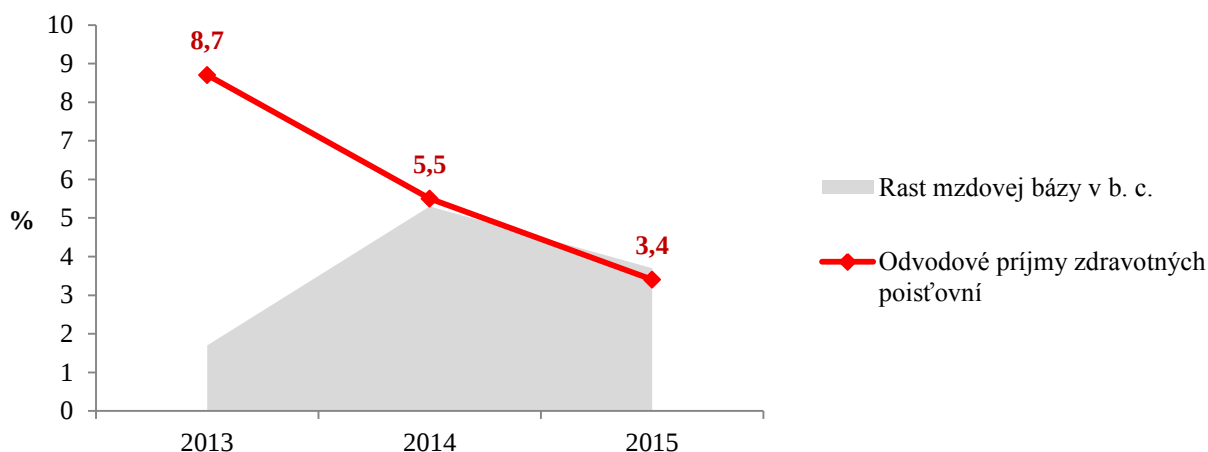
Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Odvodové príjmy verejných zdravotných poisťovní bez sankcií	mil. eur	2 636,2	2 780,1	2 873,9	+ 93,8
	% HDP	3,58	3,67	3,69	+ 0,02
z toho:					
• ekonomicky aktívne obyvateľstvo	mil. eur	2 588,7	2 722,9	2 820,9	+ 98,0
	% HDP	3,52	3,59	3,69	+ 0,10
• ročné zúčtovanie	mil. eur	47,5	57,2	53,0	- 4,2
	% HDP	0,01	0,01	0,01	0,00
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Odvodové príjmy verejných zdravotných poisťovní bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010, ktoré podľa zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve tvorí verejné zdravotné poistenie ekonomicky aktívneho obyvateľstva, dlžné na ňom a ročné zúčtovanie verejného zdravotného poistenia, sa majú v roku 2015 medziročne zvýšiť o 93,8 mil. eur na úroveň 2 873,9 mil. eur, čo zodpovedá prognózovanému vývoju makroekonomickej základne týchto odvodov.

Rast odvodových príjmov verejných zdravotných poisťovní bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 a mzdovej bázy za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:

Rast odvodových príjmov zdravotných poisťovní a mzdovej bázy v rokoch 2013 až 2015



Zdroj: Prognóza daňových a odvodových príjmov verejnej správy Výboru pre daňové prognózy zo 24.09.2014

V medziročnom znížení tempa rastu odvodových príjmov zdravotných poisťovní bez sankcií na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 v roku 2015 o 2,1 p. b. na úroveň 3,4 % sa premietne medziročný pokles nominálnej mzdovej bázy o 1,6 p. b. na úroveň 3,7 % a vývoj verejného zdravotného poistenia v predchádzajúcich rokoch a jeho očakávanej skutočnosti v roku 2014.

2.1.2. Stanovisko k finančným vzťahom súvisiacich s rozpočtom EÚ na rok 2015

Všeobecný rozpočet EÚ je určený k financovaniu politík EÚ, administratívnych výdavkov európskych inštitúcií a na ďalšie účely. Na rozdiel od národných rozpočtov musí byť vždy vyrovnaný. Nepripúšťajú sa teda rozpočtové deficity a príjmy sa rovnajú výdavkom.

Odvody, ktoré platí členský štát EÚ do všeobecného rozpočtu EÚ sú povinné a stanovené. Príjmy členského štátu EÚ zo všeobecného rozpočtu EÚ závisia od absorpčnej kapacity tohto štátu, ktorá predstavuje snahu o maximálne čerpanie prostriedkov EÚ pri dodržiavaní všetkých stanovených pravidiel, zásad a princípov, vrátane riadneho finančného hospodárenia.

Aj preto posudzovanie a analýza finančných vzťahov súvisiacich so všeobecným rozpočtom EÚ je podľa NKÚ SR dôležitou súčasťou procesu smerujúceho k zabezpečeniu náležitej absorpčnej kapacity SR využiť fondy EÚ a je rozhodujúca pre dosiahnutie priaznivého stavu čistej finančnej pozície SR voči EÚ.

Porovnanie odvodov a príspevkov do všeobecného rozpočtu EÚ za rok 2013, ich očakávanej skutočnosti na rok 2014 a ich prognózy na rok 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	OS 2014	Prognóza 2015	Zmena 2015 – 2014
Odvody a príspevky SR do rozpočtu EÚ	tis. eur	825 098	762 018	843 734	81 716
z toho:					
• odvody SR vrátane tradičných vlastných zdrojov	tis. eur	818 903	755 067	836 174	81 107
○ odvody SR	tis. eur	732 963	666 467	737 974	71 507
○ tradičné vlastné zdroje	tis. eur	85 940	88 600	98 200	9 600
• príspevky SR do rozpočtu EÚ	tis. eur	6 195	6 951	7 560	609
○ príspevky do Európskeho rozvojového fondu	tis. eur	6 195	6 951	7 560	609

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Povinné odvody SR do všeobecného rozpočtu EÚ na rok 2015 sú stanovené na základe rozhodnutí Rady EÚ o systéme vlastných zdrojov a tiež prostredníctvom Európskeho rozvojového fondu, kde výška príspevku sa odvíja od Rozhodnutia Rady EÚ o finančných príspevkoch, ktoré majú členské štáty uhradiť na účely tohto fondu. Príspevok sa vykazuje ako oficiálna rozvojová pomoc.

Príjmy zo všeobecného rozpočtu EÚ tvoria zahraničné transfery, resp. príjmy za prostriedky EÚ a príjmy za zahraničné granty poskytnuté z rozpočtu EÚ. Okrem toho sú súčasťou príjmov aj zahraničné granty poskytnuté zo zahraničia na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je SR viazaná. Príjmy za prostriedky EÚ sú zaradené do príjmov ŠR. Príjmy za zahraničné granty poskytnuté z rozpočtu EÚ sa nezaraďujú do príjmov ŠR, a preto sa len prognózujú.

Porovnanie štruktúry príjmov za prostriedky EÚ za rok 2013, jej očakávanej skutočnosti na rok 2014 a jej prognózy na rok 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	OS 2014	Prognóza 2015	Zmena 2015 – 2014
Príjmy SR z prostriedkov EÚ	tis. eur	2 185 358	2 184 187	3 463 907	1 279 720
z toho:					
• zahraničné transfery zaradené do ŠR	tis. eur	2 174 997	2 023 193	3 272 393	1 249 200
z toho:					
o poľnohospodárske fondy	tis. eur	509 825	558 111	733 864	175 753
o štrukturálne operácie 1. programové obdobie	tis. eur	22 390	65 245	0	-65 245
o štrukturálne operácie 2. programové obdobie	tis. eur	1 642 782	1 396 387	1 528 930	132 543
v tom:					
o štrukturálne fondy	tis. eur	978 337	1 009 843	823 882	-185 961
o Kohézny fond	tis. eur	664 445	386 544	705 048	315 504
o štrukturálne operácie 3. programové obdobie	tis. eur	0	3 450	1 009 599	1 006 149
• zahraničné granty nezaradené do ŠR	tis. eur	10 361	160 994	191 514	30 520
z toho:					
o programy Európskej územnej spolupráce	tis. eur	1 359	126 637	149 285	22 648
o vnútorné politiky	tis. eur	9 002	34 357	42 229	7 872

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

SR podľa návrhu RVS na rok 2015 rozpočtuje na rok 2015 príjmy z prostriedkov EÚ, ktoré v porovnaní s očakávanou skutočnosťou na rok 2014 predstavujú medziročný nárast na úroveň 161,7 %. Čiastočným vysvetlením je očakávané nízke čerpanie týchto prostriedkov v roku 2014 na úrovni 2,0 mld. eur, čo predstavuje len 63,8% schváleného rozpočtu.

V tejto súvislosti NKÚ SR považuje za dôležité, aby orgány zodpovedné za finančné vzťahy so všeobecným rozpočtom EÚ v súvislosti s návrhom RVS na rok 2015 prijali stratégiu a akčné plány s konkrétnymi opatreniami zameranými na jeho plnenie, vrátane adresnej zodpovednosti tak, aby sa dosiahlo plánované čerpanie prostriedkov EÚ nielen pre operačné programy Národného strategického referenčného rámca II. programového obdobia na roky 2007 až 2013, ale aj III. programového obdobia na roky 2014 až 2020, z ktorého SR plánuje získať príjmy za prostriedky EÚ v celkovom objeme 1 mld. eur.

Porovnanie príjmov zo zahraničných grantov poskytnutých na základe medzinárodných zmlúv za rok 2013, ich očakávanej skutočnosti na rok 2014 a ich prognózy na rok 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	OS 2014	Prognóza 2015	Zmena 2015 – 2014
Odhad príjmov za zahraničné granty	tis. eur	0	29 516	43 757	14 241
z toho:					
• Finančný mechanizmus EHP a Nórsky finančný mechanizmus	tis. eur	0	21 870	21 437	- 433
• Švajčiarsky finančný mechanizmus	tis. eur	0	7 646	22 320	14 674

Zdroj. Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Zrýchlené čerpanie sa očakáva v prípade Švajčiarskeho finančného mechanizmu, pri ktorom je očakávaná skutočnosť za rok 2014 v sume 7,6 mil. eur, pričom na rok 2014 sa rozpočtovalo takmer dvojnásobné čerpanie na úrovni 13,7 mil. eur.

Porovnanie celkových príjmov SR zo všeobecného rozpočtu EÚ za zahraničné transfery a zahraničné granty za rok 2013, ich očakávanej skutočnosti na rok 2014 a ich prognózy na rok 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	OS 2014	Prognóza 2015	Zmena 2015 – 2014
Príjmy zo všeobecného rozpočtu EÚ celkom	tis. eur	2 185 358	2 213 703	3 507 664	1 293 961
z toho:					
• príjmy z rozpočtu EÚ	tis. eur	2 185 358	2 184 187	3 463 907	1 279 720
v tom:					
○ príjmy za prostriedky EÚ	tis. eur	2 174 997	2 023 193	3 272 393	1 249 200
○ príjmy za zahraničné granty	tis. eur	10 361	160 994	191 514	30 520
• príjmy za zahraničné granty poskytnuté na základe medzinárodných zmlúv	tis. eur	0	29 516	43 757	14 241

Zdroj. Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Porovnanie čerpania prostriedkov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR podľa operačných programov II. programového obdobia 2007 až 2013 za rok 2013, jeho očakávanej skutočnosti na rok 2014 a jeho prognózy na rok 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		M. j.	2013	OS 2014	Prognóza 2015	Zmena 2015 – 2014
Operačné programy spolu	EÚ	tis. eur	1 516 479	1 493 309	1 528 930	35 621
	SR	tis. eur	275 430	255 738	266 559	10 821
	Spolu	tis. eur	1 791 909	1 749 047	1 795 489	46 442
z toho						
OP Informatizácia spoločnosti	EÚ	tis. eur	166 389	164 591	109 415	- 55 176
	SR	tis. eur	51 058	46 181	26 038	- 20 143
	Spolu	tis. eur	217 447	210 772	135 453	- 75 319
OP Životné prostredie	EÚ	tis. eur	215 849	234 818	396 330	161 512
	SR	tis. eur	31 035	36 258	61 881	25 623
	Spolu	tis. eur	246 884	271 076	458 211	187 135
OP Vzdelávanie	EÚ	tis. eur	97 764	92 633	97 949	5 316
	SR	tis. eur	15 516	14 077	24 067	9 990
	Spolu	tis. eur	113 280	106 710	122 016	15 306
OP Výskum a vývoj	EÚ	tis. eur	171 538	200 676	206 546	5 870
	SR	tis. eur	25 174	28 149	29 840	1 691
	Spolu	tis. eur	196 712	228 825	236 386	7 561

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Názov ukazovateľa		M. j.	2013	OS 2014	Prognóza 2015	Zmena 2015 – 2014
OP Zdravotníctvo	EÚ	tis. eur	32 990	17 874	1 541	- 16 333
	SR	tis. eur	5 734	3 117	272	- 2 845
	Spolu	tis. eur	38 724	20 991	1 813	-19 178
OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia	EÚ	tis. eur	111 878	55 275	90 764	35 489
	SR	tis. eur	19 639	9 838	20 435	10 597
	Spolu	tis. eur	131 517	65 113	111 199	46 086
OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	EÚ	tis. eur	59 805	53 597	109 980	56 383
	SR	tis. eur	9 814	8 495	18 849	10 354
	Spolu	tis. eur	69 619	62 092	128 829	66 737
Regionálny operačný program	EÚ	tis. eur	172 471	129 252	77 396	- 51 856
	SR	tis. eur	22 343	15 863	10 903	-4 960
	Spolu	tis. eur	194 814	145 115	88 299	- 56 816
OP Bratislavský kraj	EÚ	tis. eur	11 398	10 821	20 491	9 670
	SR	tis. eur	1 817	1 322	2 384	1 062
	Spolu	tis. eur	13 215	12 143	22 875	10 732
OP Doprava	EÚ	tis. eur	465 947	523 736	399 663	- 124 073
	SR	tis. eur	91 048	90 183	67 717	- 22 466
	Spolu	tis. eur	556 995	613 919	467 380	- 146 539
OP Technická pomoc	EÚ	tis. eur	10 450	10 036	18 855	8 819
	SR	tis. eur	1 052	2 255	4 173	1 918
	Spolu	tis. eur	12 702	12 291	23 028	10 737

Zdroj. Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Podľa NKÚ SR vysoké očakávania čerpania prostriedkov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR v roku 2015 sú spojené s tými programami, ktorých realizácia v roku 2014 je na najnižšej úrovni.

Čerpanie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu z II. programového obdobia na roky 2007 – 2013 je podľa údajov MF SR k 17.10.2014 na úrovni 59,2%. Najnižšie čerpanie vykazujú Operačný program Životné prostredie (50,3%), Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (50,8%), Operačný program Vzdelávanie (51,9%) Operačný program Informatizácia spoločnosti (54,5%), a Operačný program Doprava (56,1%). Najvyššie čerpanie vykazuje Operačný program Zdravotníctvo (88,9%), Regionálny operačný program (75,6%) a Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia (71,0%).

Porovnanie prostriedkov a ich spolufinancovania zo ŠR podľa operačných programov III. programového obdobia na roky 2014 až 2020 za rok 2013, ich očakávanej skutočnosti na rok 2014 a ich prognózy na rok 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		M. j.	2013	OS 2014	Prognóza 2015	Zmena 2015 – 2014
Operačné programy spolu	EÚ	tis. eur	0	3 450	1 009 599	1 006 149
	SR	tis. eur	0	693	264 291	263 598
	Spolu	tis. eur	0	4 143	1 273 890	1 269 747
z toho						
OP Integrovaná infraštruktúra	EÚ	tis. eur	0	0	383 085	383 085
	SR	tis. eur	0	0	67 266	67 266
	Spolu	tis. eur	0	0	450 351	450 351
OP Kvalita životného prostredia	EÚ	tis. eur	0	450	142 222	141 772
	SR	tis. eur	0	79	25 704	25 625
	Spolu	tis. eur	0	529	167 926	167 397

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Názov ukazovateľa		M. j.	2013	OS 2014	Prognóza 2015	Zmena 2015 – 2014
OP Ľudské zdroje	EÚ	tis. eur	0	0	208 601	208 601
	SR	tis. eur	0	0	31 518	31 518
	Spolu	tis. eur	0	0	240 119	240 119
OP Výskum a inovácie	EÚ	tis. eur	0	0	105 150	105 150
	SR	tis. eur	0	0	25 166	25 166
	Spolu	tis. eur	0	0	130 316	130 316
OP Sociálneho začlenenia najodkázanejších osôb	EÚ	tis. eur	0	0	8 621	8 621
	SR	tis. eur	0	0	1 521	1 521
	Spolu	tis. eur	0	0	10 142	10 142
OP Technická pomoc	EÚ	tis. eur	0	0	22 033	22 033
	SR	tis. eur	0	0	4 815	4 815
	Spolu	tis. eur	0	0	26 848	26 848
Integrovaný regionálny OP	EÚ	tis. eur	0	0	103 600	103 600
	SR	tis. eur	0	0	22 600	22 600
	Spolu	tis. eur	0	0	126 200	126 200
OP Efektívna verejná správa	EÚ	tis. eur	0	3 000	36 287	33 287
	SR	tis. eur	0	614	6 404	5 790
	Spolu	tis. eur	0	3 614	42 691	39 077
Všeobecná pokladničná správa	EÚ	tis. eur	0	0	0	0
	SR	tis. eur	0	0	79 297	79 297
	Spolu	tis. eur	0	0	79 297	79 297

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Návrh RVS na rok 2015 predpokladá čerpanie prostriedkov EÚ na úrovni 1 mld. eur, na čom má mať najväčší podiel Operačný program Integrovaná infraštruktúra sumou 383,1 mil. eur, Operačný program Ľudské zdroje sumou 208,6 mil. eur, Operačný program Výskum a inovácie sumou 105,2 mil. eur a Integrovaný regionálny operačný program sumou 103,6 mil. eur. Celková suma týchto štyroch operačných programov predstavuje podiel 80 % na celkovej rozpočtovanej sume prostriedkov EÚ.

NKÚ SR na základe výsledkov svojej kontrolnej činnosti dospel k záveru, že medzi riziká, ktoré ovplyvňujú čerpanie prostriedkov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR patrí predovšetkým:

- administratívna náročnosť prípravy a predkladania príslušnej dokumentácie,
- zložité preukazovanie oprávnenosti výdavkov,
- nedostatočné využívanie zjednodušení, ktoré umožnila Európska komisia,
- problémy spojené s verejným obstarávaním a jeho kontrolou,
- prerušovanie lehôt na platby a pozastavenia platieb zo strany Európskej komisie na operačné programy, napr. v roku 2014 bolo zablokovaných 9 z 11 operačných programov Národného strategického a referenčného rámca SR na roky 2007 až 2013 z dôvodu zistených nedostatkov; 4 programy boli odblokované a o 5 ešte rozhoduje Európska komisia,
- nedostatočná pripravenosť projektovej dokumentácie veľkých dopravných projektov,
- problémy súvisiace s environmentálnymi požiadavkami, ako napr. posudzovanie vplyvov projektov na dotknuté územia sústavy NATURA 2000 a s tým súvisiace predlžovanie schvaľovania veľkých projektov.

Porovnanie čerpania prostriedkov EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR v II. a III. programovom období na Spoločnú poľnohospodársku politiku za rok 2013, jeho očakávanej skutočnosti na rok 2014 a jeho prognózy na rok 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Názov ukazovateľa		M. j.	2013	OS 2014	Prognóza 2015	Zmena 2015 – 2014
Poľnohospodárske fondy spolu	EÚ	tis. eur	510 311	557 924	733 864	175 940
	ŠR	tis. eur	92 538	105 924	122 979	17 055
	Spolu	tis. eur	602 849	663 848	856 843	192 995
z toho:						
• II. programové obdobie						
o Európsky poľnohospodársky záručný fond	EÚ	tis. eur	334 643	34 143	0	-34 143
	ŠR	tis. eur	42 576	1 123	0	-1 123
	Spolu	tis. eur	377 219	35 266	0	-35 266
o Európsky poľnohospodársky fond rozvoja vidieka	EÚ	tis. eur	174 564	120 639	131 595	10 956
	ŠR	tis. eur	49 580	33 141	44 480	11 339
	Spolu	tis. eur	224 144	153 780	176 075	22 295
o Európsky fond pre rybné hospodárstvo	EÚ	tis. eur	1 104	1 657	779	-878
	ŠR	tis. eur	382	601	267	-334
	Spolu	tis. eur	1 486	2 258	1 046	-1 212
• III. programové obdobie						
o Európsky poľnohospodársky záručný fond	EÚ	tis. eur	0	347 285	447 191	99 906
	ŠR	tis. eur	0	53 959	25 268	-28 691
	Spolu	tis. eur	0	401 244	472 459	472 459
o Európsky poľnohospodársky fond rozvoja vidieka	EÚ	tis. eur	0	66 200	153 301	87 101
	ŠR	tis. eur	0	17 100	52 631	35 531
	Spolu	tis. eur	0	83 300	205 932	122 632
o Európsky fond pre rybné hospodárstvo	EÚ	tis. eur	0	0	998	998
	ŠR	tis. eur	0	0	333	333
	Spolu	tis. eur	0	0	1 331	1 331

Zdroj. Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Návrh rozpočtu výdavkov na Spoločnú poľnohospodársku politiku na rok 2015 je zostavený podľa odhadu očakávaní rezortu pôdohospodárstva, pričom zohľadňuje špecifiká implementácie jednotlivých fondov a sú v ňom rozpočtované aj prostriedky III. programového obdobia v sume 601 mil. eur a ich spolufinancovanie zo ŠR v sume 123 mil. eur.

Rezerva na prostriedky EÚ a odvody EÚ sa na rok 2015 rozpočtuje v sume 64,9 mil. eur, čo predstavuje medziročný nárast o 8,5 mil. eur oproti očakávanej skutočnosti na rok 2014. Rezerva je tvorená na krytie prípadných úprav všeobecného rozpočtu EÚ, splácanie záväzkov EÚ voči členským štátom a na administrovanie odvodov a príspevkov do všeobecného rozpočtu EÚ.

Podľa NKÚ SR miera pozitívneho finančného vplyvu členstva SR v EÚ a finančných možností v priebehu roka 2015 bude závisieť od schopnosti SR maximálne, zákonným a správnym spôsobom využiť disponibilné finančné zdroje z prostriedkov EÚ, nakoľko odvodová povinnosť vo vzťahu k všeobecnému rozpočtu EÚ je daná a presne vymedzená právnym rámcom.

Bilancia medzi prostriedkami, ktoré SR v roku 2015 odvedie do všeobecného rozpočtu EÚ a príjmami, ktoré z tohto rozpočtu získa, predstavuje čistú finančnú pozíciu SR.

Porovnanie čistej finančnej pozície SR za rok 2013, jej očakávanej skutočnosti na rok 2014 a jej prognózy na rok 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	OS 2014	Prognóza 2015	Zmena 2015 – 2014
Odvody a príspevky SR do rozpočtu EÚ	tis. eur	825 098	762 018	843 734	81 717
Príjmy z rozpočtu EÚ spolu	tis. eur	2 185 358	2 184 187	3 463 907	1 279 720
Čistá finančná pozícia SR	tis. eur	1 360 260	1 422 169	2 620 173	1 198 003

Zdroj. Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Z analýzy údajov vyplýva, že čistá finančná pozícia SR sa na rok 2015 rozpočtuje sumou 2,6 mld. eur, čo predstavuje medziročný nárast až o 84,2 %. Podľa NKÚ SR ide o ambiciózný plán, ktorého naplnenie bude vyžadovať zvýšenie dôrazu nielen na riešenie problémov a odbúravanie bariér rýchlejšieho čerpania prostriedkov EÚ, ale aj na maximalizáciu využitia týchto prostriedkov pri dodržiavaní zákonnosti a zásad hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti.

NKÚ SR v súvislosti s čerpaním prostriedkov z fondov EÚ a ich spolufinancovaním zo ŠR vykonal v predchádzajúcom období viacero kontrol, ktoré boli zamerané predovšetkým na kontrolu súladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi a pravidlami EÚ a SR, mechanizmus hodnotenia, monitorovania a priebežného naplňovania cieľov vybraných operačných programov Národného strategického referenčného rámca programového obdobia na rok 2007 až 2013. Vykonal sa tiež kontrola výkonnosti zameraná na financovanie vedecko-výskumnej činnosti zo zahraničných zdrojov.

Výsledkom týchto kontrol NKÚ SR bolo preukázanie problémov v súvislosti s naplňovaním cieľov kontrolovaných operačných programov, ktoré označila z časového hľadiska ako podpriemerné a identifikovala okruhy problémov, ktoré negatívne ovplyvnili nízku úroveň ich čerpania, ako napr. zrušenie výziev na predkladanie projektov, ktoré nebolo v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

NKÚ SR pri analýze a hodnotení finančných vzťahov v súvislosti s rozpočtom EÚ nezistil v návrhu RVS na rok 2015 nedostatky, čo sa týka podkladov pre hodnotenie ich správnosti, relevantnosti a dostatočnosti. Návrh RVS na rok 2015 prezentuje návrh rozpočtových vzťahov SR a EÚ a po vecnej a formálnej stránke je vyhotovený v súlade s legislatívnymi požiadavkami a s príslušnou smernicou MF SR.

Podľa NKÚ SR napriek viacerým pozitívnym zmenám v zjednodušení implementácie rozpočtu EÚ v súčasnom viacročnom finančnom rámci na roky 2007 až 2013, súčasný systém implementácie prostriedkov je stále značne zložitý, striktný a administratívne náročný.

Pre nadchádzajúce III. programové obdobie na roky 2014 až 2020 Európska komisia navrhla racionalizáciu programov a využívanie zjednodušených mechanizmov a postupov implementácie. Tento postup môže pomôcť k zlepšeniu využívania fondov EÚ, avšak za predpokladu zabezpečenia spoľahlivého fungovania systémov riadenia a kontrol osobitne v oblastiach, v ktorých je vyššie riziko chýb a nezrovnalostí s cieľom zabezpečiť efektívne použitie prostriedkov EÚ.

Pre naplnenie návrhu RVS na rok 2015 bude podľa NKÚ SR potrebné v nadchádzajúcom období eliminovať hroziace riziká na najnižšiu možnú mieru, najmä čo sa týka automatického krátenia záväzku prostriedkov EÚ z dôvodu uplatnenia pravidla N+3/N+2 a nevyčerpania všetkých prostriedkov EÚ alokovaných pre SR na operačné programy Národného strategického referenčného rámca pre programové obdobie na roky 2007 až 2013, prerušených lehôt na platby a pozastavení platieb na operačné programy z dôvodu nezrovnalostí alebo systémových nedostatkov a iných problémov, ktoré brzdia proces čerpania finančných prostriedkov EÚ.

Pozičný dokument Európskej komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 až 2020 uvádza, že implementáciu fondov v SR poznačila celková nedostatočnosť verejnej správy a aj špecifické problémy, čo brzdí rastový potenciál ekonomiky a jej konkurencieschopnosť. Definuje opatrenia, ktoré by mala vláda SR prijať pre nadchádzajúci viacročný finančný rámec na roky 2014 až 2020, aby sa odstránili nedostatky a problémy, negatívne ovplyvňujúce implementáciu fondov v programovom období 2007 až 2013, ako napr.:

- vypracovať stratégiu pre posilnenie administratívnych kapacít a efektívnosti orgánov zodpovedných za fondy spoločného strategického rámca v rámci celkovej reformy verejnej správy,
- posilniť existujúce opatrenia pre zvýšenie transparentnosti postupov verejného obstarávania s cieľom zabezpečiť rovnaký prístup, spravodlivú hospodársku súťaž a hodnotu za peniaze pri používaní všetkých výdavkov spolufinancovaných EÚ, najmä výdavkov na infraštruktúru veľkého rozsahu,
- zlepšiť zacielenie fondov technickej pomoci tak, aby sa posilnili administratívne kapacity a efektívnosť činnosti hlavných sprostredkovateľských orgánov a príjemcov, pričom je potrebné venovať osobitnú pozornosť príjemcom, ako napr. obciam a orgánom zodpovedným za vypracovanie a riadenie projektov budovania infraštruktúry veľkého rozsahu s ohľadom na ich špecifické potreby,
- podstatne posilniť opatrenia pre obmedzenie priestoru pre korupciu, konflikty záujmov pri využívaní prostriedkov spolufinancovaných EÚ.

V oblasti realizácie projektov sa SR odporúča:

- rozšíriť iniciatívy projektových zámerov, ktoré poskytnú pomoc „šitú na mieru“ pre príjemcov projektov, pokiaľ ide o plánovanie, prípravu a riadenie projektov,
- skvalitniť existujúce systémy poskytovania pomoci podporovateľom projektov, vrátane využitia dobrej praxe zvonku v oblastiach, ktoré trpia nedostatkom kapacít,
- zlepšiť koordináciu a plánovanie investícií, a to tak v špecifických sektoroch ako aj mimo nich, s cieľom zabrániť prekývaniu a podporovať efektívnosť,
- zvýšiť kvalitu ekonomických a sociálnych zdôvodnení využívania analýz nákladov a úžitkov, nákladovej efektívnosti obstarávania, odhadov nákladov, možností a fyzickej implementácie projektov v súlade s environmentálnou legislatívou,
- zabezpečiť pre oblasť finančného riadenia a kontroly, aby systémy pre obdobie rokov 2014 až 2020 obsahovali ponaučenia z nedostatkov I. a II. programového obdobia, a tým sa využili pozitívne výsledky z týchto období.

V zmysle dokumentu Program stability SR na roky 2014 až 2017 má využívanie prostriedkov EÚ vplyv na saldo RVS. Transakcie súvisiace s rozpočtom EÚ majú pozitívny vplyv na saldo RVS. Negatívny vplyv však majú zistené nezrovnalosti, o ktorých Európska komisia rozhodne, že nebudú SR preplatené. Tieto rozhodnutia sa prejavajú aj vo vyššom podiele spolufinancovania pri dotknutých dobiehajúcich projektoch na nasledujúce roky. K 17. októbru 2014 boli podľa údajov Ministerstva financií SR nezrovnalosti a vratky za operačné programy II. programového obdobia v sume 214 mil. eur.

Alokácia prostriedkov EÚ predstavuje kľúčový zdroj pre investičné a rastové priority Slovenska. Návrh RVS SR na roky 2015 až 2017 preto počíta so zrýchleným využívaním prostriedkov EÚ z II. programového obdobia a s postupným nábehom využitia financií z III. programového obdobia.

V decembri 2013 vstúpila do platnosti väčšina nariadení pre európske štrukturálne a investičné fondy programového obdobia na roky 2014 až 2020. Stanovených je celkom 11 tematických cieľov, a to:

1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
2. Zlepšenie prístupu k informáciám a IKT a zlepšenie ich využívania a kvality;
3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, sektora poľnohospodárstva a sektora rybárstva a akvakultúry;
4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
5. Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika;
6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov;
7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
8. Podpora udržateľnosti a kvality zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
9. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii;
10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania;
11. Posilnenie inštitucionálnych kapacít orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy.

Vláda SR vo februári 2014 schválila Partnerskú dohodu SR na roky 2014 až 2020, ktorú následne predložila na vyjadrenie Európskej komisii, ktorá ju schválila v júni 2014. V súčasnosti sa očakáva schválenie operačných programov III. programového obdobia Európskou komisiou.

V porovnaní s predchádzajúcim obdobím sa znížil celkový počet operačných programov. Na druhej strane však premietnutím všetkých tematických cieľov vznikol vyšší počet sprostredkovateľských orgánov, čo bude klásť zvýšené nároky na koordináciu medzi riadiacimi a sprostredkovateľskými orgánmi jednotlivých programov.

Medzi kľúčové zmeny pre nové obdobie smerujúce k jasnejším pravidlám, vyššej flexibilita a efektívnejšej implementácii patrí aj rozšírenie možnosti využitia finančných nástrojov. Ich implementácia umožní aplikáciu národných alebo lokálnych špecifik alebo inštrumentov pripravených Európskou komisiou. Nové pravidlá umožňujú finančné nástroje kombinovať s ďalšími formami podpory ako sú granty, dotácie úrokových sadzieb či dotácie záručných sadzieb. Prínosom je tiež skutočnosť, že finančné prostriedky súkromného sektora vo finančnom nástroji bude zároveň možné započítavať do národného spolufinancovania.

NKÚ SR v rámci svojich zákonných kompetencií bude sledovať, ako SR bude naplňovať tieto opatrenia a odporúčania za účelom efektívneho a maximálneho využitia disponibilných zdrojov EÚ. Vo svojej kontrolnej činnosti sa bude zameriavať predovšetkým na problémové oblasti a všade tam, kde to bude najviac potrebné a užitočné, a to s jediným cieľom odhaľovať problémy a dohliadať, aby sa zabezpečilo ich doriešenie a náprava nežiaduceho stavu.

2.2. Stanovisko k fiškálnemu rámcu návrhu RVS na rok 2015

NKÚ SR konštatuje, že Návrh RVS SR na roky 2015 až 2017 je vypracovaný v súlade s jednotnou metodikou ESA 2010, ktorá bola schválená Nariadením Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 549/2013 s prílohou Manuálu ESA 2010 a prílohou Programu zasielania údajov ESA 2010.

Zmeny v metodike systému národných účtov ESA 2010 oproti doteraz používanej metodike ESA 95 sú orientované predovšetkým na:

- zachytenie zmien ekonomickej reality v podmienkach narastajúcej globalizácie, ktorá potenciálne spôsobuje najviac problémov pri meraní národných účtov z dôvodu zvyšujúceho sa podielu medzinárodných transakcií vykonaných nadnárodnými spoločnosťami,
- prehĺbenie a zlepšenie celého systému národných účtov so zameraním na dôslednejšie uplatňovanie princípu zmeny vlastníctva,
- dôslednejšie uplatňovanie princípu zmeny vlastníctva,
- zaradovanie výdavkov na výskum a vývoj do investícií,
- nový prístup k zaznamenávaniu vojenských výdavkov na zbrojné systémy,
- spresnenie klasifikácie inštitucionálnych sektorov, nefinančných a finančných aktív, transakcií a ostatných tokov.

Nová metodika Európskeho systému národných účtov ESA 2010 je do veľkej miery konzistentná s metodikou ESA 95, ako napr.:

- pri uplatňovaní princípu časového rozlíšenia sa toky rozpočtovaných príjmov a výdavkov na aktuálnej báze zaznamenávajú na základe zásady zachytenia operácie v čase, keď je ekonomická hodnota vytvorená, transformovaná alebo likvidovaná, alebo vtedy, keď nároky a záväzky vznikajú, sú transformované, poprípade zrušené, t. j. každá príjmová alebo výdavková operácia je tak zachytená v čase vzniku a nie vtedy, keď je hotovostne realizovaná, pričom pri aktualizácii daňových príjmov a príjmov zo sociálneho zabezpečenia sa používa metóda časového posunu hotovostného plnenia,
- v bilancii príjmov a výdavkov verejnej správy bežného roka rozpočtovanej na aktuálnej báze sú oproti hotovostnému princípu vylúčené akékoľvek finančné operácie, ako napr. prijaté úvery, príjmy z návratných finančných výpomocí, poskytovanie úverov a pôžičiek, účasť na majetku, splácanie istiny a pod.,
- jednotlivé kapitoly ŠR a ostatné subjekty verejnej správy sú zapísané v registri organizácií, ktorý je vedený Štatistickým úradom SR.

Hlavným fiškálnym cieľom návrhu RVS na roky 2015 až 2017 je znížiť v roku 2015 podiel salda RVS na HDP na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 na úroveň - 1,98 % a následne v roku 2016 na úroveň - 1,02 % a v roku 2017 na úroveň - 0,44 %, čo NKÚ SR hodnotí realisticky.

Základné parametre východiskového rámca RVS na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a ich rozpočty na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	Rozpočet			Zmena 2015 – 2014
		2013	2014	2015	
Príjmy RVS	mil. eur	26 926,8	26 049,2	28 081,1	+ 2 031,9
	% HDP	36,59	34,38	36,04	+ 1,66
Výdavky RVS	mil. eur	28 845,7	28 049,6	29 621,9	+ 1 572,3
	% HDP	39,20	37,02	38,02	+ 1,00
Saldo RVS, resp. čisté pôžičky poskytnuté/prijaté	mil. eur	- 1 918,8	- 2 000,4	- 1 540,8	+ 459,6
	% HDP	-2,61	-2,64	-1,98	+ 0,66
z toho:					
Saldo ŠR	mil. eur	- 2 253,6	- 2 353,8	- 2 221,2	+ 132,6
	% HDP	- 3,06	- 3,11	- 2,85	+ 0,26
Prebytok súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy	mil. eur	334,8	353,4	680,4	+ 327,0
	% HDP	0,45	0,47	0,87	+ 0,40
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

NKÚ SR nemá zásadné výhrady k základným parametrom východiskového rámca RVS na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 na rok 2015.

V príjmovej časti návrhu RVS na rok 2015 NKÚ SR očakáva, že vláda SR bude pokračovať v úsilí efektívnej a účinnej realizácie Akčného plánu boja proti daňovým podvodom, a tým bude pokračovať v zlepšovaní daňovej disciplíny a výberu daní.

S príjmami návrhu RVS na rok 2015 súvisia daňové výdavky, ktoré sú v zákone o rozpočtovej zodpovednosti definované ako položky, ktoré znižujú príjem RVS z daní, poistného a príspevkov do poistných fondov.

Porovnanie štruktúry orientačných daňových výdavkov na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jej rozpočty na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Orientačné daňové výdavky	mil. eur	1 038,2	1 053,4	872,6	- 180,8
	% HDP	1,41	1,39	1,12	- 0,27
z toho:					
• daňové výdavky	mil. eur	1 038,4	1 163,7	974,9	- 188,8
	% HDP	1,41	1,54	1,25	- 0,29
• negatívne daňové výdavky	mil. eur	- 0,2	- 110,3	- 106,4	+ 3,9
	% HDP	0,00	- 0,15	- 0,13	+ 0,02
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	+ 2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

V prípade daňových výdavkov ide o zníženie položiek z vyčíslenia odchýlok medzi platným daňovým systémom a daňovým systémom, ktorý by neobsahoval žiadne výnimky zo základu dane, oslobodenia príjmov, odpočítateľné položky, znížené sadzby, daňové bonusy a iné daňové úľavy. Uvedená definícia však nie je jednoznačná, napr. z hľadiska metodiky spôsobu ich vyčíslenia pri obmedzenej dostupnosti niektorých údajov. Jednotná metodika nie je upravená ani v rámci EÚ napriek tomu, že Smernica Rady EÚ č. 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce ukladá povinnosť členským štátom publikovať svoje daňové výdavky.

Aj z tohto dôvodu sú daňové výdavky v návrhu RVS na roky 2015 odhadnuté len orientačne na základe opatrení s rozhodujúcim rozpočtovým vplyvom, a preto NKÚ SR k nim nezaujíma stanovisko.

Vo výdavkovej časti návrhu RVS na rok 2015 NKÚ SR očakáva, že vláda naplní rozpočtové predpoklady spojené s realizáciou reformy štátnej správy ESO a ďalšími úsporami verejných výdavkov. NKÚ SR tiež očakáva prijímanie dodatočných konsolidačných opatrení v súvislosti so zákonom o rozpočtovej zodpovednosti v prípade nepriaznivého vývoja hrubého dlhu verejnej správy, resp. salda RVS v súvislosti so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

2.3. Stanovisko k pozícii verejných financií návrhu RVS na rok 2015

NKÚ SR pri hodnotení pozície verejných financií na rok 2015 zohľadnil postup Európskej komisie používaný v preventívnej časti Paktu stability a rastu, a to prostredníctvom ukazovateľa konsolidačného úsilia, ktorý sa počíta medziročnou zmenou podielu štrukturálneho salda RVS na potenciálnom HDP. Tento postup umožňuje agregovaný pohľad na snahu vlády SR konsolidovať vývoj verejných financií. Štrukturálne saldo RVS je v tomto prípade definované ako čisté pôžičky RVS, ktoré sú upravené o cyklickú zložku a následne o jednorazové a dočasné opatrenia vlády SR.

Cyklická zložka vyjadruje reakciu príjmov a výdavkov RVS a HDP na zmeny v produkčnej medzere, ktorá je odhadnutá na základe prognóz rastu reálneho a potenciálneho HDP. To znamená, že závisí od veľkosti produkčnej medzery a od elasticít vybraných príjmových a výdavkových kategórií verejných financií, ktoré reagujú na konjunkturálne alebo recesné zmeny v produkčnej medzere spojené s výkyvmi v ekonomickej aktivite. Citlivosť salda RVS na zmeny v produkčnej medzere sa preberá z odhadov Európskej komisie, ktoré vychádzajú z metodiky Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj.

Porovnanie podielu cyklicky upraveného salda RVS na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 na potenciálnom HDP za rok 2013, očakávanej skutočnosti na rok 2014 a jeho prognózy na rok 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	OS 2014	Prognóza 2015	Zmena 2015 – 2014
A. Saldo RVS	%	- 2,61	- 2,93	- 1,98	+ 0,95
B. Cyklická zložka	%	- 1,3	- 1,3	- 1,2	+ 0,1
Cyklicky upravené saldo RVS (A - B)	%	- 1,33	- 1,63	- 0,78	+ 0,85

Zdroj: Návrh rozpočtového plánu SR na rok 2015

V medziročnom znížení podielu cyklicky upraveného salda RVS na potenciálnom HDP o 0,85 p. b. na úroveň 0,78 % v roku 2015 je premietnuté nielen zlepšenie prognózy reálneho a potenciálneho HDP spojeného s uzatváraním produkčnej medzery a Európskou komisiou odhadnuté elasticity príjmov a výdavkov RVS voči tejto medzere, ale aj vplyv konsolidačných opatrení vlády SR. Cyklicky upravené saldo RVS tak odzrkadľuje stav verejných financií za predpokladu, že ekonomika funguje na svojej potenciálnej úrovni. Konsolidačné opatrenia na strane výdavkov predstavujú podiel na HDP na úrovni 0,9 % a na strane výdavkov 0,4 %, čo spomalí rast HDP v roku 2015 o 0,5 p. b.

Jednorazové a dočasné opatrenia vlády SR predstavujú príjmy alebo výdavky, ktoré nemajú trvalý alebo opakujúci sa charakter a majú časovo obmedzený vplyv na saldo RVS, t. j. nevedú k trvalej zmene rozpočtovej pozície.

Porovnanie podielu štrukturálneho salda RVS na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 na potenciálnom HDP za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza 2014	Prognóza 2015	Zmena 2015 – 2014
A. Cyklicky upravené saldo RVS	%	- 1,33	- 1,63	- 0,78	+ 0,85
B. Jednorazové a dočasné opatrenia vlády	%	0,0	0,4	0,0	- 0,4
Štrukturálne saldo RVS (A – B)	%	- 1,3	- 2,0	- 0,8	+ 1,2

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

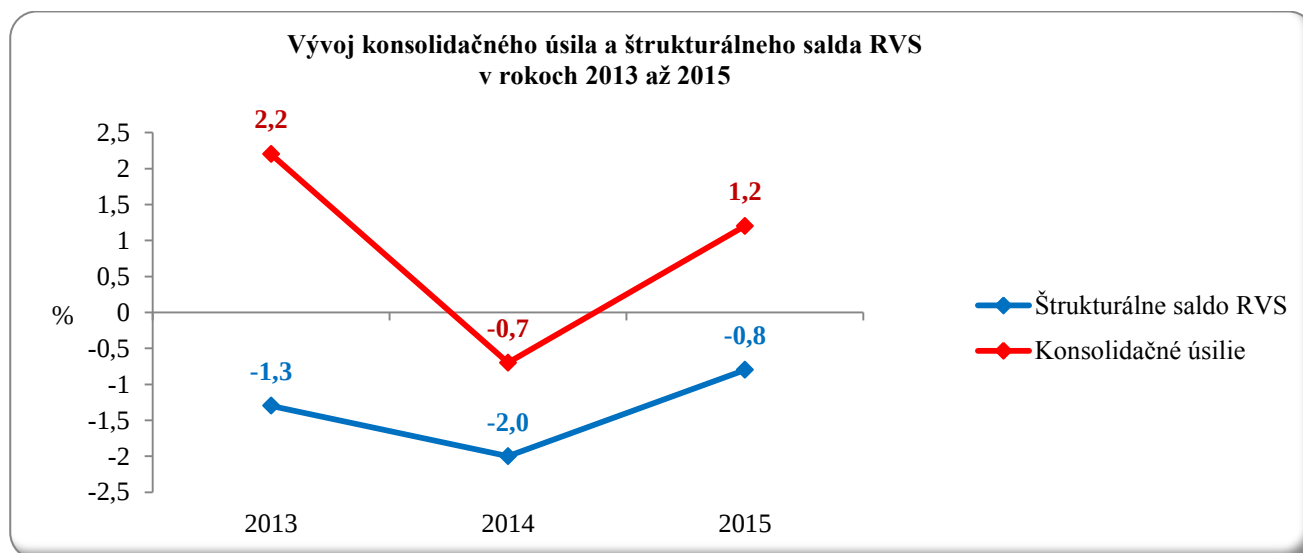
Podiel štrukturálneho salda RVS na potenciálnom HDP v roku 2015 sa má v rámci odhadovaného vplyvu cyklickej zložky na úrovni – 1,2 % pri nulovom vplyve jednorazových a dočasných opatrení vlády SR medziročne zlepšiť o 1,2 p. b. na úroveň – 0,8 %.

Európska komisia od júla 2013 umožnila členským štátom dočasne upravovať konsolidačné úsilie požadované preventívnou časťou Paktu stability a rastu o tzv. investičnú klauzulu pri splnení určitých podmienok.

V roku 2015 sa však neočakáva využitie tejto klauzuly, podľa ktorej je možné odchýliť sa od konsolidačného úsilia o výdavky ŠR na spolufinancovanie prostriedkov z fondov EÚ

upravené o výdavky na spoločnú poľnohospodársku politiku a politiku rybného hospodárstva. Vysvetlením neuplatnenia investičnej klauzuly v roku 2015 je prognózované zlepšenie ekonomického rastu eurozóny s pozitívnym vplyvom na potenciálny HDP a tým aj zlepšovanie negatívneho podielu produkčnej medzery na potenciálnom HDP.

Porovnanie konsolidačného úsilia a štrukturálneho salda RVS na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Návrh rozpočtového plánu SR na rok 2015

Konsolidačné úsilie na základe medziročnej zmeny podielu štrukturálneho salda RVS na HDP na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 má v roku 2015 dosiahnuť úroveň 1,2 %, čo preukazuje viac ako dostatočnú mieru fiškálnej reštrikcie vlády SR, ktorá je požadovaná pravidlami preventívnej časti Paktu stability a rastu.

Podľa NKÚ SR takáto ambiciózna fiškálna politika vlády SR vytvára nielen priestor pre riešenie prípadných problémov s dopadom na verejné financie v roku 2015, ale aj zlepšenie podmienok pre dosiahnutie strednodobého rozpočtového cieľa v roku 2017.

2.4. Stanovisko k prognóze hrubého dlhu verejnej správy na rok 2015

Hrubý dlh verejnej správy, tzv. maastrichtský dlh predstavuje konsolidovaný súčet všetkých nesplatených záväzkov sektora verejnej správy ku koncu roka v menovitej hodnote, ktoré vznikli z prijatých vkladov, emitovaných cenných papierov okrem akcií a prijatých pôžičiek. Nesplatené záväzky, zásadne bez záväzkov z nesplatených úrokov, predstavujú prijaté vklady, emitované cenné papiere iné ako akcie, okrem finančných derivátov a prijaté pôžičky vrátane imputovaných pôžičiek, ktoré sa rovnajú hodnote majetku nadobudnutého prostredníctvom finančného lízingu.

Hrubý dlh verejnej správy je rozhodujúcim ukazovateľom mapujúcim vývoj zadlženia verejnej správy pre účely procedúry nadmerného deficitu. Ukazovateľ podielu hrubého dlhu verejnej správy na HDP je jedným z maastrichtských kritérií používaných pri hodnotení kvality verejných financií krajín EÚ.

Vláda SR sa rozhodla po zvýšení rastu hrubého dlhu verejnej správy v rokoch 2008 až 2011 prijať ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti a už v návrhu RVS na roky 2013 až 2015 boli definované opatrenia na fiškálnu konsolidáciu, ktoré sa týkali tak príjmovej ako aj výdavkovej

strany rozpočtu. Tieto opatrenia boli zamerané na medziročné znižovanie podielu deficitu na HDP a v strednodobom horizonte majú zabezpečiť postupný pokles podielu hrubého dlhu verejnej správy na HDP, a tým aj dlhodobú udržateľnosť verejných financií.

Porovnanie hrubého dlhu verejnej správy v metodike ESA 2010 a jeho podielu na HDP za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Hrubý dlh verejnej správy	mil. eur	40 178	40 612	42 374	+ 1 762
Podiel dlhu verejnej správy na HDP	% HDP	54,6	54,1	54,4	+ 0,3

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Hrubý dlh verejnej správy sa po prepočítaní v novej metodike ESA 2010 už v roku 2013 znížil z úrovne 55,4 % na úroveň 54,6 %, čo predstavuje medziročný pokles o 0,8 %.

Hrubý dlh verejnej správy má podľa odhadov Ministerstva financií SR dosiahnuť ku koncu roka 2014 úroveň 54,1 % z HDP, čo je pod úrovňou referenčnej hodnoty maastrichtského kritéria stanoveného hranicou 60 % z HDP. Tento vývoj však znamená prekročenie hranice definovanej ústavným zákonom o rozpočtovej zodpovednosti. Podľa článku 12 ods. 4 citovaného zákona o rozpočtovej zodpovednosti:

- ak výška hrubého dlhu verejnej správy dosiahne 53 % podielu na HDP a zároveň nedosiahne 55 % podielu na HDP, tak potom vláda SR predloží na rokovanie NR SR návrh opatrení, ktorými navrhuje zabezpečiť zníženie dlhu,
- znížia sa platy členov vlády SR na úroveň ich plátov v predchádzajúcom rozpočtovom roku, ak ich platy boli nižšie; zníženie plátov sa vykoná na obdobie od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zverejnení výšky dlhu až do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola zverejnená výška dlhu nižšia ako 53 % podielu na HDP.

Dodržiavanie ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti v súvislosti s vývojom hrubého dlhu verejnej správy však podľa NKÚ SR obmedzuje možnosti pri priaznivých podmienkach na finančných trhoch emitovať väčšie objemy dlhopisov za účelom vytvorenia väčšej hotovostnej rezervy.

Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti v článku 6 odseku 3, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2015, definuje sankcie za prekročenie dlhového pravidla vzťahujúce sa na územné samosprávy a nadväzuje tým na § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého sa obmedzujú jej možnosti v oblasti zadlžovania.

Porovnanie štruktúry hrubého dlhu verejnej správy v metodike ESA 2010 a jeho podielu na HDP za rok 2013, očakávanej skutočnosti na rok 2014 a jej prognózy na rok 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	OS	Prognóza	Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Hrubý dlh verejnej správy	% HDP	54,6	54,1	54,4	+ 0,3
v tom:					
1. štátny dlh	% HDP	48,9	48,9	49,5	+ 0,6
2. dlh ostatných subjektov verejnej správy	% HDP	2,4	1,6	1,4	- 0,2
3. podiel SR na dlhu EFSF	% HDP	2,6	2,7	2,6	- 0,1
4. vklad do ESM	% HDP	0,7	0,9	0,8	- 0,1

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Na zvýšení celkového hrubého dlhu verejnej správy v roku 2015 sa má podieľať predovšetkým štátny dlh, ktorého podiel na HDP sa má medziročne zvýšiť o 0,6 p. b. na úroveň 49,5 %.

Porovnanie štátneho dlhu na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Štátny dlh	mil. eur	38 072	41 033	44 022	+2 989
Štátna pokladnica	mil. eur	3 994	5 994	6 515	+521
Čisté štátne záväzky	mil. eur	42 066	47 027	50 537	+3 510

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Štátny dlh predstavuje hodnotu emitovaných štátnych dlhopisov, štátnych pokladničných poukázok a vládnych úverov.

Na vývoj štátneho dlhu v roku 2015 bude pozitívne pôsobiť zmena stavu výpožičiek zo Štátnej pokladnice používaných Agentúrou pre riadenie dlhu a likvidity na krytie štátneho dlhu, ktoré nezvyšujú záväzky vlády SR, t. j. umožňujú znižovať potrebu emitovania dlhových nástrojov.

Porovnanie príspevku hlavných faktorov k vývoju hrubého dlhu verejnej správy na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza	
			2014	2015
Hrubý dlh verejnej správy k 1.1.	mil. eur	37 618	40 178	+ 40 612
Zmena celkom za rok	mil. eur	2 560	434	+ 1 762
Deficit ŠR na hotovostnom princípe	mil. eur	2 023	2 642	2 841
Prostriedky ŠP na financovanie potrieb štátu	mil. eur	-463	-1 870	-944
Podiel na dlhu EFSF	mil. eur	401	121	0
Vklady do ESM	mil. eur	264	132	0
Emisný diskont	mil. eur	51	9	1
Diskont pri splatení dlhopisov	mil. eur	-68	-114	-84
Saldo prijatých a splatených úverov ost. subj. VS	mil. eur	318	-572	-102
Hospodárenie nemocníc	mil. eur	2	60	50
Vklady klientov v ŠP nepatriacich do VS	mil. eur	17	0	0
Ostatné	mil. eur	17	25	0
Hrubý dlh verejnej správy k 31.12.	mil. eur	40 178	40 612	42 374

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Podľa NKÚ SR jedným z faktorov znižovania hrubého dlhu verejnej správy v prognózovanom období roku 2014 je financovanie zo Štátnej pokladnice. Očakávaná skutočnosť hrubého verejného dlhu k 31.12.2014 by mala predstavovať 40 612 mil. eur, čo by malo byť dosiahnuté hlavne vyšším využitím prostriedkov Štátnej pokladnice na financovanie potrieb štátu a predpokladaným splatením úveru Agentúry pre núdzové zásoby ropy a ropných produktov.

Na medziročné nominálne zvýšenie hrubého dlhu verejnej správy oproti očakávanému stavu k 31.12.2014 o 1 762 mil. eur na 42 374 mil. eur ku koncu roka 2015 bude mať negatívny dopad najmä predpokladaný deficit ŠR vo výške 2 841 mil. eur.

Základným predpokladom tvorby rozpočtu nákladov štátneho dlhu sú očakávané úrokové sadzby na finančnom trhu, ktoré sú prerokovávané Výborom pre makroekonomické prognózy. Celkové zaťaženie verejných financií úrokovými nákladmi sa sleduje na hotovostnom princípe ako

aj akruálnym spôsobom. Pri hotovostnom vykazovaní nákladov štátneho dlhu na rozdiel od akruálneho vykazovania sú do hodnoty týchto nákladov v danom roku zahrnuté len v danom roku uhradené položky.

Porovnanie nákladov štátneho dlhu na hotovostnej báze za rok 2013 a ich prognózy na roky 2014 až 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa		M. j.	2013	Prognóza		Zmena
				2014	2015	2015 – 2014
Hotovostný Princíp	ŠR - transfer na saldo účet	tis. eur	1 165 339	1 372 040	1 292 583	-79 457
	ŠR - poplatky	tis. eur	353	355	270	-85
	Spolu v rozpočte kapitoly Všeobecná pokladničná správa	tis. eur	1 165 692	1 372 395	1 292 853	-79 542
Saldo účet	Príjmy z finančných operácií Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity	tis. eur	241 784	7 527	0	-7 527
Náklady na štátny dlh spolu		tis. eur	1 407 476	1 379 922	1 292 853	-87 069

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

V súvislosti s vykazovaním nákladov štátneho dlhu na hotovostnom princípe bol v roku 2012 zavedený tzv. saldo účet, v ktorom sa uvádzajú len čisté výdavky, t. j. rozpočtované výdavky zmenšené o príjmy.

Porovnanie nákladov štátneho dlhu v metodike ESA 2010 za rok 2013 a ich prognózy na roky 2014 a 2015 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Názov ukazovateľa		M. j.	2013	Prognóza		Zmena
				2014	2015	2015 – 2014
Náklady štátneho dlhu na akruálnej báze z toho:		mil. eur	1 256,6	1 382,6	1 303,3	-79,3
• Úroky a diskont cenných papierov štátu, vrátane nákladov na finančné operácie štátneho dlhu		mil. eur	1 147,6	1 254,9	1 189,9	- 65,0
• Úroky z prijatých vládnych úverov		mil. eur	58,3	59,9	60,1	+ 0,2
• Poplatky		mil. eur	10,3	16,5	10,5	- 6,0
• Úroky platené Štátnou pokladnicou (refinančný systém)		mil. eur	40,4	46,6	42,8	- 3,8

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Celkové zaťaženie verejných financií úrokovými nákladmi sa sleduje aj akruálnym spôsobom zodpovedajúcim nákladom na daný kalendárny rok, a to bez ohľadu na to, či sa úroky vyplatia v danom roku alebo až v ďalších rokoch. Akruálne sledovanie a vykazovanie akruálnych nákladov presnejšie odzrkadľuje reálne náklady štátu na dlhovú službu v jednotlivých rokoch.

Za účelom zabezpečenia transparentného, obozretného a nákladovo úsporného spôsobu likvidity štátneho dlhu a prístupu na finančný trh za predpokladu udržateľnej a akceptovateľnej úrovne rizík obsiahnutých v štátnom dlhu sú zadefinované parametre refinančných a úrokových rizík štátneho dlhu.

Refinančné riziko predstavuje riziko, že štát si nedokáže požičať na krytie štátneho dlhu k dátumu splatnosti alebo si dokáže požičať iba za relatívne nevýhodných podmienok. Riziko predstavuje aj neistota, či potrebné obchody bude možné na finančných trhoch realizovať v požadovanom rozsahu.

Úrokové riziko je riziko vyplývajúce z negatívneho dopadu zmien trhových úrokových sadzieb na dlhové portfólio SR. Toto riziko vyplýva z potreby refinancovania dlhu, ktorý bude splatný v budúcnosti pri neznámych, resp. odhadovaných úrokových sadzbách.

Porovnanie ukazovateľov refinančného rizika a úrokového rizika k 31.12.2011, 31.12.2012 a k 31.12.2013 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Dátum	Refinancovanie v 1 roku [%] optimum 25 %	Zmena úroku v 1 roku [%] optimum 25 %	Refinancovanie v 5 rokoch [%] optimum 65 %	Zmena úroku v 5 rokoch [%] optimum 65 %
31.12.2011	17,29 %	27,72 %	59,60 %	59,64 %
31.12.2012	13,32 %	20,26 %	59,27 %	59,31 %
31.12.2013	9,61 %	16,59 %	47,65 %	47,69 %

Zdroj: Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity

Hodnota refinančného rizika kumulatívnej splatnosti do jedného roka bola stanovená na úrovni 25,0 % zahrnutých záväzkov splatných do jedného roka k celkovým zahrnutým záväzkom. Toto kritérium vykazovalo k 31.12.2013 hodnotu 9,61 %.

Hodnota úrokového rizika kumulatívnej splatnosti do jedného roka bola stanovená na úrovni 25,0 % zahrnutých záväzkov splatných do jedného roka k celkovým zahrnutým záväzkom. Toto kritérium vykazovalo k 31.12.2013 hodnotu 16,59 %.

Hodnota refinančného rizika kumulatívnej splatnosti do piatich rokov bola stanovená na úrovni 65,0 % zahrnutých záväzkov splatných do piatich rokov k celkovým zahrnutým záväzkom. Toto kritérium vykazovalo k 31.12.2013 hodnotu 47,65 %.

Hodnota úrokového rizika kumulatívnej splatnosti do piatich rokov bola stanovená na úrovni 65,0 % zahrnutých záväzkov splatných do piatich rokov k celkovým zahrnutým záväzkom. Toto kritérium vykazovalo k 31.12.2013 hodnotu 47,69 %.

Na základe skúseností z uplynulých rokov, odporúčaní investorov, bánk a ratingových agentúr bolo prijaté sprísnenie hodnôt splatných aj preceňovaných finančných záväzkov štátu v novej stratégii na roky 2015 až 2018.

Pri refinančnom riziku bol stanovený strategický zámer udržiavať podiel súčtu všetkých splatných záväzkov štátu v prvom roku k celkovým finančným záväzkom čo najbližšie k hodnote 20 % a udržiavanie podielu súčtu všetkých splatných záväzkov v období do piatich rokov k celkovým finančným záväzkom čo najbližšie k hodnote 55 %.

Pri úrokovom riziku bol stanovený strategický zámer udržiavať podiel súčtu všetkých záväzkov preceňovaných v období do jedného roka k celkovým finančným záväzkom čo najbližšie k hodnote 25 % a udržiavanie podielu súčtu všetkých splatných záväzkov preceňovaných v období do piatich rokov k celkovým finančným záväzkom čo najbližšie k hodnote 55 %.

V roku 2015 bude podľa NKÚ SR dôležité za predpokladu dodržiavania základných parametrov refinančného a úrokového rizika predlžovať durácie a rozkladať splatnosť portfólia štátnych dlhopisov a úverov na dlhšie obdobie, čo by malo umožniť celkové zlepšenie podmienok krytia štátneho dlhu a prispieť k stabilizácii výdavkov ŠR na jeho obsluhu.

Porovnanie skutočnej potreby finančných prostriedkov na splácanie štátneho dlhu za rok 2013 a jej prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Deficit ŠR	mil. eur	2 023	2 642	2 441	- 201
Splatný štátny dlh	mil. eur	5 286	2 953	2 911	- 42
Celková finančná potreba MF SR	mil. eur	7 309	5 595	5 752	+ 157

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Z analytického pohľadu je reálnu zadlženosť lepšie sledovať aj prostredníctvom údajov o čistom dlhu, ktorý predstavuje hrubý dlh znížený o likvidné finančné aktíva, t. j. hotovosť, depozitá, cenné papiere, poskytnuté pôžičky a kótované akcie.

Porovnanie podielu čistého finančného dlhu na HDP za rok 2013 a jeho prognózy na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza	
			2014	2015
Hrubý dlh verejnej správy	% HDP	54,6	54,1	54,4
Likvidné finančné aktíva	% HDP	5,3	3,7	4,5
Čistý finančný dlh	% HDP	49,3	50,4	49,8

Zdroj: Návrh rozpočtového plánu SR na rok 2015

Návrh RVS na roky 2015 až 2017 v súlade s odsekom 4 článku 9 zákona o rozpočtovej zodpovednosti obsahuje aj údaje o podmienených záväzkoch.

Podmienené záväzky predstavujú iné pasíva účtovnej jednotky, ktorá ich vykazuje v poznámkach ako súčasť svojej individuálnej závierky. Vo verejnej správe sú podmienené záväzky vykazované, napr. ako záruky, právne spory, záväzky zo všeobecne platných právnych predpisov a pod. K 31.12.2013 boli vykázané vo výške 11 071,5 mil. eur.

Najväčšie podmienené záväzky vykazuje Ministerstvo financií SR vo výške 7 891,7 mil. eur. Tieto záväzky vznikli z poskytnutých záruk EFSF, upísanej kapitálovej účasti splatnej na vyzvanie v ESM, z medzinárodných investičných arbitráží, ktoré vznikli domnelým porušením bilaterálnych investičných dohôd uzatváraných medzi suverénnymi štátmi na podporu a ochranu investícií.

Dosiahnutie poklesu dlhu verejnej správy v ďalších rokoch je podmienené najmä zlepšením primárneho salda a rastom HDP. Vzhľadom na pokračujúcu konsolidáciu je možné predpokladať úspešné znižovanie dlhu verejnej správy v najbližších rokoch.

3. Stanovisko k návrhu štátneho rozpočtu na rok 2015

Podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy je ŠR základnou súčasťou RVS. ŠR je vypracovaný na hotovostnej báze a NR SR ho schvaľuje zákonom. Zabezpečuje sa ním financovanie hlavných funkcií štátu v príslušnom rozpočtovom roku. ŠR tvoria predovšetkým:

- príjmy ŠR v členení podľa kapitol,
- výdavky ŠR na vykonávanie aktivít nevyhnutných na plnenie zámerov a cieľov programov vlády v členení podľa kapitol,
- prebytok ŠR alebo schodok ŠR, ak príjmy a výdavky nie sú vyrovnané.

Príjmy ŠR tvoria najmä dane, pokuty a poplatky, úroky z prostriedkov získaných z úverov, príjmy kapitol, výnosy z majetkových účastí štátu a príjmy z prevodu správy majetku vo vlastníctve

SR, odvody za porušenie finančnej disciplíny a úroky z kreditných zostatkov peňažných prostriedkov vedených na účtoch Štátnej pokladnice.

Z výdavkov ŠR sa hradia najmä výdavky štátnych rozpočtových organizácií a príspevky štátnym príspevkovým organizáciám, výdavky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv, ktorými je SR viazaná, odvody EÚ, výdavky na prenesený výkon štátnej správy obciam a vyšším územným celkom a úroky a poplatky spojené so správou schodku ŠR a správou štátneho dlhu.

Predložený návrh ŠR na rok 2015 je vypracovaný podľa druhovej, organizačnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie. Označuje druh rozpočtu, umožňuje identifikáciu rozpočtových operácií podľa kapitol ŠR, triedi rovnorodé druhy príjmov a výdavkov a vymedzuje bežné a kapitálové výdavky. Výdavky ŠR sú rozpísané aj podľa funkčnej klasifikácie štatistickej klasifikácie výdavkov verejnej správy.

Podľa NKÚ SR je predložený návrh ŠR vypracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, vyhláškou Štatistického úradu SR č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy, príručkou na zostavenie návrhu RVS na roky 2015 až 2017 č. MF/008808/2014-411 a Opatrením Ministerstva financií SR č. MF/010175/2014-42 z 8. decembra 2014, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

3.1. Stanovisko k rozpočtovému rámcu návrhu ŠR na rok 2015

Ohraničujúcimi faktormi salda ŠR na aktuálnej báze v metodike ESA 2010, ktorý je na hotovostnú bázu pretransformovaný pomocou modifikujúcich faktorov, je saldo RVS a prebytok ostatných subjektov verejnej správy.

Na základe takto pretransformovaného salda ŠR a odhadovaných príjmov na hotovostnej báze sa rozpočtujú výdavky ŠR, čo tvorí rámec ŠR na hotovostnej báze.

Porovnanie transformácie aktuálneho salda ŠR v metodike ESA 2010 pomocou modifikujúcich faktorov na hotovostné saldo ŠR za rok 2013 a jej rozpočty na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Saldo ŠR na aktuálnej báze	mil. eur	-2 253,6	-2 353,8	-2 221,2	132,6
	% z HDP	-3,1	-3,1	-2,9	0,3
Modifikujúce faktory	mil. eur	-230,3	929,8	220,3	-709,5
	% z HDP	-0,3	1,2	0,3	-0,9
Saldo ŠR na hotovostnej báze	mil. eur	-2 023,3	-3 283,6	-2 441,5	842,1
	% z HDP	-2,7	-4,3	-3,1	1,2
z toho:					
Príjmy	mil. eur	12 796,4	14 108,3	14 193,4	85,1
	% z HDP	17,4	18,6	18,2	-0,4
Výdavky	mil. eur	14 819,7	17 391,9	16 634,9	-757,0
	% z HDP	20,1	23,0	21,3	-1,6
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

V návrhu RVS na rok 2015 sa znižuje rozdiel medzi rozpočtovaním ŠR na aktuálnej báze v metodike ESA 2010 a jeho rozpočtovaním na hotovostnej báze, čomu zodpovedá aj medziročný pokles modifikujúcich faktorov ŠR o 709,5 mil. eur na 220,3 mil. eur.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Porovnanie štruktúry modifikujúcich faktorov ŠR za rok 2013 a jej rozpočty na roky 2014 až 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	Rozpočet			Zmena 2015 – 2014
		2013	2014	2015	
Modifikujúce faktory	mil. eur	-230,4	929,8	220,3	-709,5
	% z HDP	-0,3	1,2	0,3	-0,9
z toho:					
1. Saldo rozpočtových operácií ŠFA bez finančných operácií	mil. eur	640,7	429,2	191,8	-237,5
	% z HDP	0,9	0,6	0,2	-0,3
2. Vplyv čas. rozlíšenia platených úrokov	mil. eur	-91,2	-5,1	-10,7	-5,6
	% z HDP	-0,1	0,0	0,0	0,0
3. Časové rozlíšenie daňových príjmov (vrátane VPÚ)	mil. eur	266,2	455,5	352,5	-103,0
	% z HDP	0,4	0,6	0,5	-0,1
4. Daňové kredity	mil. eur	-264,4	0,0	-257,5	-257,5
	% z HDP	-0,4	0,0	-0,3	-0,3
5. Akruálna alikvotná časť úhrady DPH v rámci PPP R1	mil. eur	-5,8	-5,8	-5,8	0,0
	% z HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
6. Vplyv hospodárenia zdravotníckych zariadení vo verejnom sektore	mil. eur	-18,5	0,0	-50,0	-50,0
	% z HDP	0,0	0,0	-0,1	-0,1
7. Odvod do rozpočtu EÚ za rok 2013	mil. eur	0,0	21,5	0,0	-21,5
	% z HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Zvýš. daň. a odvodových príjmov - valorizácia – kolektívne vyjednávanie	mil. eur	0,0	34,5	0,0	-34,5
	% z HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
9. Odvod do rozpočtu EÚ za rok 2012	mil. eur	19,6	0,0	0,0	0,0
	% z HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
10. Medziročná zmena stavu pohľadávok EÚ	mil. eur	-148,2	0,0	0,0	0,0
	% z HDP	-0,2	0,0	0,0	0,0
11. Zníženie pohľadávky voči EÚ z dôvodu korekcií	mil. eur	-124,4	0,0	0,0	0,0
	% z HDP	-0,2	0,0	0,0	0,0
12. Zmena stavu záväzkov štátu voči železničnej spoločnosti	mil. eur	-13,6	0,0	0,0	0,0
	% z HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
13. Medziročná zmena stavu mimorozpočtových účtov	mil. eur	69,9	0,0	0,0	0,0
	% z HDP	0,1	0,0	0,0	0,0
14. Vylúčenie príjmov z predaja ropy a ropných produktov	mil. eur	-465,2	0,0	0,0	0,0
	% z HDP	-0,6	0,0	0,0	0,0
15. Superdividendy	mil. eur	-7,0	0,0	0,0	0,0
	% z HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
16. Časové rozlíšenie dividend	mil. eur	78,2	0,0	0,0	0,0
	% z HDP	0,1	0,0	0,0	0,0
17. Ostatné úpravy	mil. eur	-166,6	0,0	0,0	0,0
	% z HDP	-0,2	0,0	0,0	0,0
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,20	75 772,50	77 916,00	2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Podľa návrhu RVS na rok 2015 najvýraznejší vplyv na medziročné zníženie modifikujúcich faktorov ŠR majú mať daňové kredity vo výške - 257,5 mil. eur a saldo rozpočtových operácií štátnych finančných aktív bez finančných operácií, ktoré sa má medziročne znížiť o 237,5 mil. eur na 191,8 mil. eur.

Najdôležitejšími príjmovými operáciami štátnych finančných aktív v roku 2015 má byť odvod pre vybrané finančné inštitúcie, ktorý je určený na krytie prípadných kríz vo finančnom sektore a jeho ochranu v sume 104,6 mil. eur a osobitný odvod z podnikania v regulovaných odvetviach v zmysle zákona č. 235/2012 Z. z. o osobitnom odvode z podnikania v regulovaných odvetviach v sume 74,7 mil. eur, z ktorého sa môžu financovať prioritné projekty na naštartovanie hospodárskeho rastu a zamestnanosti.

Vo výdavkových operáciách štátnych finančných aktív v roku 2015 má byť najdôležitejší prevod prostriedkov od Fondu národného majetku SR do ŠR z riadnych dividend získaných z hospodárskej činnosti od spoločností s jeho majetkovou účasťou v sume 15,4 mil. eur a navýšenie základného imania Nemocnice sv. Michala v sume 4,5 mil. eur.

Časové rozlíšenie daňových príjmov medziročne poklesne o 103,0 mil. eur na 352,5 mil. eur, čo predstavuje rozdiel medzi aktuálnymi a hotovostnými daňami, vrátane negatívneho vplyvu výdavkov určených na verejnoprospešný účel. Tento rozdiel je spôsobený platením niektorých daní až po ukončení zdaňovacieho obdobia v nasledujúcom mesiaci alebo štvrtroku. U iných daní sa počas roka platia preddavky a zúčtovávajú sa až v nasledujúcom roku.

Z ďalších modifikujúcich faktorov ŠR má významnejší vplyv hospodárenie zdravotníckych zariadení vo verejnom sektore (- 50,0 mil. eur) a časové rozlíšenie platených úrokov vo výške - 10,7 mil. eur.

Správnym vyčíslením modifikujúcich faktorov ŠR sa podľa NKÚ SR naplnili predpoklady transformácie schodku ŠR na aktuálnej báze na jeho hotovostnú bázu. Takto pretransformovaný schodok ŠR spolu s prognózovanými hotovostnými príjmami ŠR vytvárajú podmienky pre rozpočtovanie výdavkov ŠR.

3.2. Stanovisko k súhrnným ukazovateľom príjmov a výdavkov návrhu ŠR na rok 2015

Návrh súhrnných ukazovateľov príjmov a výdavkov ŠR na rok 2015 predstavuje podľa NKÚ SR výsledok viacerých opatrení vlády SR v súvislosti s konsolidáciou verejných financií. Návrh je vypracovaný v súlade so základným cieľom fiškálnej politiky, a to zabezpečením efektívnych a dlhodobo udržateľných verejných financií.

Porovnanie štruktúry príjmov a výdavkov ŠR na hotovostnej báze za rok 2013 a jej rozpočty na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015-2014
			2014	2015	
Príjmy ŠR	mil. eur	12 796,4	14 108,3	14 193,4	85,1
	% z HDP	17,4	18,6	18,2	-0,4
z toho:					
• daňové príjmy	mil. eur	9 134,4	8 690,5	9 736,7	1 046,2
	% z HDP	12,4	11,5	12,5	1,0
• nedaňové príjmy	mil. eur	1 262,5	1 397,8	1 143,5	-254,3
	% z HDP	1,7	1,8	1,5	-0,4
• granty a transfery	mil. eur	2 399,5	4 020,0	3 313,2	-706,8
	% z HDP	3,3	5,3	4,3	-1,1
Výdavky ŠR	mil. eur	14 819,7	17 391,9	16 634,9	-756,9
	% z HDP	20,1	23,0	21,3	-1,6
z toho:					
• bežné výdavky	mil. eur	12 964,3	14 863,2	14 114,7	-748,5
	% z HDP	17,6	19,6	18,1	-1,5
• kapitálové výdavky	mil. eur	1 855,4	2 528,7	2 520,2	-8,5
	% z HDP	2,5	3,3	3,2	-0,1
Schodok ŠR	mil. eur	-2 023,3	-3 283,6	-2 441,5	842,0
	% z HDP	-2,7	-4,3	-3,1	1,2
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,20	75 772,50	77 916,00	2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Príjmy ŠR na rok 2015 sa navrhujú vo výške 14 193,4 mil. eur, čo je o 85,1 mil. eur viac oproti rozpočtu na rok 2014. Daňové príjmy sa medziročne zvyšujú o 1 046,2 mil. eur na úroveň 9 736,7 mil. eur, nedaňové príjmy o 254,3 mil. eur na úroveň 1 143,3 mil. eur. Granty a transfery sa v roku 2015 medziročne znížia o 706,8 mil. eur na úroveň 3 313,2 mil. eur.

Daňové príjmy

Porovnanie daňových príjmov za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Daňové príjmy ŠR bez sankcií	mil. eur	9 115,7	8 674,3	9 717,0	1 042,7
	% HDP	12,4	11,4	12,5	1,1
z toho:					
Dane z príjmov a kapitálového majetku	mil. eur	2 384,1	1 808,0	2 340,3	532,3
	% HDP	3,2	2,4	3,0	0,6
z toho:					
• daň z príjmov fyzických osôb	mil. eur	213,0	219,0	39,6	-179,4
	% HDP	0,3	0,3	0,1	-0,2
• daň z príjmov právnických osôb	mil. eur	1997,7	1435,0	2155,1	720,1
	% HDP	2,7	1,9	2,8	0,9
• daň z príjmov vyberaná zrážkou	mil. eur	177,8	154,0	145,6	-8,4
	% HDP	0,2	0,2	0,2	0,0
Dane za tovary a služby	mil. eur	6 699,6	6 838,8	7 346,3	507,5
	% HDP	9,1	9,0	9,4	0,4
z toho:					
• daň z pridanej hodnoty	mil. eur	4 722,8	4 901,7	5 154,6	252,9
	% HDP	6,4	6,5	6,6	0,1
• spotrebné dane	mil. eur	1 976,7	1 937,0	2 041,0	104,0
	% HDP	2,7	2,6	2,6	0,0
• dane z používania tovarov a z povolenia na výkon činnosti	mil. eur	0,1	0,1	150,7	150,6
	% HDP	0,0	0,0	0,2	0,2
Ostatné dane	mil. eur	27,6	27,5	30,4	2,90
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Porovnanie sankcií k daňovým príjmom verejnej správy na hotovostnej báze za rok 2013 a ich prognózu na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Prognóza		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Sankcie k daňovým príjmom verejnej správy	mil. eur	39,2	42,1	42,1	0,0
	% HDP	0,1	0,1	0,1	0,0
z toho:					
• sankcie k daňovým príjmom ŠR	mil. eur	22,5	25,3	25,3	0,0
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
• sankcie uložené v daňovom konaní	mil. eur	0,7	0,8	0,8	0,0
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
• sankcie k odvodovým príjmom zdravotných poisťovní	mil. eur	1,4	1,4	1,4	0,0
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
• sankcie k odvodovým príjmom Sociálnej poisťovne	mil. eur	14,6	14,6	14,6	0,0
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Podrobnejšie hodnotenie daňových príjmov ŠR je obsahom stanoviska k rozpočtovaniu daňových a odvodových príjmov verejnej správy v časti 2.1.1.

Nedaňové príjmy

Porovnanie nedaňových príjmov za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015 - 2014
			2014	2015	
Nedaňové príjmy	mil. eur	1 262,5	1 397,8	1 143,5	-254,3
z toho:					
• Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	mil. eur	50,2	181,8	476,1	294,3
• Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	mil. eur	317,0	328,1	327,2	-0,9
• Kapitálové príjmy	mil. eur	531,0	277,3	75,8	-201,5
• Úroky z tuzemských a zahraničných úverov, pôžičiek, NfV a vkladov	mil. eur	18,8	10,7	2,6	-8,1
• Iné nedaňové príjmy	mil. eur	345,5	599,9	261,7	-338,2

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku medziročne vzrastú o 294,3 mil. eur na úroveň 476,1 mil. eur z dôvodu prechodu majetkových účastí Fondu národného majetku SR do vlastníctva štátu podľa zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby. Najdôležitejšou položkou týchto príjmov sú dividendy od akciových spoločností s majetkovou účasťou štátu, ktorý je zastúpený rezortnými ministerstvami. Výška dividend závisí od ich hospodárenia a na rok 2015 sú rozpočtované v sume 462,1 mil. eur.

Administratívne poplatky a iné poplatky a platby zahŕňajú súdne, puncové poplatky, ostatné poplatky a licencie. Na rok 2015 sú rozpočtované približne na medziročnej úrovni 327,2 mil. eur, pričom ich výška závisí od počtu jednotlivých aktov konania v priebehu roka. Rozhodujúcu položku tejto kategórie tvoria ostatné poplatky vo výške 174,2 mil. eur. V súlade so zákonom č. 381/2011 Z. z. o zrušení kolkových známok sa od roku 2015 nerozpočtujú tržby z predaja kolkových známok.

Kapitálové príjmy sa medziročne znižujú o 201,5 mil. eur na úroveň 75,8 mil. eur, čo súvisí najmä so zmenou financovania núdzových zásob ropy a ropných produktov v kapitole Správa štátnych hmotných rezerv SR. V nadväznosti na novelu zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami sa nerozpočtujú príjmy z obchodovania s emisnými kvótami v kapitole Ministerstva životného prostredia SR, ale stávajú sa súčasťou príjmov Environmentálneho fondu.

Úroky v porovnaní s minulým rokom klesajú o 6,1 mil. eur na úroveň 2,6 mil. eur. Rozpočtovanie týchto príjmov vychádza z úrokových sadzieb ECB KEY RATE a EONIA a vývoja priemerných zostatkov na účtoch klientov ŠP, najmä na účtoch štátnych finančných aktív a na účtoch prostriedkov Európskeho spoločenstva.

Rozhodujúci objem iných nedaňových príjmov predstavujú príjmy z hazardných hier. V porovnaní s rozpočtom na rok 2014 dochádza k zvýšeniu uvedených príjmov o 12,0 mil. eur na úroveň 137,0 mil. eur v súvislosti so skutočným plnením týchto príjmov v roku 2013 a očakávaným plnením v roku 2014.

Granty a transfery

Porovnanie grantov a transferov za rok 2013 a ich rozpočtov na rok 2014 až 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015 - 2014
			2014	2015	
Granty a transfery spolu	mil. eur	2 399,5	4 020,0	3 313,2	-706,8
z toho:					
• Tuzemské granty a transfery	mil. eur	212,9	846,8	40,8	-806,0
• Zahraničné granty a transfery	mil. eur	2 186,6	3 173,2	3 272,4	99,2

Zdroj. Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Tuzemské transfery sú na rok 2015 rozpočtované vo výške 40,8 mil. eur a ich medziročný zníženie o 806,0 mil. eur bolo ovplyvnené prechodom majetkových účastí Fondu národného majetku SR do vlastníctva štátu a následne nižším transferom do príjmov ŠR. V rámci tuzemských transferov sa rozpočtujú príspevky zdravotných poisťovní na činnosť operačných stredísk záchrannej zdravotnej služby a na činnosť Národného centra zdravotníckych informácií a multilicenčné poplatky v kapitole Ministerstva financií SR.

Zahraničné transfery predstavujú prostriedky zo všeobecného rozpočtu EÚ. Na rok 2015 sa rozpočtujú prostriedky EÚ pre programy Národného strategického referenčného rámca v rámci II. programového obdobia, ako aj programy Partnerskej dohody v rámci III. programového obdobia.

Podrobnejšie hodnotenie zahraničných transferov je obsahom stanoviska k finančným vzťahom súvisiacich s rozpočtom EÚ na rok 2015 v časti 2.1.2.

Výdavky ŠR na rok 2015 sa medziročne znižujú o 756,9 mil. eur na úroveň 16 635,0 mil. eur s výrazným poklesom bežných výdavkov a miernym poklesom kapitálových výdavkov.

NKÚ SR pozitívne hodnotí, že v rozpočtovaní výdavkov na rok 2015 sa premieta úsilie vlády pokračovať v konsolidačných opatreniach a postupne znižovať deficit verejnej správy na úroveň 0,39 % HDP v roku 2017. K šetreniu a zvyšovaniu efektívnosti a účinnosti vynakladania prostriedkov ŠR v roku 2015 má prispieť aj realizácia vládneho programu ESO.

Bežné výdavky

Porovnanie bežných výdavkov za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015-2014
			2014	2015	
600 Bežné výdavky	mil. eur	12 964,3	14 863,2	14 114,7	-748,5
z toho:					
• Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	mil. eur	1 548,4	1 531,9	1 532,3	0,4
• Poistné a príspevok do poisťovní	mil. eur	544,9	532,6	535,9	3,3
• Tovary a služby	mil. eur	1 282,0	2 508,2	1 944,9	-563,3
• Bežné transfery	mil. eur	9 588,6	10 290,1	10 101,3	-188,8
• Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi	mil. eur	0,4	0,4	0,3	-0,1

Zdroj. Návrh RVS na roky 2015 až 2017

V rámci rozpočtovania bežných výdavkov ŠR bola zohľadnená zákonná valorizácia jednotlivých sociálnych dávok. Väčšina výdavkov, ktorých rozpočet nie je určený konkrétnou legislatívou, vychádza z úrovne limitov na roky 2015 a 2016, ktoré boli súčasťou schváleného rozpočtu verejnej správy na roky 2014 až 2016. Tieto výdavky boli aktualizované o nové skutočnosti, ktoré bolo potrebné premietnuť do návrhu rozpočtu. Tiež bol zohľadnený vplyv valorizácie plátov vyjednaný v rámci kolektívneho vyjednávania na rok 2014.

Kapitálové výdavky

Porovnanie kapitálových výdavkov za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel
			2014	2015	2015-2014
Kapitálové výdavky	mil. eur	1 855,4	2 528,7	2 520,2	-8,5
z toho:					
• Obstarávanie kapitálových aktív	mil. eur	441,8	319,5	358,6	39,1
• Kapitálové transfery	mil. eur	1 413,6	2 209,2	2 161,6	-47,6

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

NKÚ SR pripomína, že pokračujúce znižovanie kapitálových výdavkov neumožní rekonštrukcie, modernizácie a zabezpečenie potrebnej starostlivosti o majetok, čo môže mať v nasledujúcich rokoch vplyv na rast a zamestnanosť. Podrobnejšie hodnotenie výdavkov ŠR je obsahom stanoviska k rozpočtovaniu výdavkov kapitol ŠR v návrhu ŠR na rok 2015 v časti 3.3.2.

3.3. Stanovisko k návrhom rozpočtov kapitol ŠR na rok 2015

3.3.1. Stanovisko k príjmom kapitol ŠR v návrhu ŠR na rok 2015

Rozpočtovanie hotovostných príjmov ŠR na rok 2015 sa medziročne zvyšuje o 85 079,5 tis. eur na úroveň 14 193 391,2 tis. eur.

Porovnanie príjmov podľa kapitol ŠR za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Kapitoly ŠR spolu	tis. eur	12 792 789,1	14 108 311,7	14 193 391,2	85 079,5
	% HDP	17,38	18,62	18,22	-0,40
z toho:					
Kancelária NR SR	tis. eur	1 196,0	1 280,0	1 280,0	0,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Kancelária prezidenta SR	tis. eur	12,0	10,0	10,0	0,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Úrad vlády SR	tis. eur	937,0	860,0	41 748,7	40 888,7
	% HDP	0,00	0,00	0,05	0,05
Kancelária Ústavného súdu SR	tis. eur	20,0	20,0	20,0	0,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Najvyšší súd SR	tis. eur	7,0	2,0	2,0	0,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Generálna prokuratúra SR	tis. eur	822,0	469,0	469,0	0,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Najvyšší kontrolný úrad SR	tis. eur	34,0	15,0	15,0	0,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Slovenská informačná služba	tis. eur	134,0	162,0	162,0	0,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	tis. eur	5 871,0	6 009,9	9 373,1	3 363,2
	% HDP	0,01	0,01	0,01	0,00
Ministerstvo obrany SR	tis. eur	8 039,0	9 640,0	9 640,0	0,0
	% HDP	0,01	0,01	0,01	0,00
Ministerstvo vnútra SR	tis. eur	53 476,0	104 379,9	181 188,2	76 808,3
	% HDP	0,07	0,14	0,23	0,09
Ministerstvo spravodlivosti SR	tis. eur	15 752,0	19 490,0	19 490,0	0,0
	% HDP	0,02	0,03	0,03	0,00
Ministerstvo financií SR	tis. eur	166 956,0	345 199,5	135 185,5	-210 014,0
	% HDP	0,23	0,46	0,17	-0,28
Ministerstvo životného prostredia SR	tis. eur	300 598,0	400 720,4	538 713,4	137 993,0
	% HDP	0,41	0,53	0,69	0,16
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	tis. eur	237 898,0	353 830,4	380 819,7	26 989,3
	% HDP	0,32	0,47	0,49	0,02
Ministerstvo zdravotníctva SR	tis. eur	77 140,0	50 956,2	30 861,3	-20 094,9
	% HDP	0,10	0,07	0,04	-0,03
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	tis. eur	139 688,0	119 507,2	261 825,0	142 317,8
	% HDP	0,19	0,16	0,34	0,18
Ministerstvo kultúry SR	tis. eur	3 419,0	17 800,0	16 500,0	-1 300,0
	% HDP	0,00	0,02	0,02	0,00
Ministerstvo hospodárstva SR	tis. eur	160 062,0	363 219,9	286 305,0	-76 914,9
	% HDP	0,22	0,48	0,37	-0,11
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	tis. eur	729 330,0	845 381,1	960 487,5	115 106,4
	% HDP	0,99	1,12	1,23	0,12
Ministerstvo dopravy, výstavby a RR SR	tis. eur	611 835,0	892 668,4	792 241,9	-100 426,5
	% HDP	0,83	1,18	1,02	-0,16
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	tis. eur	5 563,0	345,0	345,0	0,0
	% HDP	0,01	0,00	0,00	0,00
Štatistický úrad SR	tis. eur	179,0	442,0	180,0	-262,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Úrad pre verejné obstarávanie	tis. eur	553,0	321,0	321,0	0,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví	tis. eur	132,0	727,0	1 037,0	310,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Úrad jadrového dozoru SR	tis. eur	4 556,0	8 892,0	8 901,0	9,0
	% HDP	0,01	0,01	0,01	0,00
Úrad priemyselného vlastníctva SR	tis. eur	2 896,0	2 827,6	2 827,6	0,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo	tis. eur	27,0	1 140,0	1 140,0	0,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Protimonopolný úrad SR	tis. eur	16 059,0	200,0	200,0	0,0
	% HDP	0,02	0,00	0,00	0,00
Národný bezpečnostný úrad SR	tis. eur	198,0	35,0	35,0	0,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Správa štátnych hmotných rezerv SR	tis. eur	516 665,0	113 243,0	2 000,0	-111 243,0
	% HDP	0,70	0,15	0,00	-0,15
Všeobecná pokladničná správa	tis. eur	9 730 828,1	10 446 548,2	10 508 097,3	61 549,1
	% HDP	13,22	13,79	13,49	-0,30
Slovenská akadémia vied	tis. eur	1 907,0	1 970,0	1 970,0	0,0
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	2 143,5

Zdroj: SZÚ za rok 2013; Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Najvýznamnejší medziročný nárast príjmov v absolútnom vyjadrení na rok 2015 je rozpočtovaný v kapitolách Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o 142 317,3 tis. eur na 261 825,0 tis. eur, Ministerstva životného prostredia SR o 137 993,0 tis. eur na 538 713,4 tis. eur a v kapitole Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR o 115 106,4 tis. eur na 960 487,5 tis. eur, čo súvisí predovšetkým s vyšším rozpočtovaním príjmov zo všeobecného rozpočtu EÚ.

Najvýraznejší medziročný pokles príjmov v absolútnom vyjadrení na rok 2015 sa rozpočtuje v kapitolách Ministerstva financií SR o 210 014,0 tis. eur na 135 185,5 tis. eur, Správy štátnych hmotných rezerv SR o 111 243,0 tis. eur na 2 000,0 tis. eur a v kapitole Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR o 100 426,5 tis. eur na 792 241,9 tis. eur.

V rozpočtovaní príjmov ŠR podľa jednotlivých kapitol ŠR na rok 2015 je zahrnuté aj rozpočtovanie prostriedkov EÚ, a to v prípade:

- kapitoly Úradu vlády SR vo výške 40 888,7 tis. eur,
- kapitoly Ministerstva vnútra SR vo výške 76 287,3 tis. eur,
- kapitoly Ministerstva financií SR vo výške 109 414,4 tis. eur,
- kapitoly Ministerstva životného prostredia SR vo výške 538 552,2 tis. eur,
- kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR vo výške 370 292,7 tis. eur,
- kapitoly Ministerstva zdravotníctva SR vo výške 4 343,6 tis. eur,
- kapitoly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR vo výške 244 385,0 tis. eur,
- kapitoly Ministerstva hospodárstva SR vo výške 170 130,0 tis. eur,
- kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR vo výške 935 351,4 tis. eur,
- kapitoly Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR vo výške 782 747,9 tis. eur.

3.3.2. Stanovisko k výdavkom kapitol ŠR v návrhu ŠR na rok 2015

Rozpočtovanie hotovostných výdavkov ŠR na rok 2015 sa medziročne znižuje o 756 954,2 tis. eur na úroveň 16 634 963,2 tis. eur.

Porovnanie výdavkov podľa jednotlivých kapitol ŠR za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	2014	Rozpočet 2015	Zmena 2015 – 2014
Kapitoly ŠR spolu	tis. eur	14 763 068,7	17 391 917,4	16 634 963,2	-756 954,2
	% HDP	20,06	22,95	21,35	-1,60
z toho:					
Kancelária NR SR	tis. eur	25 342,1	26 460,0	26 557,9	97,9
	% HDP	0,03	0,03	0,03	0,00
Kancelária prezidenta SR	tis. eur	4 065,1	4 014,5	3 955,4	-59,1
	% HDP	0,01	0,01	0,01	0,00
Úrad vlády SR	tis. eur	36 055,1	22 568,2	72 732,7	50 164,5
	% HDP	0,05	0,03	0,09	0,06
Kancelária Ústavného súdu SR	tis. eur	3 750,8	3 365,7	3 885,3	519,6
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Najvyšší súd SR	tis. eur	8 915,1	8 759,8	9 092,9	333,1
	% HDP	0,01	0,01	0,01	0,00
Generálna prokuratúra SR	tis. eur	71 015,9	70 099,7	76 888,5	6 788,8
	% HDP	0,10	0,09	0,10	0,01
Najvyšší kontrolný úrad SR	tis. eur	7 891,9	7 946,7	8 103,2	156,5
	% HDP	0,01	0,01	0,01	0,00

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Slovenská informačná služba	tis. eur	46 188,5	42 944,0	44 330,4	1 386,4
	% HDP	0,06	0,06	0,06	0,00
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	tis. eur	132 920,9	115 741,5	123 820,5	8 079,0
	% HDP	0,18	0,15	0,16	0,01
Ministerstvo obrany SR	tis. eur	724 673,7	744 723,6	796 768,4	52 044,8
	% HDP	0,98	0,98	1,02	0,04
Ministerstvo vnútra SR	tis. eur	2 011 157,3	2 017 679,5	2 079 831,7	62 152,2
	% HDP	2,73	2,66	2,67	0,01
Ministerstvo spravodlivosti SR	tis. eur	324 204,8	315 788,9	310 602,2	-5 186,7
	% HDP	0,44	0,42	0,40	-0,02
Ministerstvo financií SR	tis. eur	463 646,9	547 788,1	411 832,3	-135 955,8
	% HDP	0,63	0,72	0,53	-0,19
Ministerstvo životného prostredia SR	tis. eur	322 187,0	399 040,9	662 344,7	263 303,8
	% HDP	0,44	0,53	0,85	0,32
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	tis. eur	1 277 851,4	1 482 326,2	1 490 815,4	8 489,2
	% HDP	1,74	1,96	1,91	-0,04
Ministerstvo zdravotníctva SR	tis. eur	1 402 343,9	1 303 653,6	1 204 201,7	-99 451,9
	% HDP	1,91	1,72	1,55	-0,17
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	tis. eur	2 073 546,7	2 110 678,8	2 216 080,4	105 401,6
	% HDP	2,82	2,79	2,84	0,06
Ministerstvo kultúry SR	tis. eur	211 521,9	182 473,2	191 919,9	9 446,7
	% HDP	0,29	0,24	0,25	0,01
Ministerstvo hospodárstva SR	tis. eur	182 664,4	414 276,7	297 970,1	-116 306,6
	% HDP	0,25	0,55	0,38	-0,16
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	tis. eur	924 741,7	1 108 336,9	1 189 135,9	80 799,0
	% HDP	1,26	1,46	1,53	0,06
Ministerstvo dopravy, výstavby a RR SR	tis. eur	1 649 537,6	2 257 016,9	2 071 143,9	-185 873,0
	% HDP	2,24	2,98	2,66	-0,32
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	tis. eur	36 811,2	15 131,3	15 208,2	76,9
	% HDP	0,05	0,02	0,02	0,00
Štatistický úrad SR	tis. eur	26 515,1	19 067,3	15 760,8	-3 306,5
	% HDP	0,04	0,03	0,02	-0,01
Úrad pre verejné obstarávanie	tis. eur	7 416,5	5 106,4	6 360,3	1 253,9
	% HDP	0,01	0,01	0,01	0,00
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví	tis. eur	2 945,7	2 938,2	3 261,9	323,7
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Úrad jadrového dozoru SR	tis. eur	4 773,0	9 219,8	8 763,0	-456,8
	% HDP	0,01	0,01	0,01	0,00
Úrad priemyselného vlastníctva SR	tis. eur	2 806,5	2 700,9	2 737,2	36,3
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo	tis. eur	5 878,5	3 761,9	4 353,7	591,8
	% HDP	0,01	0,00	0,01	0,01
Protimonopolný úrad SR	tis. eur	2 075,9	2 017,4	2 034,9	17,5
	% HDP	0,00	0,00	0,00	0,00
Národný bezpečnostný úrad SR	tis. eur	8 096,9	8 303,9	8 397,1	93,2
	% HDP	0,01	0,01	0,01	0,00
Správa štátnych hmotných rezerv SR	tis. eur	29 402,4	110 375,1	9 647,1	-100 728,0
	% HDP	0,04	0,15	0,01	-0,14
Všeobecná pokladničná správa	tis. eur	2 642 651,4	3 966 815,3	3 215 904,6	-750 910,7
	% HDP	3,59	5,24	4,13	-1,11
Slovenská akadémia vied	tis. eur	89 472,9	60 796,4	50 520,8	-10 275,6
	% HDP	0,12	0,08	0,06	-0,02
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

V roku 2015 najvýznamnejšie medziročne vzrastú výdavky v rozpočtoch kapitol Ministerstva životného prostredia SR o 263 303,8 tis. eur na úroveň 662 344,7 tis. eur, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o 105 401,6 tis. eur na úroveň 2 216 080,4 tis. eur a v kapitole Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR o 80 799,0 tis. eur na úroveň 1 189 135,9 tis. eur, a to predovšetkým z dôvodu nárastu rozpočtovania prostriedkov z EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR.

Najvýraznejšie zvýšenie medziročného tempa rastu výdavkov ŠR na rok 2015 sa rozpočtuje v kapitole Úrad vlády SR na úrovni 222,3 % v súvislosti s alokáciou prostriedkov EÚ a spolufinancovaním pre Operačný program Technická pomoc.

Najvýznamnejší medziročný pokles výdavkov ŠR na rok 2015 sa rozpočtuje v kapitole Všeobecná pokladničná správa o 750 910,7 tis. eur na úroveň 3 215 904,6 tis. eur.

NKÚ SR v tomto stanovisku hodnotí úroveň rozpočtovania výdavkov v nasledovných vybraných kapitolách ŠR:

Ministerstvo financií SR

Ministerstvo financií SR je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť financií, daní a poplatkov, colníctva, finančnej kontroly, vnútorného auditu a vládneho auditu. Ministerstvo financií SR je aj ústredným orgánom štátnej správy pre informatizáciu spoločnosti, koordináciu štátnej pomoci a pre oblasť cien a cenovej kontroly s výnimkou cien a cenovej kontroly tovarov ustanovených osobitnými zákonmi.

Porovnanie výdavkov kapitoly za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel
			2014	2015	2015 - 2014
Výdavky kapitoly celkom:	tis. eur	463 647,0	547 788,1	411 832,3	-135 955,8
z toho:					
• Bežné výdavky	tis. eur	304 884,0	264 855,7	258 901,2	-5 954,5
• Kapitálové výdavky	tis. eur	33 400,6	15 630,1	17 478,4	1 848,3
• Zdroje EÚ vrátane spolufinancovania	tis. eur	97 297,2	267 302,3	135 452,7	-131 849,6
• Presun z minulých rokov	tis. eur	28 065,2	0,0	0,0	0,0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Výdavky kapitoly Ministerstva financií SR sú na rok 2015 rozpočtované v sume 411 832,3 tis. eur, z toho 135 452,7 tis. eur tvoria prostriedky EÚ, vrátane spolufinancovanie zo ŠR.

Porovnanie výdavkov kapitoly za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 podľa oblastí uvádza nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel
			2014	2015	2015 - 2014
Výdavky kapitoly celkom:	tis. eur	463 647,0	547 788,1	411 832,3	-135 955,8
• Výber cla a daní	tis. eur	225 544,6	183 269,4	182 581,5	-688,0
• Informatizácia spoločnosti	tis. eur	131 534,9	270 877,8	136 425,7	-134 452,1
• IS nadrezortného charakteru	tis. eur	57 256,5	43 275,5	43 470,5	195,0
• Inštitucionálna podpora a kontrola	tis. eur	49 311,0	50 365,4	49 354,6	-1010,7

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Podstatnú časť rozpočtovaných výdavkov kapitoly vo výške 182 581,5 tis. eur tvoria výdavky na výkon funkcií finančnej správy, v rámci ktorej bude pokračovať implementácia kľúčových projektov reformy daňovej a colnej správy UNITAS I - zlučovanie vo vnútri finančnej správy za účelom vybudovania efektívnej a zákaznícky orientovanej správy a výber ciel a daní. V roku 2015 sa predpokladá financovanie projektu UNITAS výlučne zo zdrojov EÚ prostredníctvom Operačného programu Informatizácia spoločnosti. NKÚ SR upozorňuje, že v prípade, keď nebude možné v plnom rozsahu realizovať reformu cez uvedený operačný program, bude nevyhnutné vyčleniť na financovanie reformy dodatočné zdroje zo ŠR. Na rok 2015 nemá kapitola MF SR vyčlenené na tento účel žiadne finančné prostriedky.

Na informatizáciu spoločnosti sú v rámci Platobnej jednotky MF SR rozpočtované prostriedky EÚ vrátane spolufinancovania zo ŠR vo výške 136 425,7 tis. eur. V porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2014 je rozpočet nižší o 49,6 %. Napriek tomu, že zazmluvnenosť na realizáciu projektov Operačného programu Informatizácia spoločnosti presahuje 108,7 % celkového objemu alokovaných prostriedkov, NKÚ SR upozorňuje, že zatiaľ bolo v rámci OPIS vyčerpaných len 54,35 % z celkového záväzku končiaceho II. programového obdobia na roky 2007 až 2013.

Ministerstvo životného prostredia SR

Výdavky kapitoly sú orientované na plnenie zákonných povinností v oblasti ochrany prírody a krajiny, vodného hospodárstva, ochrany ovzdušia, odpadového hospodárstva, geologického výskumu, posudzovania vplyvov na životné prostredie a iných. Významnú úlohu s dosahom na kvalitu života všetkých občanov má čerpanie prostriedkov zo zdrojov EÚ, ktoré sú zamerané napr. na protipovodňovú ochranu, budovanie siete kanalizácie, efektívny zber a čistenie odpadových vôd a ďalšie oblasti.

Porovnanie výdavkov kapitoly za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky celkom	tis. eur	322 187,0	399 040,9	662 344,7	263 303,8
z toho:					
• bežné výdavky	tis. eur	71 260,7	39 197,5	30 209,4	- 8 988,1
• kapitálové výdavky	tis. eur	3 800,6	367,3	350,0	- 17,3
• prostriedky EÚ vrátane spolufinancovania zo ŠR	tis. eur	247 075,2	359 476,1	631 785,3	272 309,2
- spolufinancovanie zo ŠR	tis. eur	31 558,4	52 245,0	93 233,1	40 988,1
• presun z minulých rokov	tis. eur	50,5	0	0	0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

NKÚ SR konštatuje, že medziročný nárast výdavkov v kapitole vyplýva z navýšenia rozpočtu prostriedkov EÚ a spolufinancovania zo ŠR v Operačnom programe Životné prostredie programového obdobia 2007 – 2013 a v Operačnom programe Kvalita životného prostredia programového obdobia 2014 – 2020.

V tejto súvislosti NKÚ SR poukazuje na nedostatočnú úroveň implementácie Operačného programu Životné prostredie a s tým súvisiace riziko prepadnutia časti alokovaných finančných prostriedkov, nakoľko je vykázané iba cca 50 % čerpanie prostriedkov. NKÚ SR konštatuje, že najväčšie problémy pri čerpaní prostriedkov z fondov EÚ a spolufinancovania zo ŠR vyplývajú najmä:

- zo zdĺhavého a komplikovaného procesu verejného obstarávania a s tým súvisiacim nedodržiavaním postupov a pravidiel zo strany prijímateľov,
- zo zdĺhavého procesu prípravy veľkých projektov zo strany prijímateľov a ich schvaľovania Európskou komisiou,
- z nedostatočnej úrovne kontrahovania finančných prostriedkov v dôsledku úspor na projektoch,
- z nedisciplinovanosti prijímateľov pri predkladaní žiadostí o platbu a plnení stanovených finančných plánov čerpania.

Napriek prijatiu opatrení Riadiacim orgánom pre Operačný program Životné prostredie naďalej existujú reziduálne riziká ako napríklad:

- neukončené verejné obstarávanie na schválených projektoch,
- predpokladané fázovanie niektorých veľkých projektov, pri ktorých lehota výstavby prekročí obdobie oprávnenosti výdavkov, t. j. termín 31.12.2015,
- pozastavenie realizácie stavebných prác v zimnom období,
- neplnenie záväzkov dodávateľov voči subdodávateľom.

NKÚ SR zároveň konštatuje, že v rozpočte na rok 2015 sú znížené výdavky kapitoly zo ŠR v porovnaní s rokom 2014 o 9 005,4 tis. eur, t. j. o 22,9 %. Medziročný pokles vyplynul najmä z premietnutia konsolidačných opatrení. NKÚ SR upozorňuje na to, že výrazné zníženie rozpočtu prostriedkov zo ŠR môže spôsobiť problémy z hľadiska zabezpečenia a plnenia obligatórnych úloh kapitoly, ako aj plnenia záväzkov vyplývajúcich z uzatvorených zmlúv.

NKÚ SR vidí riziká aj v 12 otvorených konaniach o porušení v oblasti transpozície alebo aplikácie smerníc EÚ. Ide o konania z oblasti odpadového hospodárstva, ochrany prírody a manažmentu v oblasti vôd, ochrany ovzdušia, posudzovania vplyvov na životné prostredie a oblasť integrovanej prevencie a kontroly znečistenia. V ôsmich prípadoch ide o transpozičné nedostatky a v štyroch prípadoch o nesprávnu aplikáciu resp. uplatňovanie smerníc EÚ.

Ďalšie riziká pri rozpočtovaní výdavkov vyplývajú z prebiehajúcich súdnych sporov a nevysporiadaných záväzkov, ktoré môžu mať negatívny vplyv na rozpočet kapitoly. Ministerstvo eviduje súdne spory v celkovej sume 10 365,4 tis. eur. V návrhu rozpočtu výdavkov kapitoly na rok 2015 nie sú vyčlenené finančné prostriedky na úhradu prípadných záväzkov z týchto súdnych sporov.

Porovnanie výdavkov kapitoly podľa oblastí za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky celkom	tis. eur	322 187,0	399 040,9	662 344,7	263 303,8
z toho:					
• Vodné hospodárstvo	tis. eur	187 834,7	246 257,2	400 346,3	154 089,1
• Ochrana ovzdušia	tis. eur	22 532,2	22 263,7	34 998,0	12 734,3
• Odpadové hospodárstvo	tis. eur	49 359,7	68 838,9	59 830,5	- 9 008,4
• Ochrana prírody a krajiny	tis. eur	23 717,9	29 866,7	16 597,8	- 13 268,9
• Riadenie rizík a mimoriadnych udalostí	tis. eur	0	0	47 338,8	47 338,8
• Nízkouhlíkové hospodárstvo	tis. eur	0	0	63 198,1	63 198,1
• Administratíva	tis. eur	38 742,5	31 814,4	40 035,2	8 220,8

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Ministerstvo životného prostredia SR si na roky 2015 až 2017 stanovilo nasledujúce prioritné ciele, ktoré považuje za kľúčové z hľadiska plnenia Programového vyhlásenia vlády SR:

- zabezpečenie ochrany pred povodňami (zvýšiť podiel územia SR chráneného pred povodňami),
- vyčerpanie všetkých disponibilných prostriedkov EÚ a SR,
- zabezpečenie finančných prostriedkov na činnosť príspevkových organizácií v pôsobnosti kapitoly,
- zabezpečenie obslužných činností pre ústredný orgán štátnej správy,
- podpora a skvalitňovanie administratívnych kapacít, vzdelávanie a zvyšovanie odbornosti zamestnancov.

NKÚ SR upozorňuje na to, že v návrhu rozpočtu nie sú v dostatočnom rozsahu rozpočtované výdavky zo ŠR na protipovodňové opatrenia, udržiavanie splavnosti vodných ciest a vytyčovanie plavebnej dráhy, len čiastočne je riešené zabezpečenie odvádzania a čistenia odpadových vôd v SR v zmysle záväzkov SR voči EÚ, monitoring a hodnotenie kvality ovzdušia, výdavky v pôsobnosti sekcie geológie a prírodných zdrojov, výdavky na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z medzinárodných záväzkov SR a právnych predpisov EÚ vzťahujúcich sa na oblasť životného prostredia a iné.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre materské školy, základné školy, stredné školy, základné umelecké školy, jazykové školy a vysoké školy, školské zariadenia, celoživotné vzdelávanie, vedu a techniku, a štátnu starostlivosť o mládež a šport.

Rozpočet výdavkov kapitoly na rok 2015 je navrhnutý v sume 1 490 815,4 tis. eur, čo predstavuje oproti schválenému rozpočtu roku 2014 zvýšenie o 8 489,2 tis. eur, t. j. 0,6 %. Bez prostriedkov z rozpočtu EÚ, vrátane spolufinancovania v sume 449 170,0 tis. eur sú výdavky kapitoly na rok 2015 rozpočtované v sume 1 041 645,0 tis. eur, čo je oproti schválenému rozpočtu kapitoly na rok 2014 zníženie o 15 572,0 tis. eur.

Porovnanie výdavkov kapitoly podľa oblastí za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky kapitoly celkom	tis. eur	1 277 851,4	1 482 326,2	1 490 815,4	8 489,2
z toho:					
• Výdavky na regionálne školstvo	tis. eur	429 118,5	511 248,8	463 679,9	-47 568,9
• Výdavky na vysoké školy	tis. eur	460 641,6	433 607,0	455 804,7	22 197,7
• Výdavky na vedu a techniku*	tis. eur	165 203,9	286 504,1	172 257,5	-114 246,6
• Výdavky na šport	tis. eur	34 382,5	41 583,8	42 878,9	1 295,1
• Výdavky na administratívu	tis. eur	24 520,2	25 216,1	25 514,7	298,6
• Výdavky EÚ a spolufinancovania **	tis. eur	163 984,7	184 166,3	330 679,7	146 513,4

* bez vysokoškolskej vedy, výskumu v ostatných štátnych organizáciách, rezortnej vedy ďalších kapitol a SAV

** bez výdavkov EÚ a spolufinancovania uvedených v oblasti veda a technika

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Z rozpočtu kapitoly tvorí rozhodujúcu časť rozpočet regionálneho školstva a rozpočet vysokých škôl. Verejné zdroje na vzdelávanie, t.j. regionálne školstvo a VŠ sa v roku 2015 oproti predchádzajúcemu roku znížia o 2,8 %. Prostriedky ŠR v porovnaní s rokom 2014 poklesnú

o 11,9 % a zdroje zo štrukturálnych fondov so spolufinancovaním zo ŠR predstavujú 144,3 % rozpočtu roku 2014.

NKÚ SR hodnotí pozitívne snahu o vyššie čerpanie štrukturálnych fondov EÚ v Operačnom programe Vzdelávanie premietnuté do návrhu rozpočtu kapitoly. Vzhľadom na nízke čerpanie v predchádzajúcom období, vykonané zmeny v hodnotiacich a kontrolných aktoch a veľký rozsah prebiehajúcich projektov. Z týchto dôvodov odporúča ambicióznejšie čerpanie v Operačnom programe Vzdelávanie.

Výdavky na regionálne školstvo v roku 2015 predstavujú 40,0 % z rozpočtu kapitoly. V týchto zdrojoch sa rozpočtujú normatívne a nenormatívne výdavky na financovanie stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti vyšších územných celkov. Ďalšie finančné prostriedky na regionálne školstvo sú rozpočtované na financovanie škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí, neštátnych zriaďovateľov (cirkevné a súkromné školy) a škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti okresných úradov v sídle kraja v rozpočtovej kapitole Ministerstva vnútra SR.

Porovnanie štruktúry výdavkov na regionálne školstvo za rok 2013 a jej rozpočty na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Regionálne školstvo MŠVVŠ SR a MV SR	tis. eur	1 398 909,5	1 461 077,8	1 451 365,4	-9 712,4
Výdavky kapitoly MŠVVŠ SR	tis. eur	429 118,5	511 248,8	463 679,9	-47 568,9
• Normatívne výdavky	tis. eur	380 795,7	395 151,4	404 361,6	9 210,2
• Nenormatívne výdavky	tis. eur	27 782,5	91 991,4	36 066,9	-55 924,6
• Administratívne výdavky	tis. eur	16 936,0	20 715,7	19 861,1	-854,6
• Výdavky na štipendiá	tis. eur	3 604,3	3 390,3	3 390,3	0,0
Výdavky kapitoly MV SR	tis. eur	969 790,9	949 829,0	987 685,5	37 856,5
• Normatívne výdavky	tis. eur	901 963,7	890 799,3	926 089,1	35 289,8
• Nenormatívne výdavky	tis. eur	60 260,0	50 846,6	53 346,6	2 500,0
• Administratívne výdavky (okresné úrady)	tis. eur	7 567,2	8 183,0	8 249,8	66,7

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Návrh rozpočtu regionálneho školstva vychádza z platnej legislatívy financovania regionálneho školstva a povinností škôl pri výchovno-vzdelávacom procese v normatívnych a nenormatívnych finančných prostriedkoch vrátane 5 % navýšenia plátov pre pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov a pre nepedagogických zamestnancov navýšenie plátov v sume 16 eur mesačne, čo predstavuje nárast výdavkov o viac ako 51 mil. eur.

NKÚ SR pozitívne hodnotí, že v rámci plnenia záväzkov Paktu stability a rastu, vláda SR systémovo rieši finančné ohodnotenie učiteľov a nepedagogických zamestnancov na úseku školstva. Podľa možnosti ŠR sa vytvára priestor k 5 % zvýšeniu tarifných plátov učiteľov a nepedagogických zamestnancov.

Rozpočtované finančné prostriedky v oblasti regionálneho školstva sú mierne nižšie ako schválený rozpočet roku 2014. V návrhu rozpočtu na rok 2015 nie sú sčasti zabezpečené finančné prostriedky vyplývajúce z legislatívnych zmien a požiadaviek škôl na niektoré nenormatívne výdavky.

NKÚ SR na základe výsledkov kontrol zistil nedostatočné finančné zabezpečenie regionálneho školstva, kde preverované školy potvrdzovali pozitívny vplyv získaných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov na dofinancovanie tvorby učebných pomôcok, materiálo-

technického vybavenia učební informačno-komunikačnou technológiou, moderných didaktických pomôcok, čo v konečnom dôsledku prispelo ku skvalitneniu, zefektívneniu a zatraktívneniu moderného výchovno-vzdelávacieho procesu.

NKÚ SR v tejto súvislosti odporúča za účelom kontinuity a udržania dosiahnutej kvality vzdelávacieho procesu vytvárať ekonomické a legislatívne podmienky na obnovu informačno-komunikačných technológií, učebných pomôcok a vzdelávacích aktivít v budúcom období.

Porovnanie výdavkov na vysoké školstvo za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015-2014
			2014	2015	
Program 077 – Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov VŠ	tis. eur	443 170,8	430 858,8	453 056,5	22 197,7
Podprogram 07711 – Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie prevádzky vysokých škôl	tis. eur	232 026,8	225 969,7	242 812,8	16 843,1
Podprogram 07712 – Vysokoškolská veda a technika	tis. eur	144 346,3	138 189,4	143 502,7	5 313,3
Podprogram 07713 – Rozvoj vysokého školstva	tis. eur	1 375,9	3 421,2	2 264,2	-1 157,0
Podprogram 07714 – Usmerňovanie, koordinácia a podpora aktivít v oblasti VŠ	tis. eur	7 167,1	6 839,6	7 342,6	503,0
Podprogram 07715 – Sociálna podpora študentov vysokých škôl	tis. eur	58 254,7	56 438,8	57 134,2	695,4

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Návrh rozpočtu na verejné vysoké školstvo pre rok 2015 je v programe 077 oproti schválenému rozpočtu na rok 2014 vyšší o 22 197,7 tis. eur, čo je však dôsledok viazania prostriedkov v iných programoch kapitoly z roku 2014 v sume celkom 21 022,0 tis. eur. Zohľadnením týchto rozpočtových opatrení je rozpočet pre vysokoškolské vzdelávanie v kapitole vyšší len o 1 175,0 tis. eur, t. j. medziročné zvýšenie o 0,27 %. Toto navýšenie výdavkov v programe vysokoškolského vzdelávania nepokrýva ani prognózovanú infláciu na rok 2015 vo výške 1,9 % (NBS).

NKÚ SR oceňuje snahu ministerstva prostredníctvom zmien financovania vysokých škôl podporiť diferenciaciu vysokého školstva podľa kvality a efektívnosti výsledkov vo vzdelávaní, uplatnenia absolventov na trhu práce a prepojenia na prax zosúladením výstupov vzdelávania s potrebami hospodárskeho a spoločenského rozvoja Slovenska.

Porovnanie výdavkov kapitoly na OP Vzdelávanie a OP Výskum a vývoj za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky EU a spolufinancovania	tis. eur	282 901	425 109	433 170	8 061
2. programové obdobie EÚ prostriedky	tis. eur	245 349	353 303	301 692	-51 611
o spolufinancovanie zo ŠR	tis. eur	37 532	71 806	52 980	-18 826
v tom					
• Operačný program Vzdelávanie	tis. eur	163 985	139 154	118 286	-20 868
• Operačný program Výskum a vývoj	tis. eur	118 916	285 955	236 387	-49 568
3. programové obdobie EÚ prostriedky	tis. eur	0	0	68 601	68 601
o spolufinancovanie zo ŠR	tis. eur	0	0	9 898	9 898

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Celkové rozpočtované výdavky EÚ a spolufinancovanie sú medziročne vyššie o 1,9 %, je to však spôsobené rozpočtovaním výdavkov v novom III. programovom období. Výdavky v dobiehajúcom II. programovom období sú rozpočtované nižšie o 16,6 % ako v roku 2014.

Zohľadnením doterajšieho čerpania, očakávanej skutočnosti roka 2014 a prognózy výdavkov v roku 2015 NKÚ SR vidí riziko nedočerpania finančných prostriedkov EÚ II. programového obdobia na úrovni 2,3 % záväzku rokov 2007 až 2013.

Ministerstvo zdravotníctva SR

Ministerstvo zdravotníctva SR je ústredným orgánom štátnej správy pre zdravotnú starostlivosť, ochranu zdravia, verejné zdravotné poistenie, ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov, prírodné liečebné kúpele, prírodné liečivé zdroje, prírodné minerálne vody, cenovú politiku v oblasti cien výrobkov, služieb a výkonov v zdravotníctve a v oblasti cien nájmu nebytových priestorov v zdravotníckych zariadeniach a kontrolu zákazu biologických zbraní.

Celkové výdavky kapitoly na rok 2015 sú rozpočtované na úrovni 1 204 201,7 tis. eur, čo predstavuje pokles oproti schválenému rozpočtu na rok 2014 o 99 451,8 tis. eur, t. j. o 7,6 %.

Porovnanie výdavkov kapitoly za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky kapitoly celkom	tis. eur	1 402 502,0	1 303 653,5	1 204 201,7	-99 451,8
z toho:					
• Bežné výdavky	tis. eur	1 351 410,0	1 287 985,7	1 202 173,6	-85 812,1
o osobné výdavky	tis. eur	30 740,0	23 214,3	23 512,3	300,0
o tovary a služby	tis. eur	13 311,0	25 172,4	16 934,4	-8 238,0
o bežné transfery	tis. eur	1 307 359,0	1 239 599,0	1 161 726,9	-77 872,1
• Kapitálové výdavky	tis. eur	51 092,0	15 667,9	2 028,1	-13 639,8

Zdroj: ŠZÚ za rok 2013; Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Bežné výdavky kapitoly boli na rok 2015 rozpočtované vo výške 1 202 173,6 tis. eur, čo predstavuje v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2014 pokles o 85 812,1 tis. eur, t. j. o 6,7 %. Z toho osobné výdavky sú rozpočtované vo výške 23 512,3 tis. eur, s medziročným nárastom oproti rozpočtu na rok 2014 o 300 tis. eur, t. j. o 1,3 %; tovary a služby sú rozpočtované vo výške 16 934,4 tis. eur, čo predstavuje v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2014 pokles o 8 238,0 tis. eur, t. j. o 32,7 %; bežné transfery sú rozpočtované vo výške 1 161 726,9 tis. eur, čo predstavuje v porovnaní s rozpočtom na rok 2014 pokles o 77 872,1 tis. eur, t. j. o 6,2 %.

Na rok 2015 sú rozpočtované finančné prostriedky zo zdrojov EÚ vo výške 5 543,6 tis. eur (vrátane spolufinancovania zo ŠR), čo predstavuje oproti schválenému rozpočtu na rok 2014 pokles o 23 581,2 tis. eur, t. j. o 80,9 %. Tento pokles spôsobila skutočnosť, že k 31.12.2015 skončí II. programové obdobie Operačného programu Zdravotníctvo a Operačného programu Vzdelávanie.

Porovnanie zdrojov EÚ vrátane spolufinancovania, OP Zdravotníctvo a OP Vzdelávanie za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015 – 2014
			2014	2015	
Zdroje EÚ vrátane spolufinancovania spolu:	tis. eur	47 767,6	29 124,8	5 543,6	-23 581,2
z toho:					
• Operačný program Zdravotníctvo	tis. eur	43 410,8	18 067,9	1 813,0	-16 254,9
• Operačný program Vzdelávanie	tis. eur	4 356,7	11 056,9	3 730,6	-7 326,3

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Pre Operačný program Zdravotníctvo boli na II. programové obdobie vyčlenené finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v objeme 250 000,0 tis. eur. Čerpanie finančných prostriedkov, vrátane finančných prostriedkov čerpaných na technickú pomoc, bolo do 10.10.2014 na 88,9 % (bez spolufinancovania zo ŠR).

Od septembra 2014 prebieha zo strany NKÚ SR na ministerstve kontrola Operačného programu Zdravotníctvo. Na základe doteraz získaných poznatkov z tejto kontroly možno konštatovať, že uvedený operačný program je jedným z programov, ktorý má najvyššie čerpanie finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ spomedzi všetkých programov.

Podľa NKÚ SR je reálny predpoklad, že sa do konca II. programového obdobia finančné prostriedky zo zdrojov EÚ vyčerpajú v plnej výške, t. j. na 100 %.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ministerstvo je ústredným orgánom štátnej správy pre pracovnoprávne vzťahy a právne vzťahy volených funkcionárov orgánov územnej samosprávy, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, inšpekciu práce, stratégiu zamestnanosti, koordináciu jej tvorby a politiku trhu práce, sociálne poistenie, starobné dôchodkové sporenie a doplnkové dôchodkové sporenie, štátne sociálne dávky, sociálne služby, podporu sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti a pomoc v hmotnej núdzi, sociálnoprávnu ochranu detí, sociálnu kuratelú a koordináciu štátnej rodinnej politiky a rodovú rovnosť a rovnosť príležitostí a koordináciu štátnej politiky v danej oblasti. Ministerstvo tiež zabezpečuje výkon štátneho dozoru nad vykonávaním sociálneho poistenia a vykonáva dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb.

Celkové výdavky ministerstva sa na rok 2015 navrhujú v sume 2 216 080,4 tis. eur, z toho výdavky zo ŠR v sume 1 929 445,1 tis. eur, zdroje z EÚ v sume 244 385,3 tis. eur a prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v sume 42 250,3 tis. eur. Medziročný nárast predstavuje 5,0 %, t.j. 105 401,7 tis. eur.

Porovnanie výdavkov kapitoly za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky celkom	tis. eur	2 073 546,7	2 110 678,8	2 216 080,4	105 401,7
z toho:					
• bežné výdavky	tis. eur	1 930 369,3	1 988 642,8	1 926 451,7	-62 191,1
• kapitálové výdavky	tis. eur	2 558,6	2 993,5	2 993,5	0,0
• prostriedky EÚ vrátane spolufinancovania zo ŠR	tis. eur	112 960,9	119 042,5	286 635,3	167 592,8
- spolufinancovanie zo ŠR	tis. eur	0,0	16 538,4	42 250,3	25 711,9
• presun z minulých rokov	tis. eur	27 657,9	0,0	0,0	0,0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

S nástupom III. programového obdobia na roky 2014 až 2020 sú EÚ zdroje vrátane spolufinancovania v roku 2015 vyššie o 141,0 %, v absolútnom vyjadrení o 167 593,0 tis. eur oproti roku 2014.

NKÚ SR konštatuje, že rozpočet výdavkov ŠR v návrhu rozpočtu kapitoly ministerstva na rok 2015 sa v porovnaní so schváleným rozpočtom roku 2014 znižuje o 3,1 % a v absolútnom vyjadrení o 62 191,0 tis. eur. Pokles výdavkov štátneho rozpočtu je spôsobený najmä nižšími výdavkami na sociálnu inklúziu a opatreniami v nadväznosti na vládou prijatý Program ESO.

Rozpočet osobných výdavkov na rok 2015 je nižší o 0,1 %, t. j. o 193,0 tis. eur v porovnaní so schváleným rozpočtom v roku 2014. Do návrhu rozpočtu osobných výdavkov bola premietnutá valorizácia miezd z roku 2014 (3,7 mil. eur), zvýšenie počtu inšpektorov práce o 36 a ich finančné zabezpečenie (554 tis. eur) a finančné zabezpečenie 840 zamestnancov aktívnych centier na základe zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (8,2 mil. eur). V nadväznosti na vládou prijatý Program efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa boli osobné výdavky rozpočtových organizácií rezortu znížené o 12,6 mil. eur.

Porovnanie výdavkov kapitoly podľa oblastí za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky celkom	tis. eur	2 073 546,7	2 110 678,8	2 216 080,4	105 401,7
z toho:					
• Sociálna inklúzia	tis. eur	1 778 147,9	1 886 874,1	1 874 652,3	-12 221,8
• Politika zamestnanosti	tis. eur	148 784,2	77 381,0	202 180,1	124 799,1
• Inštitucionálna podpora	tis. eur	146 614,6	146 423,7	139 248,1	-7 175,6

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

V rámci výdavkov na podporu politiky zamestnanosti sa na operačný program Ľudské zdroje na rok 2015 rozpočtuje celkovo suma 202 180,1 tis. eur, čo predstavuje nárast o 161,0 % oproti schválenému rozpočtu na rok 2014. NKÚ SR zdôrazňuje, že v rozpočte na rok 2015 rozhodujúci podiel výdavkov na program Ľudské zdroje tvoria prostriedky z rozpočtu EÚ vrátane ich spolufinancovania zo ŠR najmä z dôvodu nástupu III. programového obdobia. Prostriedky zo ŠR predstavujú sumu 5 565,0 tis. eur a sú určené najmä na financovanie investičných stimulov poskytovaných formou príspevku na tvorbu nových pracovných miest.

NKÚ SR upozorňuje na skutočnosť, že v návrhu rozpočtu kapitoly nie sú zabezpečené prostriedky ŠR na financovanie opatrení podprogramu aktívna politika trhu práce. Napriek tomu, že zdroje z Európskeho sociálneho fondu budú výrazne vyššie ako v roku 2014, požiadavka na prostriedky ŠR vo výške 32 mil. eur pretrváva, keďže nie všetky aktivity v oblasti zamestnanosti financované prostredníctvom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny sú oprávnené na financovanie z OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia a OP Ľudské zdroje.

NKÚ SR konštatuje, že realizácia rozhodujúcich úloh ministerstva bude zabezpečená v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z právnych noriem pre oblasť sociálnej politiky a politiky zamestnanosti pri dodržaní záväzných ukazovateľov ŠR na rok 2015.

Celkový stav kontrahovania (bez mimoriadne ukončených projektov v sume 157 mil. eur) a čerpania operačného programu zamestnanosť a sociálna inklúzia k 31.12.2013 v rámci prioritných osí je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

OP ZSI	Alokácia 2007-2013	Kontrahované z celkovej alokácie k 31.12.2013	% kontrahovania z celkovej alokácie	Čerpanie k 31.12.2013 (schválené SŽP)	% čerpania z celkovej alokácie
M. J.	tis. eur	tis. eur	%	tis. eur	%
Prioritná os 1	770 456	789 085	102,42	548 929	71,25
Prioritná os 2	204 941	185 001	90,27	58 371	28,48
Prioritná os 3	20 943	18 351	87,62	13 533	64,62
Prioritná os 4	67 615	59 006	87,27	35 307	52,22
Prioritná os 5	43 459	43 909	101,04	31 936	73,48
SPOLU	1 107 414	1 095 352	98,91	688 076	62,13

Zdroj: Návrh záverečného účtu kapitoly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR za rok 2013

Stav čerpania Operačného programu zamestnanosť a sociálna inklúzia podľa Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR bol k 17.10.2014 na úrovni 71,0 % z celkovej alokácie 2. programového obdobia na roky 2017 až 2013. NKÚ SR konštatuje, že z hľadiska prognózy čerpania prostriedkov je predpoklad, že všetky prostriedky budú do 31.12.2015 vyčerpané.

Miera nezamestnanosti na Slovensku je dlhodobo vyššia ako priemer krajín EÚ. NKÚ SR poukazuje na to, že ani významný výše 1 mld. eur rozpočet OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia nedokázal znížiť nezamestnanosť resp. zvýšiť zamestnanosť v II. programovom období v rokoch 2017 až 2013.

NKÚ SR upozorňuje na riziko, že v rámci spoločnej európskej stratégie Európa 2020 má Slovensko do roku 2020 zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 až 64 rokov na úroveň 72 %. A preto je veľmi potrebné zvýšiť dôraz hlavne pri čerpaní a aj využívaní prostriedkov OP Ľudské zdroje pre III. programové obdobie 2014 až 2020 tak, aby mohol byť cieľ stratégie Európa 2020 splnený. V prípade dosiahnutia, resp. postupného približovania sa k tomuto cieľu bude úmerne v budúcom období klesať aj úroveň rizík spojených s výdavkami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na politiku zamestnanosti.

NKÚ SR v tejto súvislosti odporúča, že v záujme zabezpečenia financovania obligatórnych a fakultatívnych nástrojov v zmysle zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, ktoré nie sú zahrnuté v rozpočtoch projektov, je potrebné zabezpečovať do budúcnosti výdavky zo zdroja ŠR.

Ministerstvo hospodárstva SR

Výdavky kapitoly sú smerované do rozvoja priemyslu a podpory podnikania, najmä na reštrukturalizáciu priemyselných odvetví, do energetiky, cestovného ruchu, podporu malého a stredného podnikania, tvorbu a podporu podnikateľského prostredia.

Porovnanie výdavkov kapitoly za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Výdavky celkom	tis. eur	182 664,4	414 276,7	297 970,1	- 116 306,6
z toho:					
• bežné výdavky	tis. eur	100 144,1	104 425,7	103 409,3	- 1 016,4
• kapitálové výdavky	tis. eur	1 477,9	9 020,4	2 021,3	- 6 999,1
• prostriedky EÚ vrátane spolufinancovania zo ŠR	tis. eur	69 548,6	300 830,6	192 539,5	- 108 291,1
- spolufinancovanie zo ŠR	tis. eur	9 833,6	45 821,1	22 409,4	- 23 411,8
• presun z minulých rokov	tis. eur	11 493,8	0	0	0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

NKÚ SR konštatuje, že rozpočtované výdavky kapitoly na rok 2015 sú v porovnaní s rozpočtom na rok 2014 nižšie o 28,1 %. Medziročný pokles výdavkov vyplýva najmä zo zníženia rozpočtu prostriedkov EÚ a spolufinancovania zo ŠR určených v rámci 2. programového obdobia na projekty Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (pokles o 171 992,0 tis. eur, t. j. o 57,2 %) z dôvodu ukončovania 2. programového obdobia.

Zároveň boli znížené výdavky kapitoly zo ŠR o 7,1 %, pričom najvýraznejší je pokles kapitálových výdavkov o 77,6 %. Dôvodom poklesu je skutočnosť, že výdavky na investičné projekty sa vynakladajú postupne podľa realizácie projektov.

Úroveň rozpočtovaných výdavkov na rok 2015 ovplyvňuje aj realizácia úsporných opatrení v rámci Programu ESO, v súvislosti s ktorou došlo k reorganizácii podriadených organizácií ministerstva (zmena charakteru Múzea obchodu z rozpočtovej na príspevkovú organizáciu, Štátna energetická inšpekcia Trenčín bola včlenená do Slovenskej obchodnej inšpekcie a Centrum pre chemické látky a prípravky bolo včlenené do organizačnej štruktúry ministerstva).

V rozpočte na rok 2015 sú po prvýkrát rozpočtované finančné prostriedky z fondov EÚ a spolufinancovania zo ŠR v programovom období 2014 – 2020 na projekty Operačného programu Výskum a inovácie a Európskej územnej spolupráce v celkovej sume 63 700,9 tis. eur.

NKÚ SR na základe poznatkov z kontrolnej činnosti upozorňuje na možné riziká rozpočtovania výdavkov kapitoly na rok 2015, ktoré súvisia s prebiehajúcimi súdnymi spormi. Ministerstvo eviduje 46 neukončených súdnych sporov v celkovej sume 842 702,6 tis. eur, ktoré nie sú v rozpočte kapitoly pokryté.

S ohľadom na výšku výdavkov možno za najvýznamnejšie považovať tri spory na základe žaloby o náhradu škody v celkovej sume 818 611,9 tis. eur bez príslušenstva a trov konania. V jednom prípade bolo v konaní pred súdom prvého a druhého stupňa ministerstvo úspešné, avšak žalobca podal vo veci dovolanie. V ďalších dvoch konaniach sa nepredpokladá ich ukončenie v nasledujúcich troch rokoch.

Zároveň ministerstvo eviduje päť konaní, iniciovaných Európskou komisiou z dôvodu nedostatočnej implementácie právne záväzných predpisov EÚ voči SR, ktoré sa týkajú implementácie komunitárnych aktov, ktorých prebratie do právneho poriadku SR spadá do gestorstva ministerstva. V uvedených prípadoch sa nepredpokladá voči SR uloženie sankčných opatrení, ktoré by v rozpočtovom roku 2015 mohli mať negatívny vplyv na štátny rozpočet.

V súvislosti s čerpaním finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ a spolufinancovania zo ŠR v Operačnom programe Konkurencieschopnosť a hospodársky rast NKÚ SR upozorňuje na možné riziká vyplývajúce z dodatočného uvoľnenia zdrojov, ktoré môžu vzniknúť najmä identifikovaním neoprávnených výdavkov v priebehu implementácie projektov alebo odstúpením od zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku s následkom vrátenia príspevku zo strany prijímateľov. NKÚ SR pozitívne hodnotí opatrenia prijaté ministerstvom na eliminovanie rizík.

Porovnanie výdavkov kapitoly podľa oblastí za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky celkom	tis. eur	182 664,4	414 276,7	297 970,1	- 116 306,6
z toho:					
• Reštrukturalizácia priemyselných odvetví	tis. eur	60 901,2	75 973,9	73 728,6	- 2 245,3
• Podpora podnikania	tis. eur	12 436,0	8 786,7	12 331,8	3 545,1
• Podpora investičných projektov	tis. eur	13 014,5	9 522,9	2 788,2	- 6 734,7
• Inovácie	tis. eur	26 360,6	201 663,0	14 277,5	- 187 385,5
• Energetika	tis. eur	16 342,7	38 362,6	50 403,0	12 040,4
• Cestovný ruch	tis. eur	10 321,2	49 440,2	50 130,0	689,8
• OP Výskum a inovácie	tis. eur	0	0	63 583,5	63 583,5
• Administratíva	tis. eur	43 288,2	30 527,4	30 727,5	200,1

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Na medziročné zníženie rozpočtovania výdavkov na reštrukturalizáciu priemyselných odvetví o 3,0 % má vplyv najmä pokles transferov pre Národný jadrový fond na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi z dôvodu prijatia novely nariadenia vlády SR č. 426/2010 Z. z. v roku 2013, ktorej vplyv nebol zohľadnený v schválenom rozpočte na rok 2014.

V oblasti podpory podnikania vzrástli výdavky na rok 2015 o 40,3 % v porovnaní s rokom 2014. Prostriedky z rozpočtu EÚ a spolufinancovania zo ŠR, ktoré sa na raste podieľajú 29,0 %, sú určené najmä na výstavbu a revitalizáciu infraštruktúry hnedých parkov a na budovanie infraštruktúry zelených parkov. Prostriedky ŠR sú smerované najmä na podporu startupov, na inovačné vouchre, priemyselné klastre a akčný plán znižovania administratívneho bremena.

NKÚ SR konštatuje, že výdavky na podporu investičných projektov zaznamenali oproti roku 2014 pokles o 70,7 % z dôvodu financovania investičných projektov z nevyčerpaných zdrojov z roku 2013 a 2014. Zároveň neodporúča rozširovať nenávratné formy podpory podnikania a vo vyššej miere využívať dostupné inovatívne formy financovania návratným spôsobom prostredníctvom bankových a finančných inštitúcií a zahraničných úverových liniek.

Výrazné medziročné zníženie výdavkov na rok 2015 je zaznamenané v oblasti podpory inovácií, a to o 92,9 %. Nižšie rozpočtovanie prostriedkov z EÚ a ich spolufinancovania zo ŠR vyplynulo z ukončovania realizácie projektov Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast.

V oblasti energetiky sú pre rok 2015 rozpočtované finančné prostriedky v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a zároveň finančné prostriedky na podporu energetickej efektívnosti na opatrenia podľa čl. 7 Smernice 2012/27/EU o energetickej efektívnosti. V porovnaní s rokom 2014 vzrástli výdavky v tejto oblasti o 31,4 %.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Výdavky kapitoly vyplývajú z realizácie Spoločnej poľnohospodárskej politiky a až 92,8 % výdavkov tvoria prostriedky z rozpočtu EÚ a spolufinancovania zo ŠR. Finančné prostriedky sú poskytované najmä na priame platby, rozvoj vidieka, regionálny rozvoj, trhovno-orientované výdavky, štátnu pomoc, rybné hospodárstvo a na inštitucionálnu podporu.

Porovnanie výdavkov kapitoly za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky celkom	tis. eur	924 741,7	1 108 337,0	1 189 135,9	80 798,9
z toho:					
• bežné výdavky	tis. eur	111 815,3	89 691,9	80 891,5	- 8 800,4
• kapitálové výdavky	tis. eur	1 389,3	2 305,4	4 625,1	2 319,6
• prostriedky EÚ vrátane spolufinancovania zo ŠR	tis. eur	794 922,8	1 016 339,7	1 103 619,4	87 279,7
- spolufinancovanie zo ŠR	tis. eur	113 532,7	193 205,6	168 267,9	- 24 937,7
• presun z minulých rokov	tis. eur	16 614,3	0	0	0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

NKÚ SR konštatuje, že rozpočtované výdavky kapitoly na rok 2015 sú v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2014 vyššie o 7,3 %. Medziročný nárast celkových výdavkov vyplýva z nárastu výdavkov z rozpočtu EÚ a spolufinancovania zo ŠR, ktoré vzrástli o 8,6 %. Ide o výdavky 3. programového obdobia 2014 – 2020, ktoré vzrástli o 180 896,6 tis. eur, t. j. o 28,8 %. Zároveň medziročne poklesli výdavky zo ŠR o 6 480,8 tis. eur, t. j. o 7,0 % najmä v súvislosti s realizáciou Programu ESO.

NKÚ SR poukazuje na skutočnosť, že z dôvodu konsolidačných opatrení v rámci reformy ESO bola najviac krátená oblasť bežných transferov (napr. štátna pomoc zaznamenala pokles o 49,8 % v porovnaní s rokom 2014 a bežný transfer príspevkovým organizáciám vykázal pokles o 9,8 %) a mzdová oblasť vrátane súvisiacich odvodov bola znížená o 21,9 % v porovnaní s rokom 2014, čo si nevyhnutne vyžiada organizačné zmeny v rezorte.

V tejto súvislosti sa javí nedostatočné finančné krytie dobudovania informačných systémov Pôdohospodárskej platobnej agentúry, a tým aj zefektívnenie systému finančného riadenia pôdohospodárskych fondov pre programové obdobie 2014 – 2020.

Porovnanie výdavkov kapitoly podľa oblastí za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky celkom	tis. eur	924 741,7	1 108 337,0	1 189 135,9	80 798,9
z toho:					
• Priame platby	tis. eur	365 184,8	464 203,2	457 459,8	- 6 743,4
• Rozvoj vidieka	tis. eur	224 126,9	347 473,4	382 007,7	34 534,3
• Rybné hospodárstvo	tis. eur	1 466,2	5 215,0	2 376,5	- 2 838,5
• Trhovo - orientované výdavky	tis. eur	12 033,9	15 000,0	15 000,0	0
• Štátna pomoc	tis. eur	16 261,2	7 030,0	3 531,4	- 3 498,6
• Regionálny rozvoj	tis. eur	203 933,1	184 448,1	246 775,3	62 327,2
• Inštitucionálna podpora	tis. eur	101 735,6	84 967,3	81 985,2	- 2 982,1

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

NKÚ SR konštatuje, že výdavky na priame platby sú na rok 2015 rozpočtované v sume 457 459,8 tis. eur, čo predstavuje 38,5 % celkového rozpočtu výdavkov kapitoly. Priame platby budú financované zo zdrojov EÚ v sume 435 191,2 tis. eur a zo ŠR vo forme spolufinancovania v sume 3 185,0 tis. eur. V porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2014 sú priame platby nižšie o 1,5 %. V roku 2015 je v limite zahrnutá prechodná vnútroštátna platba vo výške 19 083,6 tis. eur nadväzne na Koncepciu rozvoja pôdohospodárstva na roky 2013 – 2020 schválenú uznesením vlády SR č. 357 v júli 2013.

Na Program rozvoja vidieka sú v kapitole rozpočtované výdavky v II. a III. programovom období, pričom predstavujú 32,1 % celkového rozpočtu výdavkov. V porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2014 sú vyššie o 9,9 %. V rámci programového obdobia 2007 – 2013 sú rozpočtované finančné prostriedky v sume 176 075,6 tis. eur, z toho z rozpočtu EÚ v sume 131 595,5 tis. eur a spolufinancovanie zo ŠR v sume 44 480,1 tis. eur. V III. programovom období sú na rok 2015 rozpočtované finančné prostriedky v sume 205 932,0 tis. eur, z toho prostriedky EÚ predstavujú 153 301,0 tis. eur a spolufinancovanie zo ŠR 52 631,0 tis. eur.

NKÚ SR konštatuje, že v oblasti financovania priamych podpôr a opatrení Programu rozvoja vidieka 2007 – 2013 sa nevyskytujú žiadne významné riziká. NKÚ SR zároveň upozorňuje na skutočnosť, že v prípade nedobudovania a neefektívnosti systému finančného riadenia sa môže vyskytnúť riziko neplnenia príslušnej legislatívy EÚ, a s tým spojené možné krátenie finančných prostriedkov určených na realizáciu opatrení Programu rozvoja vidieka 2014 – 2020.

Výdavky na regionálny rozvoj predstavujú 20,8 % celkových výdavkov kapitoly. V kapitole je realizovaných niekoľko programov v rámci II. a III. programového obdobia. NKÚ SR konštatuje, že riziko pri čerpaní finančných prostriedkov môže predstavovať oneskorený proces realizácie verejných obstarávaní, časová neoprávnenosť výdavkov (napr. predĺženie procesu zazmluvnenia, kontroly verejného obstarávania, omeškanie samotnej fyzickej realizácie projektov), sezónnosť a rôzne faktory externého charakteru, ktoré riadiace orgány programov nemôžu ovplyvniť.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

Výdavky kapitoly sú smerované najmä na výstavbu, opravu a údržbu cestnej a železničnej infraštruktúry, na zabezpečenie prevádzkovania železničnej infraštruktúry a dopravných služieb vo verejnom záujme pre železničnú osobnú dopravu, na podporu rozvoja bývania prostredníctvom poskytovania dotácií, štátnej prémie k stavebnému sporeniu a štátneho príspevku k hypotekárnym úverom a na podporu cestovného ruchu.

Porovnanie výdavkov kapitoly za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky celkom	tis. eur	1 649 537,6	2 257 016,9	2 071 143,9	- 185 873,0
z toho:					
• bežné výdavky	tis. eur	949 090,6	860 226,5	880 212,7	19 986,2
• kapitálové výdavky	tis. eur	136 534,3	421 700,7	273 200,2	- 148 500,5
• prostriedky EÚ vrátane spolufinancovania zo ŠR	tis. eur	558 606,8	975 089,7	917 731,0	- 57 358,7
- spolufinancovanie zo ŠR	tis. eur	91 308,3	141 938,3	134 983,1	- 6 955,2
• presun z minulých rokov	tis. eur	5 305,9	0	0	0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

NKÚ SR konštatuje, že medziročný pokles výdavkov kapitoly o 8,2 % vyplýva najmä zo zníženia prostriedkov EÚ a spolufinancovania zo ŠR určených na projekty Operačného programu Doprava (zníženie o 507 709,8 tis. eur, t. j. o 52,1 %) a kapitálových výdavkov zo ŠR určených na ich dofinancovanie. Zároveň boli výdavky kapitoly zo ŠR znížené aj v súvislosti s realizáciou Programu ESO. V rozpočte na rok 2015 sú po prvýkrát rozpočtované finančné prostriedky z fondov EÚ a spolufinancovania zo ŠR na projekty Operačného programu Integrovaná infraštruktúra v programovom období 2014 – 2020 v sume 450 351,1 tis. eur.

V súvislosti so znížením rozpočtu výdavkov na projekty Operačného programu Doprava NKÚ SR upozorňuje na zaostávanie jeho implementácie a s tým súvisiace riziko prepadnutia časti alokovaných finančných prostriedkov. Podľa stavu k 30.09.2014 je vyčerpaných iba 54,2 % alokovaných prostriedkov EÚ. NKÚ SR konštatuje, že zaostávanie implementácie bolo a je ovplyvnené kombináciou objektívnych a subjektívnych faktorov, najmä:

- náročnosťou prípravy a výstavby infraštruktúrnych projektov,
- náročnosťou splnenia environmentálnych požiadaviek, vyplývajúcich z enviro legislatívy (NATURA 2000, chránené územia a pod.),
- zdĺhavým a administratívne náročným procesom schvaľovania veľkých projektov, zdĺhavými odozvami Európskej komisie k predloženým žiadostiam a stanoviskám Riadiaceho orgánu Operačného programu Doprava,
- náročnosťou realizácie verejných obstarávaní, konaniami o námietkach, nedostatkami vo verejnom obstarávaní,
- kvalitou procesov na strane prijímateľov (majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov, stavebné povolenia, kvalita projektovej dokumentácie a z nej vyplývajúce problémy vo fáze realizácie projektu, oprávnenosť fakturovaných aktivít/položiek, dodakovanie zmlúv).

NKÚ SR zároveň upozorňuje na ďalšie riziká, ktoré môžu mať výrazný vplyv na čerpanie finančných prostriedkov v Operačnom programe Doprava a to:

- uplatnenie finančných korekcií za tzv. skrátené lehoty na vyžiadanie súťažných podkladov, ktoré ako systémový nedostatok v oblasti verejného obstarávania identifikovala Európska komisia v rámci vykonaného auditu. Korekcie za zdroje EÚ boli vyčíslené v sume 158 958,4 tis. eur a k 31.08.2014 si SR uplatnila voči EÚ korekcie v sume 67 027,1 tis. eur. Do konca programového obdobia tak ostáva uplatniť ešte korekcie v sume takmer 92 mil. eur,
- pozastavenie platieb pre celú Prioritnú os 1 – Železničná infraštruktúra z dôvodu prebiehajúcich vyšetrovaní troch projektov OLAF-om,
- pozastavenie platieb u ďalších projektov z dôvodu prebiehajúcich súdnych konaní a zistení Certifikačného orgánu a auditu Európskej komisie.

Na základe poznatkov z kontrolnej činnosti NKÚ SR upozorňuje na možné riziká rozpočtovania výdavkov kapitoly na rok 2015 v súvislosti s prebiehajúcimi súdnymi konaniami. Ministerstvo eviduje 171 súdnych sporov, pričom sporná suma bola vyčíslená približne na 134 155 tis. eur bez úrokov a trov konania a nie je pokrytá v rozpočte na rok 2015.

Porovnanie výdavkov kapitoly podľa oblastí za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky celkom	tis. eur	1 649 537,5	2 257 016,9	2 071 143,9	- 185 873,0
z toho:					
• Cestná a železničná infraštruktúra	tis. eur	1 424 671,3	2 007 153,2	1 705 821,9	- 301 331,3
• Letecká doprava	tis. eur	8 166,4	1 000,0	1 000,0	0
• Podpora bývania	tis. eur	146 385,3	167 954,0	154 404,0	- 13 550,0
• OP Technická pomoc	tis. eur	1 611,4	23 265,5	0	- 23 265,5
• Cestovný ruch	tis. eur	7 135,7	11 215,9	11 215,9	0
• Vodná doprava	tis. eur	209,0	215,0	8 449,4	8 234,4
• OP Integrovaná infraštruktúra	tis. eur	0	0	135 157,2	135 157,2
• Ostatné činnosti	tis. eur	61 358,4	46 213,3	55 095,5	8 882,2

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Rozhodujúca časť výdavkov kapitoly je smerovaná do cestnej a železničnej infraštruktúry, najmä na výstavbu, opravu a údržbu diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy. Z celkových rozpočtovaných prostriedkov v sume 1 705 821,9 tis. eur tvoria zdroje EÚ 38,7 % (660 552,9 tis. eur), spolufinancovanie zo ŠR 6,7 % (113 756,7 tis. eur) a prostriedky ŠR 54,6 % (931 512,3 tis. eur). V porovnaní s rozpočtom na rok 2014 výdavky v tejto oblasti klesli o 301 331,3 tis. eur, t. j. o 15,0 % a pokles sa týka najmä Operačného programu Doprava.

NKÚ SR pripomína, že uznesením vlády SR č. 311/2014 bol schválený Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, ktorý predpokladá začatie výstavby diaľnic a rýchlostných ciest v roku 2015 v celkovej dĺžke 121,15 km a 94,54 km v roku 2016.

Porovnanie výstavby diaľnic a rýchlostných ciest za obdobie rokov 2013 až 2016 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Diaľnice / km	2013		2014 (k 30.09.2014)		2015 N	2016 N
	Plán	Skutočnosť	Plán	Skutočnosť	Plán	Plán
Odobvzané do užívania	5,2	0*	46,2	5,76**	0	18,52
Začatie výstavby	15,9	30,8	64,5	29,06	93,63	42,83
Rýchlostné cesty / km	2013		2014 (k 30.09.2014)		2015 N	2016 N
	Plán	Skutočnosť	Plán	Skutočnosť	Plán	Plán
Odobvzané do užívania	14,2	14,2	0	0	0	0
Začatie výstavby	28,9	10,4	58	17,41	27,52	51,71

Zdroj: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

*splnené v predstihu 12/2012

**stavba by mala byť odovzdaná v decembri 2014

NKÚ SR v tejto súvislosti upozorňuje na skutočnosť, že väčšina úsekov diaľnic a rýchlostných ciest, ktorých začatie bolo plánované na rok 2014, sa nachádza iba v etape predinvestorskej prípravy a termíny začatia výstavby tak nebude možné dodržať.

NKÚ SR negatívne hodnotí neakceptovanie požiadavky ministerstva o navýšenie výdavkov na údržbu a opravy ciest I. triedy v roku 2015 o 30 600,0 tis. eur. Z hlavných prehliadok technického stavu ciest I. triedy pritom vyplýva, že až 47,1 % ciest I. triedy sa nachádza v nevyhovujúcom stave, z toho 8,2 % v stave havarijnom.

V tejto súvislosti NKÚ SR upozorňuje na problém zhoršujúceho sa stavu ciest I. triedy, ktorý je zapríčinený dlhodobým odsúvaním finančného krytia ich opráv a údržby. Nedostatočné financovanie údržby a opráv ciest I. triedy, na ktorých sa realizuje približne 50 % všetkých dopravných výkonov, môže spôsobovať značné národohospodárske škody vo forme zvýšeného opotrebovania i poškodzovania vozidiel, časových strát v dôsledku spomalenia dopravy, zvýšených nákladov na prepravu tovarov a osôb, zvýšenia nehodovosti a nepriaznivých účinkov na životné prostredie.

Pre oblasť železničnej infraštruktúry je na rok 2015 rozpočtovaný bežný transfer v sume 490 500,0 tis. eur a kapitálový transfer v sume 470 568,2 tis. eur. V rámci bežného transferu sú finančné prostriedky poskytnuté na prevádzkovanie železničnej infraštruktúry Železničiam SR v sume 272 500,0 tis. eur a železničným dopravcom na prevádzkovanie osobnej dopravy na dráhach v sume 218 000,0 tis. eur. V návrhu rozpočtu na rok 2015 sú zahrnuté aj finančné prostriedky v sume 13 mil. eur na krytie výpadku príjmov železničných spoločností spojených s bezplatným cestovaním detí, žiakov, študentov a všetkých poberateľov dôchodkov vnútroštátnou prepravou, ktoré vláda SR schválila uznesením č. 530 dňa 22.10.2014.

NKÚ SR zároveň upozorňuje na nerozpočtovanie finančných prostriedkov na úhradu strát v zmysle Zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme za roky 2011 až 2013 v celkovej sume 60 328,1 tis. eur.

Ďalšou významnou oblasťou z pohľadu objemu rozpočtovaných výdavkov je podpora bývania. V návrhu rozpočtu na rok 2015 sú rozpočtované finančné prostriedky v sume 154 404,0 tis. eur a v porovnaní s rozpočtom na rok 2014 sú nižšie o 13 550,0 tis. eur. Ministerstvo v rámci programu Podpora rozvoja bývania poskytuje finančné prostriedky na štátnu prémie k stavebnému sporeniu, štátny príspevok k hypotekárnym úverom, náhradné nájomné byty a transfer Štátnemu fondu rozvoja bývania.

Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Úrad rieši koncepčné otázky rozvoja katastra a geodetických a kartografických činností, zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu na úseku geodézie, kartografie a katastra, zabezpečuje tvorbu a prevádzkovanie informačného systému geodézie, kartografie a katastra, riadi a koordinuje výskum a vedecko-technický rozvoj, geodetických a kartografických činností a vykonáva štátny dozor na úseku geodézie, kartografie a katastra.

Porovnanie výdavkov úradu za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Rozpočtové zdroje kapitoly	tis. eur	34 612,4	15 131,3	15 208,2	76,9
z toho:					
• bežné výdavky 600	tis. eur	34 349,2	14 898,2	14 975,1	76,9
o 610 mzdy	tis. eur	14 350,7	2 782,2	2 834,9	52,7
o 620 odvody	tis. eur	5 159,5	981,4	1 000,3	18,9
o 630 tovary a služby	tis. eur	13 954,7	10 414,7	10 420,0	5,4
o 640 bežné transfery	tis. eur	884,3	719,9	719,9	0,0
• kapitálové výdavky 700	tis. eur	263,3	233,1	233,1	0,0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Bežné výdavky úradu sú rozpočtované na rok 2015 vo výške 14 975,1 tis. eur, čo je o 76,9 tis. eur viac oproti roku 2014. Osobné výdavky sú medzioročne vyššie o 71,6 tis. eur a kapitálové výdavky úradu sú navrhované vo výške 233,1 tis. eur, čo predstavuje rovnakú výšku ako v roku 2014.

NKÚ SR upozorňuje, že z dôvodu nenavýšenia kapitálových výdavkov, by mohlo dôjsť k nezabezpečeniu tvorby a prevádzkovania informačného systému geodézie, kartografie a katastra resp. k nezabezpečeniu dostatočnej údržby, obnovy hardvéru a softvéru pre elektronické služby zabezpečované úradom.

Medzi ďalšie riziká spojené s rozpočtovaním výdavkov úradu považuje NKÚ SR aj hrozbu spojenú s účasťou úradu v súdnych sporoch. V súčasnej dobe je predpokladaná výška náhrady škody zo súdnych sporov vo výške 10,0 mil. eur, ktoré nie sú kryté v Návrhu RVS na rok 2015.

Úrad verejného obstarávania

Úrad je ústredným orgánom štátnej správy pre verejné obstarávanie.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Rozpočet výdavkov úradu na rok 2015 sa má medziročne zvýšiť o 1 254,0 mil. eur na úroveň 6 360,2 tis. eur, čo je v súlade s uznesením vlády SR č. 82 z 11. februára 2013, ktorým boli úradu zvýšené limity, čo sa premietlo aj do rozpočtu na rok 2015.

Porovnanie výdavkov úradu za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Výdavky kapitoly	tis. eur	7 416,5	5 106,4	6 360,3	1 254,0
z toho:					
• bežné výdavky 600	tis. eur	4 770,8	5 082,9	6 340,3	1 257,4
o 610 mzdy	tis. eur	2 361,5	2 733,2	3 631,0	897,8
o 620 odvody	tis. eur	809,7	955,3	1 269,0	313,8
o 630 tovary a služby	tis. eur	1 596,6	1 379,4	1 425,3	45,9
o 640 bežné transfery	tis. eur	3,0	15,0	15,0	0,0
• kapitálové výdavky 700	tis. eur	2 515,0	23,5	20,0	-3,5
• zdroje EÚ vrátane spolufinancovania:	tis. eur	86,7	0,0	0,0	0,0
o spolufinancovanie zo ŠR	tis. eur	21,4	0,0	0,0	0,0
• presun z minulých rokov	tis. eur	44,0	0,0	0,0	0,0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Predložený rozpočet úradu na rok 2015 zabezpečuje nevyhnutné výdavky na chod úradu

Protimonopolný úrad

Úrad je ústredným orgánom štátnej správy na ochranu a podporu hospodárskej súťaže.

Výdavky úradu sa na rok 2015 navrhujú vo výške 2 035,0 tis. eur, čo v porovnaní s rozpočtom roku 2014 predstavuje rast o 17,6 tis. eur, t.j. 0,9 %, najmä z dôvodu rastu výdavkov na mzdy, odvody a tovary a služby.

Porovnanie výdavkov úradu za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Výdavky kapitoly	tis. eur	2 075,9	2 017,4	2 035,0	17,6
z toho:					
• bežné výdavky	tis. eur	2 072,9	1 997,5	2 030,0	32,5
o 610 mzdy	tis. eur	1 106,6	1 054,8	1 067,9	13,1
o 620 odvody	tis. eur	400,1	368,6	373,4	4,8
o 630 tovary a služby	tis. eur	533,4	549,8	568,7	18,9
o 640 bežné transfery	tis. eur	32,8	24,3	20,0	-4,3
• kapitálové výdavky	tis. eur	3,0	19,9	5,0	-14,9

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Predložený rozpočet úradu na rok 2015 zabezpečuje nevyhnutné výdavky na chod úradu.

Úrad jadrového dozoru

Úrad jadrového dozoru SR zabezpečuje výkon štátneho dozoru nad jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení vrátane nakladania s rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým palivom a ďalšími fázami palivového cyklu, nad jadrovými materiálmi vrátane ich kontroly a evidencie, ako aj

nad fyzickou ochranou jadrových zariadení a jadrových materiálov zabezpečovanou držiteľom príslušného povolenia. Zabezpečuje posudzovanie zámerov programu využitia jadrovej energie a kvality vybraných zariadení a prístrojov jadrovej techniky a záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv týkajúce sa jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení a nakladania s jadrovými materiálmi.

Porovnanie výdavkov úradu za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky kapitoly	tis. eur	4 773,0	9 219,8	8 763,0	-456,8
z toho					
• bežné výdavky	tis. eur	4 593,6	8 592,8	8 607,0	14,2
o 610 mzdy	tis. eur	1 723,8	2 095,6	2 754,2	658,5
o 620 odvody	tis. eur	672,6	805,3	1 129,5	324,2
o 630 tovary a služby	tis. eur	1 533,4	4 765,9	3 717,2	-1 048,7
o 640 bežné transfery	tis. eur	663,7	926,0	1 006,2	80,2
• kapitálové výdavky	tis. eur	122,7	627,0	156,0	-471,0
• presun z minulých rokov	tis. eur	56,8	0,0	0,0	0,0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Súčasnú prioritnú úlohu úradu súvisia s vyradovaním predčasne odstavenej jadrovej elektrárne „JE Bohunice V1“ a s procesom dokončovania stavby jadrovej elektrárne Mochovce - „EMO 3,4“. Vzhľadom na súčasný časový harmonogram jej dostavby, sú roky 2015 až 2017 kritické, nakoľko práve v danom období sa očakávajú zvýšené a náročné aktivity spojené s uvádzaním tohto jadrového zariadenia do prevádzky, čo kladie na dozorný orgán personálne, časové a technické nároky pri posudzovaní a hodnotení dokumentácie. Pri navrhovanej výške výdavkov je predpoklad zabezpečenia plnenia požadovaných úloh úradu.

Správa štátnych hmotných rezerv

Štátne hmotné rezervy sú určené na ochranu ekonomiky, pre potreby ozbrojených síl, na dočasné riešenie následkov mimoriadnych situácií a na zaistenie energetickej a potravinovej bezpečnosti štátu. Okrem plnenia vlastného programu sú účastníkom nasledovných medzirezortných programov:

- civilné núdzové plánovanie, ktorý zabezpečuje systém komplexného zabezpečenia zdrojov, síl a prostriedkov potrebných na zvládnutie nevojenských krízových javov a civilnú podporu ozbrojených síl a vojenských operácií. Gestorom je Ministerstvo vnútra SR,
- štátne hmotné rezervy pre obranu, ktorý zabezpečuje riadenie, vedenie a podporu obrany. Gestorom je Ministerstva obrany SR,
- hospodárska mobilizácia, ktorou sa vytvárajú predpoklady na zabezpečenie potrieb nevyhnutých na prežitie obyvateľstva a na zabezpečenie činnosti ozbrojených síl, bezpečnostných zborov, záchranných zložiek v čase krízovej situácie. Gestorom je Ministerstva hospodárstva.

Svoju obchodnú činnosť v oblasti nákupu všetkých druhov štátnych hmotných rezerv zabezpečuje z mimorozpočtového účtu, z prostriedkov ktorého sa mesačne uhrádza daň z pridanej hodnoty, resp. spotrebné dane z minerálneho oleja.

Celkové výdavky na rok 2015 sa rozpočtujú v sume 9 647,1tis. eur. Oproti predchádzajúcemu roku rozpočet výdavkov výrazne poklesol o 91,3%. Dôvodom je zmena

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

systému financovania núdzových zásob ropy a ropných výrobkov, nakoľko v ďalšom období financovanie tvorby núdzových zásob ropy a ropných výrobkov a hospodárenie s nimi nebude zabezpečované z prostriedkov štátneho rozpočtu kapitoly Správa štátnych hmotných rezerv SR, ale prostredníctvom záujmového združenia právnických osôb - Agentúrou pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov zaradenou podľa novej metodiky ESA 2010 od roku 2014 medzi subjekty verejnej správy. V roku 2013 prešla správa a financovanie núdzových zásob v súlade so zákonom č. 218/2013 Z. z. o núdzových zásobách ropy a ropných výrobkov a o riešení stavu ropnej núdze a o zmene a doplnení niektorých zákonov dňom 1.12.2013 pod Agentúru pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov.

Porovnanie výdavkov kapitoly na vybrané oblasti za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Výdavky kapitoly celkom	tis. eur	29 402,4	110 375,1	9 647,1	- 100 728,0
Rozpočtové zdroje kapitoly	tis. eur	27 826,7	110 375,1	9 647,1	- 100 728,0
z toho:					
• bežné výdavky	tis. eur	27 003,8	108 475,1	9 647,1	- 98 828,0
○ 610 mzdy	tis. eur	1 369,1	1 274,4	1 416,6	+ 142,2
○ 620 odvody	tis. eur	542,0	423,4	495,0	+ 71,6
○ 630 tovary a služby	tis. eur	25 032,4	106 745,9	7 712,1	- 99 033,8
○ 640 bežné transfery	tis. eur	60,3	31,4	23,4	- 8,0
• kapitálové výdavky	tis. eur	822,9	1 900,0	0	- 1 900,0
presun z minulých rokov	tis. eur	1 575,7			0

Zdroj: RVS na roky 2015 až 2017

Oproti predchádzajúcemu roku sú požiadavky na rozpočet v oblasti bežných výdavkov nižšie o 99,0 mil. eur z dôvodu nerozpočtovania DPH v súvislosti s predajom núdzových zásob ropy a ropných výrobkov. Najvýznamnejšou položkou v uplynulom období boli náklady na ochraňovanie a udržiavanie štátnych hmotných rezerv, predovšetkým núdzových zásob ropy a ropných výrobkov, ktoré slúžia na predchádzanie, zmiernenie alebo prekonanie stavu ropnej núdze v Slovenskej republike, v prípade potreby aj v Európskej únii.

Ako účastník medzirezortných programov v rámci svojho rozpočtu zabezpečuje financovanie v objeme 5,0 tis. eur v programe Civilné núdzové plánovanie, 2 197,0 tis. eur v programe Štátne hmotné rezervy pre obranu a 503,6 tis. eur v programe Hospodárska mobilizácia Správy štátnych hmotných rezerv SR.

Porovnanie rozpočtových výdavkov za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 za jednotlivé druhy štátnych hmotných rezerv dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel
			2014	2015	2015-2014
Výdavky kapitoly spolu	tis. eur	29 402,4	110 375,1	9 647,1	- 100 728,0
z toho :					
Hospodárenie so štátnymi hmotnými rezervami	tis. eur	23 419,2	101 471,0	2 372,4	- 99 098,6
• Hmotné rezervy	tis. eur	1 877,7	1 000,0	1 967,4	967,4
• Mobilizačné rezervy	tis. eur	1 766,5	466,0	400,0	- 66,0
• Pohotovostné zásoby	tis. eur	465,0	5,0	5,0	-
• Núdzové zásoby	tis. eur	19 310,0	100 000,0	0	-100 000,0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Na celkový objem požadovaných výdavkov kapitoly má rozhodujúci vplyv odčlenenie núdzových zásob ropy a ropných výrobkov z kapitoly a tým výrazná úspora potrebných výdavkov zo ŠR. Nárast výdavkov je u hmotných rezerv, kde vzrástli požiadavky na ochraňovanie zásob hmotných rezerv u zmluvných skladovateľov.

NKÚ SR hodnotí rozpočet kapitoly, ktorý je oproti predchádzajúcim rokom vplyvom zásadných zmien v objeme a zložení štátnych hmotných rezerv významne nižší ako reálny na zabezpečenie plnenia úloh a cieľov, ktorými je kapitola poverená.

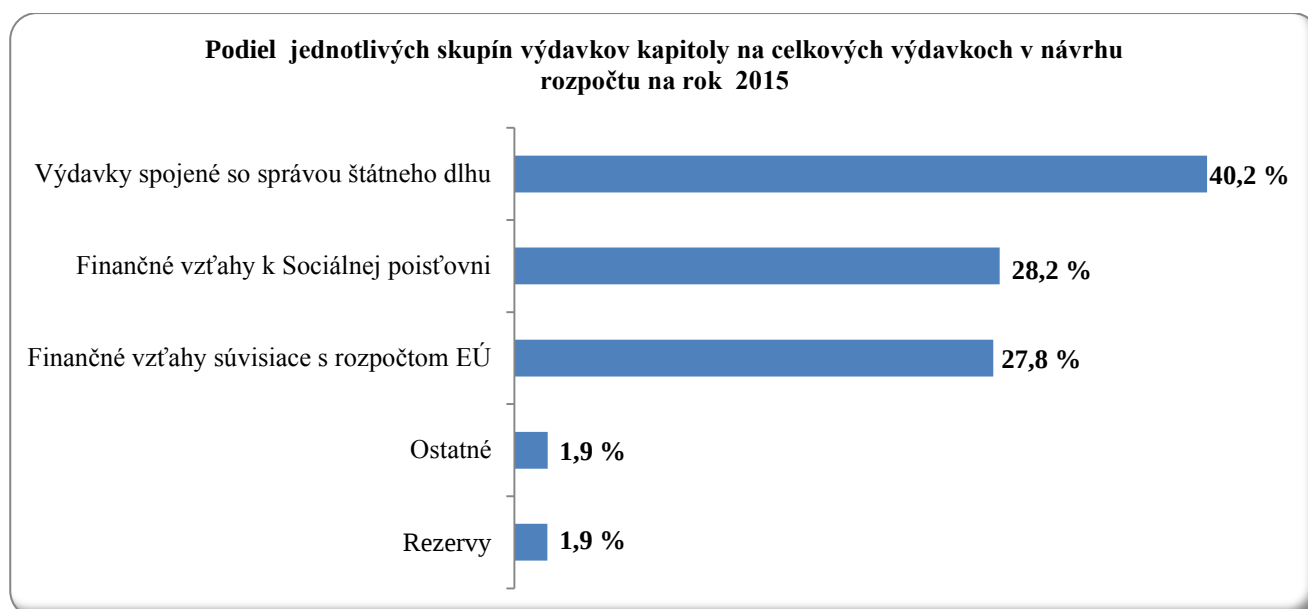
Všeobecná pokladničná správa

V súlade s § 9 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v kapitole sú rozpočtované výdavky ŠR, ktoré nesúvisia s výdavkami ostatných kapitol, vrátane výdavkov spojených so správou štátneho dlhu.

Výdavky kapitoly na rok 2015 sú navrhované vo výške 3 215 904,6 tis. eur, čo je v porovnaní s rozpočtom na rok 2014 menej o 750 910,7 tis. eur, t. j. o 18,9 %.

Na poklese výdavkov sa podľa NKÚ SR podieľa najmä nerozpočtovanie výdavkov na III. programové obdobie, rezervy na zlepšenie výberu daní, zníženie transferu Sociálnej poisťovni a výdavkov spojených so správou štátneho dlhu a vypustenie rezervy na závery z kolektívneho vyjednávania.

Výdavky kapitoly možno rozčleniť do piatich základných skupín. Podiel jednotlivých skupín výdavkov kapitoly na celkových výdavkoch v návrhu rozpočtu na rok 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 - 2017

Porovnanie výdavkov za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 podľa jednotlivých skupín výdavkov dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 - 2014
			2014	2015	
Výdavky spolu	tis. eur	2 642 651,4	3 966 815,3	3 215 904,6	-750 910,7
z toho:					
• Rezervy	tis. eur	2 450,0	350 872,9	61 513,3	-289 359,7
• Fin. vzťahy súvisiace s rozpočtom EÚ	tis. eur	757 233,3	1 119 407,8	893 517,4	-225 890,5
• Výdavky spojené so správou štát. dlhu	tis. eur	1 165 691,7	1 398 174,8	1 292 853,3	-105 321,5
• Finančné vzťahy k Sociálnej poisťovni	tis. eur	673 543,8	1 038 853,8	905 965,7	-132 888,1
• Ostatné	tis. eur	43 732,6	59 506,0	62 055,0	2 549,0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 - 2017

V prvej skupine sa rozpočtujú tie výdavky, ktoré majú charakter rezerv ŠR. Oproti roku 2014 sa v nej nerozpočtuje rezerva na výdavky spojené s nepoistením majetku štátu, rezerva na nové úlohy v oblasti jadrovej bezpečnosti a z dôvodu uplatnenia ustanovenia zákona o rozpočtovej zodpovednosti aj rezerva vlády. Navyše oproti roku 2014 sa rozpočtuje rezerva na riešenie vplyvov nových zákonných úprav a iných vplyvov vo výške 10 200,0 tis. eur.

NKÚ SR opakovane upozorňuje na rezervu na realizáciu súdnych a exekučných rozhodnutí, navrhovanú vo výške 10 000,0 tis. eur, ktorá sa v súvislosti s možnými prehratými súdnymi spormi javí ako nedostatočná.

Druhú skupinu výdavkov predstavujú zdroje určené na finančné vzťahy súvisiace s rozpočtom EÚ, ktoré sú nižšie o 225 890,5 tis. eur oproti roku 2014, t. j. o 20,2 %. Ich pokles súvisí s rozpočtovaním výdavkov na 3. programové obdobie v kapitolách ŠR.

Tretia skupina výdavkov spojených so správou štátneho dlhu je podrobnejšie hodnotená v časti 2.4 Stanovisko k prognóze hrubého dlhu verejnej správy na rok 2015.

Štvrtú skupinu predstavujú finančné vzťahy k Sociálnej poisťovni, a to transfer Sociálnej poisťovni na rok 2015 vo výške 905 965,7 tis. eur. Finančné vzťahy k Sociálnej poisťovni predstavuje zníženie oproti roku 2014 o 132 888,1 tis. eur, t. j. 12,8 % z dôvodu vyšších očakávaných príjmov Sociálnej poisťovne. Podľa názoru NKÚ SR výška transferu zohľadňuje nevyhnutnú technickú rezervu finančných prostriedkov pre zachovanie platobnej schopnosti Sociálnej poisťovne v zmysle § 157 ods. 4 zákona o sociálnom poistení.

Piatu skupinu tvoria výdavky, ktoré z hľadiska ich charakteru nie je možné, alebo žiaduce rozpočtovať v iných kapitolách. Sú tu rozpočtované aj prostriedky súvisiace s činnosťou Kancelárie verejného ochrancu práv, Rady pre vysielanie a retransmisiu a Úradu na ochranu osobných údajov. Zároveň sa rozpočtujú transfery na činnosť Ústavu pamäti národa a Slovenského národného strediska pre ľudské práva. Tieto ostatné výdavky sú podľa NKÚ SR rozpočtované na dostatočnej úrovni.

4. Stanovisko k návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy SR na rok 2015

Návrh súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2015 je vypracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákonom o rozpočtovej zodpovednosti a príručkou Ministerstva financií SR na zostavenie návrhu RVS na roky 2015 až 2017 č. MF/008808/2014-441 v novej metodike Európskeho systému národných účtov ESA 2010.

Príjmová a výdavková časť návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2015, vrátane jednotlivých rozpočtov je zostavená v súlade s Opatrením Ministerstva financií SR č. MF 010175/2004-42 zo dňa 08.12.2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

4.1. Stanovisko k rozpočtovému rámcu návrhu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2015

Návrh RVS na roky 2015 až 2017 je zostavený za subjekty verejnej správy, ktorými podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy sú právnické osoby zapísané v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR a zaradené vo verejnej správe v súlade s metodikou Európskeho systému národných účtov ESA 2010, a to:

- v ústrednej správe,
- v územnej samospráve,
- vo fondoch sociálneho poistenia a fondoch zdravotného poistenia.

V ústrednej správe sa vykazujú štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie, štátne účelové fondy, Fond národného majetku SR a Slovenský pozemkový fond. V ústrednej správe sa vykazujú aj verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri vedenom Štatistickým úradom SR. V územnej samospráve sa vykazujú obce a vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie. Vo fondoch sociálneho poistenia a fondoch zdravotného poistenia sa vykazuje Sociálna poisťovňa a zdravotné poisťovne.

V zmysle novej metodiky ESA 2010 boli do návrhu RVS na rok 2015 po prvý krát zaradené Železnice SR, Národná diaľničná spoločnosť a.s., Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov a Eximbanka SR. Zo zakladateľskej pôsobnosti obcí boli do sektora verejnej správy preradené dopravné podniky v mestách Bratislava, Banská Bystrica, Žilina a Košice.

Podľa NKÚ SR rozšírenie sektora verejnej správy sa premieta tak v príjmovej ako aj vo výdavkovej časti návrhu RVS na rok 2015 a tým aj v medziročných porovnaníach ich rozpočtovania.

Návrh súhrnného rozpočtu za obce a vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zaradené do sektora verejnej správy vypracovalo Ministerstvo financií SR, návrh súhrnného rozpočtu sa vykonávanie verejného zdravotného poistenia vypracovalo Ministerstvo zdravotníctva SR a návrh súhrnného rozpočtu za verejné vysoké školy vypracovalo Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Porovnanie bilančného zostatku súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 - 2014
			2014	2015	
Bilančný zostatok súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy	mil. eur	334,80	353,40	680,40	327,00
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,20	75 772,50	77 916,00	2 143,50
% HDP	%	0,45	0,47	0,87	0,40

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Pre návrh súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2015 je charakteristické výrazné medziročné zvýšenie bilančného zostatku o 327,0 mil. eur na úroveň 680,4 mil. eur, k čomu z nových subjektov verejnej správy má významnejšie prispieť iba Národná diaľničná spoločnosť, a. s. rozpočtovaným bilančným zostatkom na úrovni 37,2 mil. eur.

Skutočnosť bilančných zostatkov ostatných subjektov verejnej správy na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015 - 2014
Schodok/prebytok hospodárenia ostatných subjektov verejnej správy	mil. eur	334,8	353,4	680,4	327,0
z toho:					
Obce	mil. eur	116,0	22,3	141,2	118,9
Dopravné podniky miest	mil. eur	0,0	0,0	1,8	1,8
VÚC	mil. eur	53,7	15,0	110,6	95,6
Sociálna poisťovňa	mil. eur	-198,7	44,3	33,9	-10,4
Verejné zdravotné poistenie	mil. eur	5,2	28,3	47,1	18,8
Národný jadrový fond	mil. eur	145,0	128,2	101,9	-26,3
Fond národného majetku	mil. eur	-147,3	-15,8	-11,4	4,4
Environmentálny fond	mil. eur	23,1	39,1	132,4	93,3
Štátny fond rozvoja bývania	mil. eur	93,3	81,6	80,1	-1,5
Úrad pre dohľad nad zdrav. starostlivosťou	mil. eur	2,8	0,2	0,0	-0,2
Slovenský pozemkový fond	mil. eur	9,9	7,8	6,4	-1,4
Slovenská konsolidačná, a. s.	mil. eur	-3,9	2,7	1,8	-0,9
Verejné vysoké školy	mil. eur	47,9	0,0	0,1	0,1
Rozhlas a televízia Slovenska	mil. eur	3,3	1,1	1,1	0,0
Rozhlas a televízia Slovenska, s. r. o.	mil. eur	0,2	0,0	0,0	0,0
Tlačová agentúra SR	mil. eur	0,0	0,4	0,2	-0,2
Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	mil. eur	0,1	0,0	0,0	0,0
Audiovizuálny fond	mil. eur	-0,2	0,1	0,0	-0,1
Kancelária rady pre rozpočtovú zodpovednosť	mil. eur	0,2	0,1	0,0	-0,1
Železnice SR	mil. eur	58,3	0,0	0,0	0,0
Národná diaľničná spoločnosť, a. s.	mil. eur	147,2	0,0	37,2	37,2
Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov	mil. eur	-41,4	0,0	-3,2	-3,2
Eximbanka	mil. eur	0,0	0,0	0,4	0,4
Príspevkové organizácie spolu	mil. eur	20,1	-2,0	-1,1	0,9

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Najvýznamnejší príspevok k prebytkovému hospodáreniu súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 v roku 2015 predstavujú bilančné zostatky obcí s medziročným zvýšením o 118,9 mil. eur na úroveň 141,2 mil. eur, vyšších územných celkov s medziročným zvýšením o 95,6 mil. eur na úroveň 110,6 mil. eur a Environmentálneho fondu s medziročným zvýšením o 93,3 mil. eur na úroveň 132,4 mil. eur. Negatívne má prispieť bilančný zostatok Fondu národného majetku SR na úrovni - 11,4 mil. eur a bilančný zostatok Agentúry pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov na úrovni - 3,2 mil. eur.

NKÚ SR konštatuje, že v rozpočtovom procese v súlade s ustanovením § 14 ods. 7 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov boli s Ministerstvom financií SR prerokované:

- návrhy svojich rozpočtov Sociálna poisťovňa, Slovenský pozemkový fond a Fond národného majetku SR,

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

- návrh súhrnného rozpočtu za vykonávanie verejného zdravotného poistenia Ministerstvo zdravotníctva SR,
- návrh súhrnného rozpočtu za verejného vysoké školy Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Subjekty verejnej správy do návrhov svojich rozpočtov zapracovali svoje požiadavky na ŠR v súlade s vládnym Návrhom RVS SR na roky 2015 až 2017. Aj preto NKÚ SR nemá zásadné pripomienky k výdavkovej stránke súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2015, ktorá by mala pokryť činnosť subjektov verejnej správy.

V prípade rozpočtovania prebytkového hospodárenia obcí a vyšších územných celkov ide len o indikatívny rozpočet, ktorý NKÚ SR však hodnotí pozitívne, nakoľko sa v ňom primerane premieňa skvalitnenie regulačného rámca rozpočtov územnej správy ako súčasti RVS v zmysle novely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy z decembra 2013.

Porovnanie príjmov súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy podľa jednotlivých subjektov na hotovostnej báze a ich podielu na HDP za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Príjmy ostatných subjektov verejnej správy	mil. eur	21 778,2	21 168,9	23 488,2	2 319,3
	% HDP	29,6	28,0	30,1	2,1
z toho :					
Obce	mil. eur	3 863,2	3 962,4	4 040,4	78,0
	% HDP	5,2	5,2	5,2	0,0
Dopravné podniky miest	mil. eur	0	0	395,7	395,7
	% HDP	0	0	0,5	0,5
VÚC	mil. eur	1 252,1	1 146,9	1 239,1	92,2
	% HDP	1,7	1,6	1,6	0,0
Sociálna poisťovňa	mil. eur	7 174,8	7 428,1	7 649,5	221,4
	% HDP	9,7	9,8	9,8	0,0
Verejné zdravotné poistenie	mil. eur	4 223,7	4 283,6	4 260,3	-23,3
	% HDP	5,7	5,7	5,6	-0,1
Národný jadrový fond	mil. eur	1 167,0	1 285,9	1 396,4	110,5
	% HDP	1,6	1,7	1,7	0,0
Fond národného majetku	mil. eur	572,8	861,8	87,4	-774,4
	% HDP	0,8	1,1	0,1	-1,0
Environmentálny fond	mil. eur	147,1	188,7	292,0	103,3
	% HDP	0,2	0,2	0,4	0,2
Štátny fond rozvoja bývania	mil. eur	197,1	175,9	188,6	12,7
	% HDP	0,3	0,2	0,2	0,0
Úrad pre dohľad nad zdrav. starostlivosťou	mil. eur	38,1	37,9	39,7	1,8
	% HDP	0,1	0,1	0,1	0,0
Slovenský pozemkový fond	mil. eur	44,1	20	22,6	2,6
	% HDP	0,1	0,0	0,0	0,0
Slovenská konsolidačná, a.s.	mil. eur	53,2	44,2	55,8	11,6
	% HDP	0,1	0,1	0,1	0,0
Verejné vysoké školy	mil. eur	1 007,9	907,8	943,1	35,3
	% HDP	1,4	1,2	1,2	0,0
Rozhlas a televízia Slovenska	mil. eur	119,3	101	105,1	4,1
	% HDP	0,2	0,2	0,2	0
Rozhlas a televízia Slovenska, s. r. o.	mil. eur	0,0	0,0	0,0	0,0
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Tlačová agentúra SR	mil. eur	4	4,2	4,4	0,2
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	mil. eur	1,2	1,1	1,3	0,2
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Audiovizuálny fond	mil. eur	10,0	10,0	10,4	0,4
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Kancelária rady pre rozpočtovú zodpovednosť	mil. eur	1,1	1,5	1,5	0,0
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Železnice SR	mil. eur	989,4	0	1 023,6	1 023,6
	% HDP	1,3	0	1,3	1,3
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.	mil. eur	0,0	0,0	882,4	882,4
	% HDP	0,0	0,0	1,1	1,1
Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov	mil. eur	0,0	0,0	102,0	102,0
	% HDP	0,0	0,0	0,1	0,1
Eximbanka	mil. eur	0,0	0,0	14,4	14,4
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Príspevkové organizácie spolu	mil. eur	912,2	707,9	732,5	24,6
	% HDP	1,2	0,9	0,9	0,0
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Príjmy súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na hotovostnej báze sa majú v roku 2015 medziročne zvýšiť o 2 319,3 mil. eur na úroveň 23 488,2 mil. eur.

Najvýznamnejšie podiel na celkových príjmov v roku 2015 majú mať príjmy Sociálnej poisťovne na úrovni 7 649,5 mil. eur pri ich medziročnom zvýšení o 221,4 mil. eur. Príjmy verejného zdravotného poistenia sa rozpočtujú na úrovni 4 260,3 mil. eur pri ich medziročnom znížení o 23,3 mil. eur a výdavky obcí na úrovni 4 040,4 mil. eur pri ich medziročnom zvýšení o 78,0 mil. eur.

Porovnanie výdavkov súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy podľa jednotlivých subjektov na hotovostnej báze a podielu na HDP za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 - 2014
			2014	2015	
Výdavky ostatných subjektov verejnej správy	mil. eur	18 847,0	18 115,3	19 979,6	1 864,3
	% HDP	25,6	23,9	25,6	1,7
z toho :					
Obce	mil. eur	3 679,8	3 564,0	3 741,2	177,2
	% HDP	5,0	4,8	4,8	0,0
Dopravné podniky miest	mil. eur	0	0	394,4	394,4
	% HDP	0	0	0,5	0,5
VÚC	mil. eur	1 191,2	1 090,4	1 079,5	-10,9
	% HDP	1,6	1,4	1,4	0,0
Sociálna poisťovňa	mil. eur	6 653,3	6 895,8	7 104,1	208,3
	% HDP	9,1	9,1	9,1	0,0
Verejné zdravotné poistenie	mil. eur	3 927,1	3 933,6	3 987,3	53,7
	% HDP	5,4	5,2	5,2	0,0
Národný jadrový fond	mil. eur	62,1	50,0	71,2	21,2
	% HDP	0,1	0,1	0,1	0,0
Fond národného majetku	mil. eur	470,3	840,1	27,0	-813,1
	% HDP	0,6	1,1	0,0	-1,1
Environmentálny fond	mil. eur	24,0	26,8	26,9	0,1
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 - 2014
			2014	2015	
Štátny fond rozvoja bývania	mil. eur	160,3	167,3	179,0	11,7
	% HDP	0,2	0,2	0,2	0,0
Úrad pre dohľad nad zdrav. starostlivosťou	mil. eur	16,4	18,4	17,7	-0,7
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovenský pozemkový fond	mil. eur	15,3	12,1	16,2	4,1
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovenská konsolidačná, a.s.	mil. eur	10,9	8,7	9,7	1,0
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Verejné vysoké školy	mil. eur	769,4	689,5	680,5	-9
	% HDP	1,1	0,9	0,9	0,0
Rozhlas a televízia Slovenska	mil. eur	103,9	98,9	103,2	4,3
	% HDP	0,1	0,1	0,1	0
Rozhlas a televízia Slovenska s.r.o.	mil. eur	0,0	0,0	0,0	0,0
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Tlačová agentúra SR	mil. eur	3,9	3,8	4,1	0,3
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	mil. eur	0,7	0,8	0,8	0,0
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Audiovizuálny fond	mil. eur	6,7	6,7	7,4	0,7
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Kancelária rady pre rozpočtovú zodpovednosť	mil. eur	0,8	1,2	1,2	0,0
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Železnice SR	mil. eur	884,7	0	929,4	929,4
	% HDP	1,2		1,2	1,2
Národná diaľničná spoločnosť, a.s.	mil. eur	0	0	829,0	829,0
	% HDP	0	0	1,1	1,1
Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov	mil. eur	0	0	49,7	49,7
	% HDP	0	0	0,0	0,0
Eximbanka	mil. eur	0	0	13,4	13,4
	% HDP	0,0	0,0	0,0	0,0
Príspevkové organizácie spolu	mil. eur	866,2	707,2	706,7	-0,5
	% HDP	1,2	1,0	1,0	0,0
HDP v b. c.	mil. eur	73 593,2	75 772,5	77 916,0	2 143,5

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Výdavky súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na hotovostnej báze sa majú v roku 2015 medzioročne zvýšiť o 1 864,3 mil. eur na úroveň 19 979,6 mil. eur.

Najvýznamnejšie podiel na celkových výdavkoch majú predstavovať výdavky Sociálnej poisťovne na úrovni 7 104,1 mil. eur pri medzioročnom zvýšení o 208,3 mil. eur, výdavky verejného zdravotného poistenia na úrovni 3 987,3 mil. eur pri medzioročnom zvýšení o 53,7 mil. eur a výdavky obcí na úrovni 3 741,2 mil. eur pri medzioročnom zvýšení o 177,2 mil. eur.

4.2. Stanovisko k súhrnnému rozpočtu obcí, dopravných podnikov a vyšších územných celkov na rok 2015

Návrh súhrnného rozpočtu obcí, dopravných podnikov a vyšších územných celkov na rok 2015 je regulovaný zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Rozpočty územnej samosprávy podľa týchto zákonov tvoria rozpočty obcí a rozpočty vyšších územných celkov.

V súlade s novou metodikou Európskeho systému národných účtov ESA 2010 boli do sektora verejnej správy od 1. januára 2014 preradené 4 dopravné podniky, ktoré boli v zakladateľskej pôsobnosti miest Bratislava, Košice, Banská Bystrica a Žilina.

Na účely zostavenia návrhu RVS na rok 2015 bol Ministerstvom financií SR vypracovaný súhrnný návrh rozpočtov za obce, dopravné podniky a vyššie územné celky, ktorý je len orientačný. To znamená, že obce a vyššie územné celky môžu, ale nemusia podľa nich zostavovať svoje rozpočtové dokumenty, nakoľko postup predkladania a schvaľovania rozpočtu obce je v kompetencii obecného zastupiteľstva a rozpočtu vyššieho územného celku v kompetencii zastupiteľstva vyššieho územného celku.

V rámci procesu fiškálnej decentralizácie sa preniesli nielen kompetencie zo štátu na obce a vyššie územné celky, ale decentralizovali sa aj finančné toky a tomu zodpovedajúca delimitácia majetku. V tejto súvislosti bolo vykonaných viacero legislatívnych zmien, a to predovšetkým v oblasti miestnych daní, rozdeľovania a poukazovania výnosu dane z príjmov fyzických osôb územnej samosprávy a rozpočtových pravidiel územnej samosprávy.

Systém financovania územnej samosprávy je postavený na pevne daných kritériách, podľa ktorých sa podiel na dani z príjmu fyzických osôb prerozdeľuje medzi jednotlivé subjekty územnej samosprávy a stáva sa ich vlastným príjmom. Ďalšiu významnú časť príjmov získavajú územné samosprávy z miestnych daní, o výške ktorých majú právomoc rozhodovať. Celkovo sa tak zvyšuje zodpovednosť územnej samosprávy za správu a rozvoj, pričom sa kladie dôraz na zvyšovanie efektívnosti využitia zdrojov v mieste ich vzniku a obmedzenie prerozdeľovacích procesov.

Kritéria a váhy rozdeľovania výnosu dane z príjmov fyzických osôb do rozpočtov obcí a vyšších územných celkov upravuje nariadenie vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Tieto kritéria a váhy zohľadňujú samosprávne kompetencie v školstve, sociálnom zabezpečení a doprave, ktoré prešli zo štátu do ich samosprávnej pôsobnosti. Zároveň rešpektujú požiadavky na nevyhnutú stabilitu systému delením výnosu dane z príjmov fyzických osôb podľa počtu obyvateľov bez rozdelenia do štatisticky sledovaných vekových skupín a riešia nevyhnutnosť zabezpečiť zvýšený prísun finančných prostriedkov nadväzne na rozsah poskytovaných služieb v centrách osídlenia.

Finančné prostriedky z výnosu dane z príjmov fyzických osôb sú rozdeľované jednotlivým subjektom územnej samosprávy na mesačnej báze podľa premenlivých veličín na základe štatistických údajov, čo vylučuje subjektívnosť pri rozhodovaní a súčasne eliminuje prípadné politické vplyvy.

V rozpočtovaní výdavkov súhrnného rozpočtu obcí, dopravných podnikov a vyšších územných celkov na rok 2015 sa vychádzalo z východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2015 až 2017, pričom sa zohľadňovali špecifiká obcí, dopravných podnikov a vyšších územných celkov a ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zákona o rozpočtovej zodpovednosti.

Porovnanie štruktúry bilančného zostatku obcí, dopravných podnikov a vyšších územných celkov na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho indikatívnych rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015 - 2014
			2014	2015	
Príjmy obcí, dopravných podnikov a VÚC	tis. eur	5 115 309	5 109 255	5 675 123	565 868
z toho:					
• príjmy obcí	tis. eur	3 863 249	3 962 366	4 040 387	78 021
• príjmy dopravných podnikov	tis. eur	0	0	395 665	395 665
• príjmy VÚC	tis. eur	1 252 060	1 146 889	1 239 071	92 182
Výdavky obcí, dopravných podnikov a VÚC	tis. eur	4 871 037	4 654 449	5 215 085	560 636
z toho:					
• výdavky obcí	tis. eur	3 679 835	3 564 009	3 741 205	177 196
• výdavky dopravných podnikov	tis. eur	0	0	394 376	394 376
• výdavky VÚC	tis. eur	1 191 202	1 090 440	1 079 504	-10 936
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	- 74 580	-417 430	-206 462	210 968
z toho:					
• časové rozlíšenie obcí	tis. eur	- 67 463	-376 000	-158 000	218 000
• časové rozlíšenie dopravných podnikov	tis. eur	0	0	538	538
• časové rozlíšenie VÚC	tis. eur	-7 117	-41 430	-49 000	-7 570
Bilančný zostatok obcí, dopravných podnikov a VÚC	tis. eur	169 692	37 376	253 576	216 200
z toho:					
• bilančný zostatok obcí	tis. eur	115 951	22 357	141 182	118 825
• bilančný zostatok dopravných podnikov	tis. eur	0	0	1 827	1 827
• bilančný zostatok VÚC	tis. eur	53 741	15 019	110 567	95 548

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Podľa NKÚ SR v medziročnom zlepšení bilančného prebytku obcí, dopravných podnikov a vyšších územných celkov na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 v roku 2015 o 216 200 tis. eur na úroveň 253 576 tis. eur sa okrem iného pozitívne premietla aj posledná novela zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy z decembra 2013.

V prvom rade ide o sfunkčnenie rozpočtového informačného systému pre územnú samosprávu RIS.SAM v správe Ministerstva financií SR, ktorý prispel k objektivizácii a skvalitneniu údajov, na základe ktorých uvedené ministerstvo zostavuje súhrnný rozpočet obcí a vyšších územných celkov.

Pre zlepšenie prebytkového hospodárenia územnej samosprávy sú však rozhodujúce iné ustanovenia poslednej novely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy z decembra 2013, a to:

- modifikovanie podmienok pre prijímanie návratných zdrojov financovania, na základe ktorých sa rozšíril okruh záväzkových vzťahov o investičné dodávateľské úvery, čo sa premietlo v novej definícii dlhu obce a vyššieho územného celku ako aj v regulácii splátok návratných zdrojov financovania,
- zamedzenie subjektom územnej samosprávy priame prevzatie záväzkov z úverov, pôžičiek alebo iných dlhov od právnických alebo fyzických osôb,
- zavedenie nového kritéria splátok návratných zdrojov financovania, podľa ktorého sa zo základne skutočných bežných príjmov vylúčili transfery z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, z rozpočtu EÚ a zo zahraničia alebo iných transferov podľa platných všeobecne záväzných právnych predpisov,
- sprísnenie podmienok pri zvyšovaní zadlžovania obcí a vyšších územných celkov, vrátane prijímania opatrení na znižovanie ich dlhu v prípade, ak tento dlh dosiahne výšku 50 % a viac skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka,

- doplnenie regulácie zostavovania rozpočtu obce alebo vyššieho územného celku, a to limitovaním vykonávania zmien s dopadom na saldo ich rozpočtu len do 31. augusta príslušného rozpočtového roka,
- zvýšenie maximálnej sumy pokuty za nedodržanie zákonných povinností s cieľom posilnenia finančnej a rozpočtovej disciplíny územnej samosprávy,
- stanovenie minimálneho rozsahu návrhu rozpočtu obce alebo vyššieho územného celku a spresnenie obsahu ich záverečného účtu atď.

Novela zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy z decembra 2013 však priniesla aj zmeny v prospech obce alebo vyššieho územného celku, ako napr. rozšírenie možnosti prijímania návratných zdrojov financovania pre zabezpečenie predbežného financovania spoločných programov SR a EÚ, operačných programov spadajúcich do cieľa Európskej územnej spolupráce a ďalších programov v rámci medzinárodnej spolupráce.

4.2.1. Stanovisko k návrhu rozpočtu obcí na rok 2015

Návrh súhrnného rozpočtu obcí na rok 2015 je zostavený indikatívne vzhľadom na ich zákonnú samostatnosť finančného hospodárenia. Finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí budú realizované predovšetkým prostredníctvom podielu na dani z príjmov fyzických osôb na zabezpečenie financovania samosprávnych kompetencií a prostredníctvom dotácií na zabezpečenie financovania kompetencie preneseného výkonu štátnej správy a ďalších úloh spojených nielen s regionálnym rozvojom, ochranou životného prostredia, ale aj s realizáciou projektov financovaných z prostriedkov EÚ.

Porovnanie bilančného zostatku súhrnného rozpočtu obcí na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho indikatívnych rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015 - 2014
			2014	2015	
Príjmy	tis. eur	3 863 249	3 962 366	4 040 387	78 021
Výdavky	tis. eur	3 679 835	3 564 009	3 741 205	177 196
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	-67 463	-376 000	-158 000	-218 000
Bilančný zostatok	tis. eur	115 591	22 357	141 182	118 825

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Na rok 2015 sa odhaduje na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 prebytkové hospodárenie obcí na úrovni 141 182 tis. eur, čo v porovnaní s rokom 2014 predstavuje zlepšenie o 118 825 tis. eur.

Porovnanie príjmov obcí na hotovostnej báze za rok 2013 a ich indikatívnych rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015 - 2014
			2014	2015	
Príjmy spolu	tis. eur	3 863 249	3 962 366	4 040 387	78 021
z toho:					
• daňové príjmy	tis. eur	1 721 501	1 808 455	1 950 267	141 812
v tom:					
○ prevod podielovej dane, vrátane sankcií	tis. eur	1 226 525	1 301 596	1 438 177	136 581
○ miestne dane	tis. eur	494 976	506 859	512 090	5 231

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015 - 2014
			2014	2015	
• nedaňové príjmy	tis. eur	618 646	478 000	573 000	95 000
• granty a transfery	tis. eur	1 261 739	1 097 911	1 177 120	79 209
v tom:					
○ dotácie zo ŠR	tis. eur	1 254 366	1 045 272	1 124 462	79 190
• zo splátok tuzemských úverov, pôžičiek a z predaja majetkových účastí	tis. eur	5 412	10 000	10 000	0
• zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov a prevod z peňažných fondov	tis. eur	116 520	252 000	150 000	-102 000
• prijaté úvery	tis. eur	139 431	316 000	180 000	-136 000

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Celkové príjmy obcí sa v roku 2015 majú medziročne zvýšiť o 78 021 tis. eur na úroveň 4 040 387 tis. eur. Pri medziročnom poklese zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov a prevodu z peňažných fondov o 102 000 tis. eur na úroveň 150 000 tis. eur vo zvýšení rozpočtovania celkových príjmov sa najvýznamnejšie má prejavovať medziročné zvýšenie prevodu podielu na dani z príjmov fyzických osôb o 136 581 tis. eur na úroveň 1 438 177 tis. eur a medziročné zvýšenie dotácií zo ŠR o 79 190 tis. eur na úroveň 1 124 462 tis. eur.

Podrobnejšie hodnotenie dane z príjmov fyzických osôb je obsahom stanoviska k rozpočtovaniu daňových príjmov obcí v časti 2.1.1.3.

Miestne dane obcí na rok 2015 sa majú medziročne zvýšiť o 5 231 tis. eur na úroveň 512 090 tis. eur, z toho daň z nehnuteľností o 479 tis. eur na úroveň 326 952 tis. eur, daň za špecifické služby o 4 693 tis. eur na úroveň 184 673 tis. eur a daň za dobývací priestor o 59 tis. eur na úroveň 465 tis. eur.

NKÚ SR pozitívne hodnotí predovšetkým medziročné zvýšenie dane za špecifické služby o 4 693 tis. eur na úroveň 184 673 tis. eur, u ktorej je stanovenie jej sadzby v kompetencii jednotlivých obcí v zmysle zákona podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

NKÚ SR tiež pozitívne hodnotí snahu vlády SR riešiť problematiku dane z nehnuteľností, ktorú upravuje zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov. V novom modeli sa majú v roku 2016 zohľadniť rozdiely v hodnote nehnuteľností, resp. ich skutočnej trhovej hodnote. Výsledkom by malo nové nastavenie tejto dane na základe výsledkov analýz možností pre zmenu existujúceho stavu a vyššieho progresívneho zdaňovania majetku v závislosti od ceny a polohy nehnuteľností.

V medziročnom zvýšení dotácií zo ŠR na rok 2015 o 79 190 tis. eur na úroveň 1 124 462 tis. eur sa premieta:

- medziročné zvýšenie transferu z kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR o 5 487 tis. eur na úroveň 16 346 tis. eur, v čom sa premieta medziročné zvýšenie rozpočtovania Operačného programu vzdelávanie o 487 tis. eur na úroveň 11 346 tis. eur a nové rozpočtovanie dotácie na financovanie aktivít Európskeho sociálneho fondu na úrovni 5 000 tis. eur,
- medziročné zvýšenie transferu z kapitoly Ministerstva vnútra o 11 907 tis. eur na úroveň 687 780 tis. eur, v čom sa premieta nové rozpočtovanie dotácie na financovanie volieb do samosprávy a vyšších územných celkov na úrovni 299 tis. eur, medziročné zníženie rozpočtovania azylovej politiky a udržiavania vojnových hrobov o 12 694 tis. eur na 196 tis. eur a medziročné zvýšenie rozpočtovania preneseného výkonu štátnej správy o 24 601 tis. eur na

úroveň 687 584 tis. eur, z toho na činnosť matričných úradov o 157 tis. eur na úroveň 5 998 tis. eur, na regionálne školstvo o 24 245 tis. eur na úroveň 678 982 tis. eur, pri zachovaní medziročnej úrovne rozpočtovania činnosti na hlásenia a evidenciu a register občanov v sume 1 798 tis. eur a činnosti na úseku ochrany prírody, ovzdušia, vôd a protipovodňovej ochrany medziročná v sume 507 tis. eur,

- medziročné zvýšenie transferu Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR o 6 451 tis. eur na úroveň 32 184 tis. eur, v čom sa premieta zachovanie medziročnej úrovne transferu na podporu územného rozvoja obcí a miest v sume 180 tis. eur, medziročné zvýšenie rozpočtovania kapitálových transferov na náhradné nájomné byty za reštituované byty o 6 450 tis. eur na úroveň 25 500 tis. eur a medziročné zvýšenie rozpočtovania preneseného výkonu štátnej správy o 1 tis. eur na úroveň 6 504 tis. eur, z toho na financovanie špeciálnych stavebných úradov v oblasti pozemných komunikácií o 1 tis. eur na úroveň 286 tis. eur pri zachovaní medziročnej úrovne rozpočtovania financovania úseku stavebného poriadku a bývania v sume 6 218 tis. eur,
- medziročné zvýšenie transferu Ministerstva životného prostredia SR o 121 873 tis. eur na úroveň 183 311 tis. eur, v čom sa premieta rozpočtovanie financovanie protipovodňového predpovedného a varovného systému, ochranu a regeneráciu prírodného prostredia a krajiny, ochranu ovzdušia a pod. v rámci projektov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Operačného programu INTERACT,
- medziročné zvýšenie transferu Ministerstva hospodárstva SR o 1 244 tis. eur na úroveň 29 284 tis. eur, v čom sa premieta rozpočtovanie financovanie Operačného programu konkurencieschopnosť a hospodársky rast,
- medziročné zníženie transferu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o 13 429 tis. eur na úroveň 53 614 tis. eur, v čom sa premieta rozpočtovanie výdavkov na stravu, školské potreby pre deti v hmotnej núdzi a financovanie zariadení sociálnych služieb,
- medziročná úroveň transferu Ministerstva kultúry SR sumy 1 524 tis. eur na financovanie projektov zo schémy grantového systému rezortu kultúry,
- medziročné zníženie transferu Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR o 54 379 tis. eur na úroveň 115 669 tis. eur, v čom sa premieta rozpočtovanie programov európskej územnej spolupráce a spolufinancovania projektov SR a EÚ v oblasti regionálneho rozvoja miest a obcí,
- nový kapitálový transfer Úradu vlády SR na úrovni 50 tis. eur na financovanie podpory obcí,
- medziročné zníženie transferu Všeobecnej pokladničnej správy o 14 tis. eur na úroveň 4 700 tis. eur, v čom sa premieta rozpočtovanie financovania individuálnych potrieb obcí, záchrany a obnovy kultúrnych pamiatok.

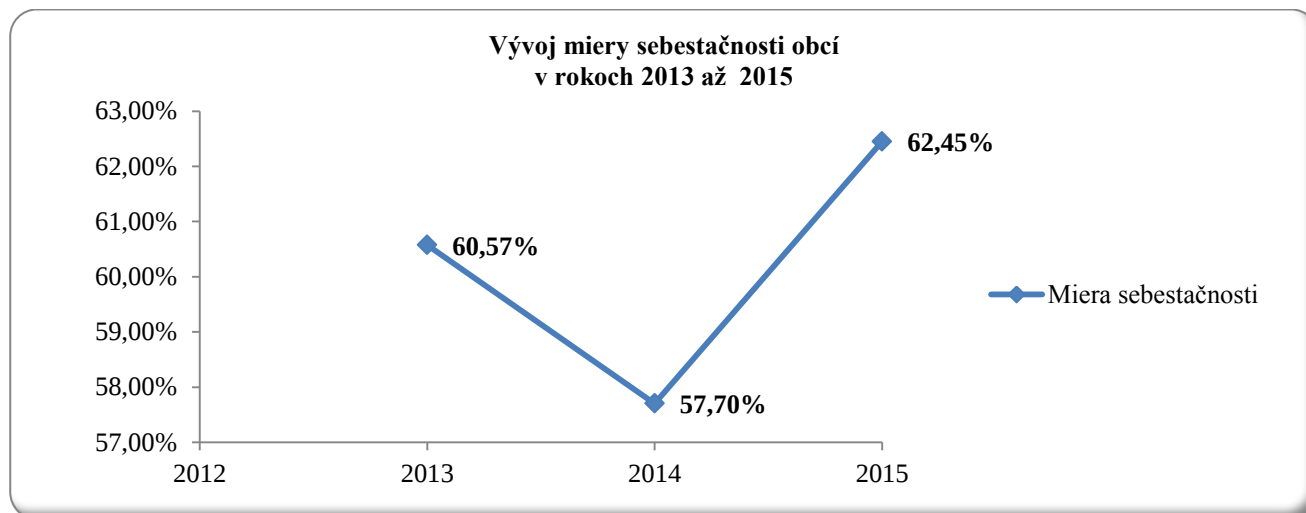
NKÚ SR pozitívne hodnotí tiež medziročné zvýšenie rozpočtovania nedaňových príjmov na rok 2015 o 95 000 tis. eur na úroveň 573 000 eur, i keď z návrhu súhrnného rozpočtu obcí na rok 2015 nie je zrejme podrobnejšie rozpočtovanie príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku, administratívnych a iných poplatkov a platieb, iných nedaňových príjmov, úrokov z vkladov alebo kapitálových príjmov z predaja nehnuteľného majetku.

Podľa NKÚ SR predpokladom úspešného fungovania obcí je primeraná miera sebestačnosti. Tá závisí nielen od vlastných rozpočtov obcí, ale aj od samotného návrhu RVS na príslušný rozpočtový rok, nakoľko čím je zložitejšia štruktúra verejnej správy, tým je dôležitejšie správne stanovenie daňového určenia a optimalizácia finančných vzťahov medzi príslušnými rozpočtami verejnej správy.

Miera sebestačnosti obcí vyjadruje, do akej miery môžu obce z vlastných príjmov, resp. z vlastných príjmov a transferov zo ŠR v porovnaní s celkovými svojimi príjmami financovať svoje výdavky súvisiace s plnením vlastných a prenesených kompetencií zo štátnej správy. Tento

ukazovateľ vyjadruje koľko percent z celkových príjmov obce získavajú z vlastných zdrojov. Čím je vyššie percento tohto ukazovateľa, tým je vyššia sebestačnosť, resp. schopnosť obcí financovať plnenie úloh z vlastných príjmov. Prípadné dosiahnutie úplnej miery sebestačnosti je nemožné, a ak áno, tak len na krátke obdobie.

Porovnanie miery sebestačnosti obcí počítanej na základe podielu vlastných príjmov, t. j. daňových a nedaňových príjmov na celkových príjmoch na hotovostnej báze za rok 2013 a jej odhadov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovný graf:



Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

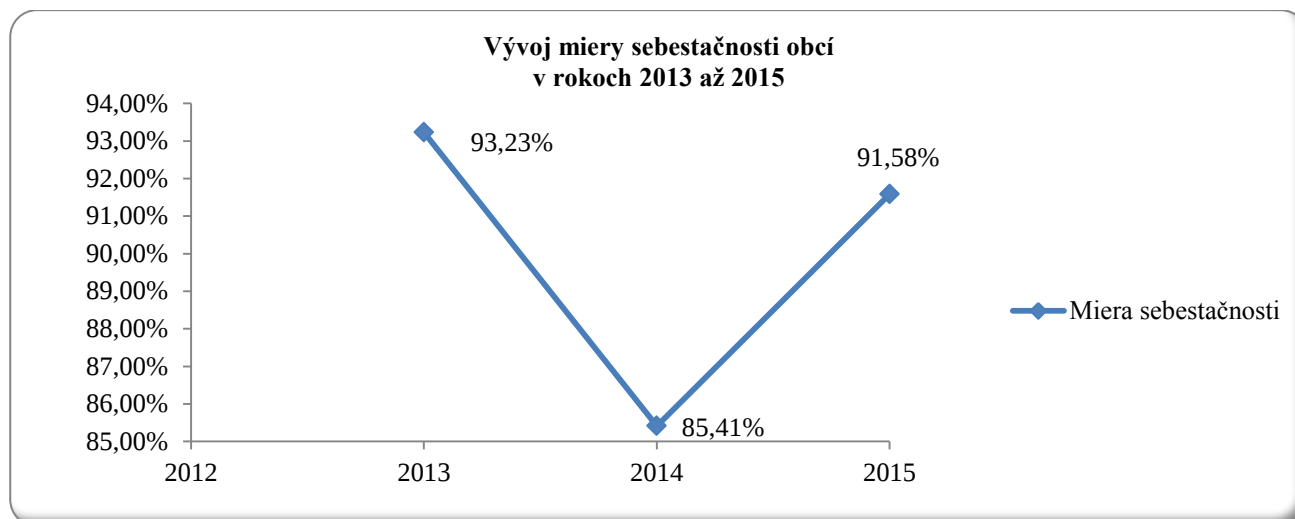
Z percentuálnych hodnôt miery sebestačnosti, uvedených v grafe, je zrejmy priaznivý vývoj financovania obcí z vlastných zdrojov v roku 2015 oproti roku 2014 a to o 4,75 p. b. na úroveň 62,45 %.

V tomto očakávanom pozitívnom vývoji na rok 2015 sa premieta nielen medziročné zvýšenie daňových príjmov o 141 812 tis. eur na úroveň 1 950 267 tis. eur, ale aj nedaňových príjmov o 95 000 tis. eur na úroveň 573 000 eur pri nižšom medziročnom zvýšení celkových príjmov o 78 021 tis. eur na úroveň 4 040 387 tis. eur.

Napriek medziročnému očakávanému zvýšeniu miery sebestačnosti vypočítanej podielom vlastných príjmov na celkových príjmoch obcí, podľa NKÚ SR budú obce aj v roku 2015 odkázané na dotácie zo ŠR, aby mohli financovať svoje potreby. Štát prostredníctvom týchto dotácií tak ovplyvní nielen plnenie preneseného výkonu štátnej správy, ale aj rozhodovanie obcí pri plnení ich samosprávnych funkcií.

Aj z tohto dôvodu komplexnejší pohľad na mieru sebestačnosti obcí v roku 2015 poskytne miera sebestačnosti, ktorá je vypočítaná podielom vlastných príjmov a dotácií zo ŠR na celkových príjmoch obcí. Tento ukazovateľ vyjadruje koľko percent z celkových príjmov obce získavajú z vlastných zdrojov a dotácií zo ŠR a do akej miery môžu obce z týchto zdrojov financovať výdavky súvisiace s plnením vlastných a prenesených kompetencií zo štátnej správy. Čím je vyššie percento tohto ukazovateľa, tým je vyššia sebestačnosť, resp. schopnosť obcí financovať plnenie úloh z vlastných príjmov. Prípadné dosiahnutie úplnej miery sebestačnosti je nemožné, a ak áno, tak len na krátke obdobie.

Porovnanie miery sebestačnosti obcí počítanej na základe podielu vlastných príjmov, t. j. daňových a nedaňových príjmov a dotácií zo ŠR na celkových príjmoch na hotovostnej báze za rok 2013 a jej odhadov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovný graf:



Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Z percentuálnych hodnôt miery sebestačnosti je zrejmy priaznivejší medziročný vývoj financovania obcí z vlastných zdrojov a dotácií zo ŠR v roku 2015 o 6,17 p. b. na úrovni 91,58 %, ktorý sa vplyvom medziročného zvýšenia dotácií zo ŠR o 79 190 tis. eur na úroveň 1 124 462 tis. eur približuje k úrovni miery sebestačnosti dosiahnutej v roku 2013.

Celkové výdavky obcí sa v roku 2015 majú medziročne zvýšiť o 177 196 tis. eur na úroveň 3 741 209 tis. eur. Pri medziročnom očakávanom poklese rozpočtovania kapitálových príjmov a splácania istín k rastu celkových výdavkom prispievajú všetky ostatné rozpočtové kategórie.

Porovnanie výdavkov obcí na hotovostnej báze za rok 2013 a ich indikatívnych rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

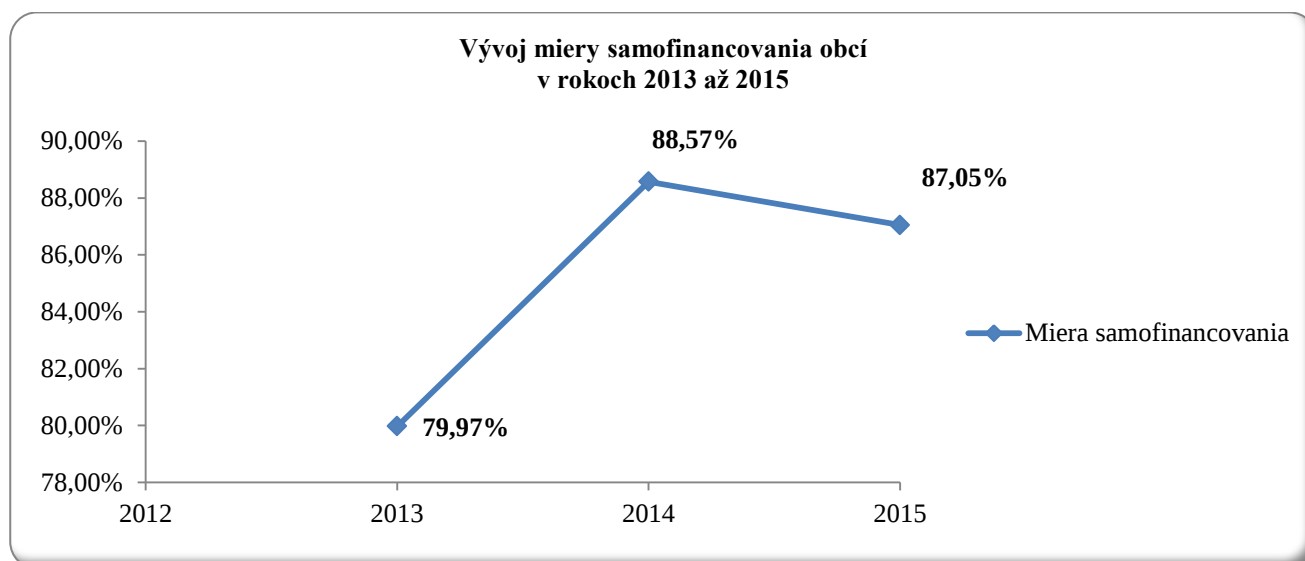
Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky	tis. eur	3 679 835	3 564 009	3 741 205	177 196
z toho:					
• mzdy a odvody	tis. eur	1 431 111	1 302 412	1 418 654	116 242
• tovary a služby	tis. eur	1 055 382	874 228	1 034 201	159 973
• bežné transfery	tis. eur	414 716	375 791	415 785	39 994
• splácanie úrokov	tis. eur	24 908	29 000	30 000	1 000
• kapitálové výdavky	tis. eur	576 946	750 578	650 565	-100 013
• úvery a účasť na majetku	tis. eur	12 726	12 000	12 000	0
• splácanie istiny	tis. eur	164 046	220 000	180 000	-40 000

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

NKÚ SR nemá zásadné pripomienky k orientačnému rozpočtu výdavkov obcí na rok 2015 a pozitívne hodnotí pokračujúcu snahu o ich šetrenie, pričom berie na zreteľ spolufinancovanie prostriedkov EÚ s dopadom na zníženie rozpočtovania kapitálových výdavkov ako aj obmedzenie čerpania návratných finančných zdrojov s dopadom na zníženie rozpočtovania splácania istiny.

Na základe vývoja a rozpočtovania príjmov a výdavkov obcí na rok 2015 sa dá merať úroveň sebestačnosti ich fungovania prostredníctvom miery samofinancovania, ktorá sa počíta podielom vlastných príjmov na bežných výdavkoch obcí. Tento ukazovateľ vyjadruje, či budú obce schopné pokryť svoje bežné výdavky z vlastných príjmov v roku 2015. Vo všeobecnosti platí, že čím obce dosahujú vyššie percento tohto ukazovateľa, tým je vyššia ich schopnosť uhrádzať svoje bežné výdavky z vlastných zdrojov.

Porovnanie miery samofinancovania obcí počítanej na základe podielu vlastných príjmov, t. j. daňových a nedaňových príjmov na bežných výdavkoch obcí na hotovostnej báze za rok 2013 a jej odhadov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovný graf:



Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Z percentuálnych hodnôt miery samofinancovania je zrejmé mierne medziročné zhoršenie schopností obcí uhrádzať svoje bežné výdavky v roku 2015 o 1,52 p. b. na úroveň 87,05 %, v čom sa podľa NKÚ SR prejavuje výraznejšie zvýšenie medziročného rozpočtovania výdavkov na mzdy a odvody o 116 242 tis. eur na úroveň 1 418 654 tis. eur a na tovary a služby o 159 973 tis. eur na úroveň 1 034 201 tis. eur.

Podľa NKÚ SR v očakávanom vývoji miery samofinancovania v roku 2015 sa pozitívne premieta okrem vlastných príjmov obcí predovšetkým medziročné zvýšenie rozpočtovania dotácií zo ŠR o 79 190 tis. eur na úroveň 1 124 462 tis. eur.

Medziročné zvýšenie dotácií zo ŠR na rok 2015 vytvára lepšie podmienky nielen pre financovanie niektorých výdavkových oblastí, ako napr. zvýšenie rozpočtovania na regionálne školstvo predovšetkým v súvislosti so zvyšovaním miezd a odvodov o 24 245 tis. eur na úroveň 678 982 tis. eur, protipovodňový predpovedný a varovný systém, ochranu a regeneráciu prírodného prostredia a krajiny, ochranu ovzdušia a pod. o 121 873 tis. eur na úroveň 183 311 tis. eur, programy európskej územnej spolupráce a spolufinancovania spoločných projektov EÚ a SR v oblasti regionálneho rozvoja miest a obcí o 54 379 tis. eur na úroveň 115 669 tis. eur a pod., ale aj na financovanie nových výdavkových oblastí, ako napr. rozpočtovanie aktivít Európskeho sociálneho fondu na úrovni 5 000 tis. eur, volieb do samosprávy a vyšších územných celkov na úrovni 299 tis. eur a podpory obcí na úrovni 50 tis. eur.

Na základe posúdenia mier sebestačnosti a samofinancovania NKÚ SR nemá zásadné pripomienky k orientačnému rozpočtu obcí na rok 2015, nakoľko rešpektuje horný limit výdavkov v súlade so zákonom o rozpočtovej zodpovednosti.

NKÚ SR však zároveň pripomína, že obce môžu, ale nemusia podľa tohto indikatívneho rozpočtu zostavovať a následne obecné zastupiteľstvá schvaľovať svoje vlastné rozpočty na rok 2015, s čím je spojené tak ako každý rok určitá neistota. Avšak oproti predchádzajúcim rokom prípadné riziká sú do značnej miery eliminované prijatím poslednej novely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy z decembra 2013.

4.2.2. Stanovisko k návrhu rozpočtu dopravných podnikov na rok 2015

Dopravné podniky v zakladateľskej pôsobnosti miest Bratislava, Košice, Banská Bystrica a Žilina boli do sektora verejnej správy a tým aj do súhrnného rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy na rok 2015 zaradené v súlade s implementáciou novej metodiky Európskeho systému národných účtov ESA 2010.

Porovnanie indikatívnych rozpočtov bilančného zostatku dopravných podnikov miest Bratislava, Košice, Banská Bystrica a Žilina na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	2014	Odhad 2014	Rozpočet 2015
Príjmy	tis. eur	-	-	251 631	395 665
Výdavky	tis. eur	-	-	251 225	394 376
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	-	-	32 577	538
Bilančný zostatok	tis. eur	-	-	-32 171	1 827

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Bilančný zostatok dopravných podnikov miest Bratislava, Košice, Banská Bystrica a Žilina na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 medziročne zlepšiť o 33 998 tis. eur na úroveň 1 827 tis. eur, čo preukazuje zámer odbúrať stratovosť týchto dopravných podnikov. Podľa NKÚ SR takýto zámer je skôr optimistický ako realistický.

Porovnanie indikatívnych rozpočtov príjmov dopravných podnikov miest Bratislava, Košice, Banská Bystrica a Košice na hotovostnej báze na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	2014	Odhad 2014	Rozpočet 2015
Príjmy	tis. eur	-	-	251 631	395 665
z toho:		-	-		
• daňové príjmy	tis. eur	-	-	0	0
• nedaňové príjmy	tis. eur	-	-	80 660	84 416
• granty a transfery	tis. eur	-	-	133 254	297 208
• zo splátok tuzemských úverov, pôžičiek a z predaja majetkových účastí	tis. eur	-	-	0	0
• zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov a prevod z peňažných fondov	tis. eur	-	-	147	178
• prijaté úvery	tis. eur	-	-	37 570	13 863

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

V príjmovej časti rozpočtu dopravných podnikov na rok 2015 sa predpokladá, že nedaňové príjmy, tvorené najmä tržbami za predaj služieb, porastú na úroveň 84 416 tis. eur, čo bude predstavovať nárast oproti očakávanej skutočnosti roka 2014 o 3 756 tis. eur.

Na prebytkovom hospodárení rozpočtu dopravných podnikov na rok 2015 sa majú najvýznamnejšie podieľať finančné prostriedky z grantov a transferov v sume 297 208 tis. eur od zakladateľov dopravných podnikov na bežné výdavky na pokrytie straty pri zabezpečovaní výkonov vo verejnom záujme v mestskej hromadnej doprave a na obstaranie dopravných prostriedkov.

Porovnanie indikatívnych rozpočtov výdavkov dopravných podnikov miest Bratislava, Košice, Banská Bystrica a Žilina na hotovostnej báze na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	2014	Odhad 2014	Rozpočet 2015
Výdavky	tis. eur	-	-	251 225	394 376
z toho:		-	-		
• mzdy a odvody	tis. eur	-	-	67 792	68 190
• tovary a služby	tis. eur	-	-	79 341	89 087
• bežné transfery	tis. eur	-	-	443	142
• splácanie úrokov	tis. eur	-	-	4 042	4 104
• kapitálové výdavky	tis. eur	-	-	88 050	218 274
• úvery a účasť na majetku	tis. eur	-	-	0	0
• splácanie istiny	tis. eur	-	-	11 557	14 579

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

V roku 2015 sa predpokladá úroveň medziročného zvýšenia výdavkov dopravných podnikov o 143 151 tis. eur oproti očakávanej skutočnosti. Kapitálové výdavky sa predpokladajú v roku 2015 oproti očakávanej skutočnosti vyššie o 130 224 tis. eur z dôvodu obnovy vozidlového parku a rekonštrukcie električkových tratí v Bratislave a v Košiciach. Spolu by malo v Bratislave a v Košiciach pribudnúť viac ako 60 nových električiek.

4.2.3. Stanovisko k návrhu rozpočtu vyšších územných celkov na rok 2015

Vyššie územné celky zabezpečujú financovanie samosprávnych kompetencií predovšetkým z daňových príjmov. Prostredníctvom dotácií zo štátneho rozpočtu z príslušných kapitol sa financujú kompetencie preneseného výkonu štátnej správy na úseku školstva a úlohy spojené s regionálnym rozvojom, ochranou životného prostredia, ako aj realizácia projektov spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu Európskej únie.

Porovnanie bilančného zostatku vyšších územných celkov na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho indikatívnych rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015–2014
Príjmy	tis. eur	1 252 060	1 146 889	1 239 071	92 182
Výdavky	tis. eur	1 191 202	1 090 440	1 079 504	-10 936
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	-7 117	-41 430	- 49 000	-7570
Bilančný zostatok	tis. eur	53 741	15 019	110 567	95 548

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Bilančný zostatok vyšších územných celkov na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 medziročne zlepšiť o 95 548 tis. eur na úroveň 110 567 tis. eur, v čom sa premietne na jednej strane vyšší podiel na dani z príjmov fyzických osôb po zohľadnení zmeny rozpočtového určenia dane z motorových vozidiel a na druhej očakávané úspory výdavkov.

Porovnanie príjmov vyšších územných celkov na hotovostnej báze za rok 2013 a ich indikatívnych rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015–2014
Príjmy	tis. eur	1 252 060	1 146 889	1 239 071	92 182
z toho:					
• daňové príjmy	tis. eur	551 061	569 004	611 910	42 906
• nedaňové príjmy	tis. eur	143 398	84 000	122 500	38 500

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 - 2014
			2014	2015	
• granty a transfery	tis. eur	482 502	416 885	419 661	2 776
• zo splátok tuzemských úverov, pôžičiek a z predaja majetkových účastí	tis. eur	1 119	0	0	0
• zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov a prevod z peňažných fondov	tis. eur	42 598	42 000	50 000	8 000
• prijaté úvery	tis. eur	31 382	35 000	35 000	0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Celkové príjmy vyšších územných celkov sa v roku 2015 majú medziročne zvýšiť o 92 182 tis. eur na úroveň 1 239 071 tis. eur, z toho najvýznamnejšie podiel tvoria daňové príjmy, ktoré sa majú medziročne zvýšiť o 42 906 tis. eur na úroveň 611 910 tis. eur.

NKÚ SR pozitívne hodnotí kompenzovanie výpadku príjmov vyšších územných celkov z dane z motorových vozidiel zvýšením podielu na výnose dane z príjmov fyzických osôb z pôvodných 21,9 % na 29,2 %.

Podiel vyšších územných celkov na dani z príjmov fyzických osôb sa má v roku 2015 medziročne zvýšiť o 186 446 tis. eur na úroveň 611 910 tis. eur. Výpadok z dane z motorových vozidiel rozpočtovanej na rok 2015 predstavuje 143 540 tis. eur. Zvýšenie podielu na výnose dane z príjmov fyzických osôb pri výpadku výnosu dane z motorových vozidiel by mal teda v roku 2015 predstavovať zvýšenie príjmov súhrnného rozpočtu vyšších územných celkov o 42 906 tis. eur.

Nedaňové príjmy vyšších územných celkov spojené s príjmami z činnosti organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti vyšších územných celkov na úseku sociálneho zabezpečenia, školstva a dopravy, kapitálovými príjmami a úrokmi z prostriedkov vlastného hospodárenia sa majú v roku 2015 medziročne zvýšiť o 38 500 tis. eur na úroveň 122 500 tis. eur.

V medziročnom zvýšení dotácií zo ŠR na rok 2015 o 2 776 tis. eur na úroveň 419 661 tis. eur sa premieta:

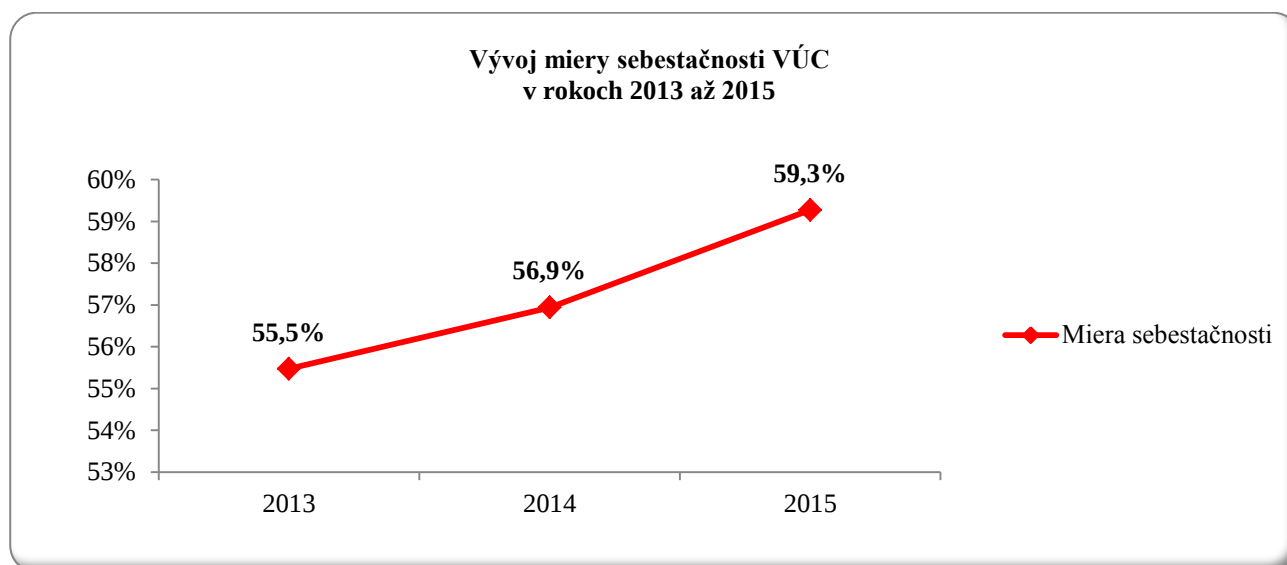
- medziročné zvýšenie transferu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR o 23 tis. eur na úroveň 419 649 tis. eur, v čom sa premieta medziročné zvýšenie financovania preneseného výkonu štátnej správy na úseku stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti vyšších územných celkov o 9 216 tis. eur na úroveň 411 512 tis. eur, medziročné zníženie financovania projektov z Operačného programu Vzdelávanie o 11 193 tis. eur na úroveň 4 637 tis. eur a zachovanie medziročnej úrovne financovania riešení havarijných stavov škôl na úrovni 1 500 tis. eur,
- nové rozpočtovanie transferu na podporu vyšších územných celkov na úrovni 10 tis. eur.

V porovnaní s rokom 2014 sa v návrhu súhrnného rozpočtu vyšších územných celkov na rok 2015 nerozpočtujú prostriedky transferu Ministerstva zdravotníctva SR na podporu ďalšieho vzdelávania v zdravotníctve.

Podľa NKÚ SR predpokladom úspešného fungovania vyšších územných celkov je rovnako ako u obcí primeraná miera sebestačnosti. Tá nezávisí len od vlastných rozpočtov vyšších územných celkov, ale aj od samotného návrhu RVS na príslušný rozpočtový rok, nakoľko čím je zložitejšia štruktúra verejnej správy, tým je dôležitejšie správne stanovenie daňového určenia a optimalizácia finančných vzťahov medzi príslušnými rozpočtami verejnej správy.

Miera sebestačnosti vyšších územných celkov vyjadruje, do akej miery môžu vyššie územné celky z vlastných príjmov, resp. z vlastných príjmov a transferov zo ŠR v porovnaní s celkovými svojimi príjmami financovať svoje výdavky súvisiace s plnením vlastných a prenesených kompetencií zo štátnej správy. Tento ukazovateľ vyjadruje koľko percent z celkových príjmov vyššie územné celky získavajú z vlastných zdrojov. Čím je vyššie percento tohto ukazovateľa, tým je vyššia sebestačnosť, resp. schopnosť vyšších územných celkov financovať plnenie úloh z vlastných príjmov. Prípadné dosiahnutie úplnej miery sebestačnosti je nemožné, a ak áno, tak len na krátke obdobie.

Porovnanie miery sebestačnosti vyšších územných celkov počítanej na základe podielu vlastných príjmov, t. j. daňových a nedaňových príjmov na celkových príjmoch na hotovostnej báze za rok 2013 a jej odhadov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovný graf:



Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Z percentuálnych hodnôt miery sebestačnosti, uvedených v grafe, je zrejмый priaznivý vývoj financovania vyšších územných celkov z vlastných zdrojov v roku 2015 oproti roku 2014 a to o 2,4 p. b. na úroveň 59,3 %.

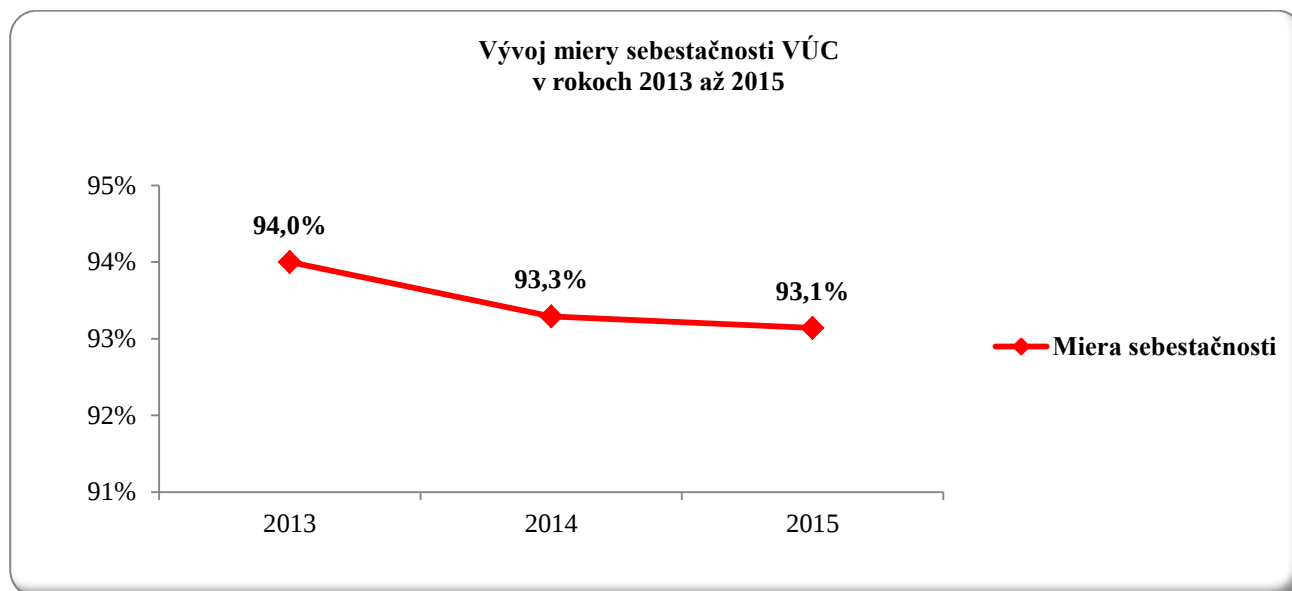
V tomto očakávanom pozitívnom vývoji na rok 2015 sa premieta nielen medziročné zvýšenie daňových príjmov o 42 906 tis. eur na úroveň 611 910 tis. eur, ale aj nedaňových príjmov o 38 500 tis. eur na úroveň 122 500 eur pri vyššom medziročnom zvýšení celkových príjmov o 92 182 tis. eur na úroveň 1 239 071 tis. eur.

Napriek medziročnému očakávanému zvýšeniu miery sebestačnosti vypočítanej podielom vlastných príjmov na celkových príjmoch obcí, podľa NKÚ SR budú vyššie územné celky rovnako ako obce aj v roku 2015 odkázané na dotácie zo ŠR, aby mohli financovať svoje potreby. Štát prostredníctvom týchto dotácií tak ovplyvní nielen plnenie preneseného výkonu štátnej správy, ale aj rozhodovanie vyšších územných celkov pri plnení ich funkcií.

Aj z tohto dôvodu komplexnejší pohľad na mieru sebestačnosti vyšších územných celkov v roku 2015 poskytne miera sebestačnosti, ktorá je vypočítaná podielom vlastných príjmov a dotácií zo ŠR na celkových príjmoch vyšších územných celkov. Tento ukazovateľ vyjadruje koľko percent z celkových príjmov vyššie územné celky získavajú z vlastných zdrojov a dotácií zo ŠR a do akej miery môžu vyššie územné celky z týchto zdrojov financovať výdavky súvisiace s plnením vlastných a prenesených kompetencií zo štátnej správy. Čím je vyššie percento tohto ukazovateľa,

tým je vyššia sebestačnosť, resp. schopnosť vyšších územných celkov financovať plnenie úloh z vlastných príjmov. Prípadné dosiahnutie úplnej miery sebestačnosti je nemožné, a ak áno, tak len na krátke obdobie.

Porovnanie miery sebestačnosti vyšších územných celkov počítanej na základe podielu vlastných príjmov, t. j. daňových a nedaňových príjmov a dotácií zo ŠR na celkových príjmoch na hotovostnej báze za rok 2013 a jej odhadov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovný graf:



Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Z percentuálnych hodnôt miery sebestačnosti je zrejmý medziročne porovnateľný vývoj financovania vyšších územných celkov z vlastných zdrojov a dotácií zo ŠR v roku 2015 pri miernom poklese o 0,2 p. b. na úroveň 93,1 %, v ktorom sa premieta predovšetkým medziročné zvýšenie zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov o 8 000 eur na úroveň 50 000 eur.

Celkové výdavky vyšších územných celkov sa v roku 2015 majú medziročne znížiť o 10 936 tis. eur na úroveň 1 079 504 tis. eur, a to predovšetkým z dôvodu medziročného zníženia rozpočtovania kapitálových výdavkov o 26 400 tis. eur na úroveň 85 000 eur.

Porovnanie výdavkov vyšších územných celkov na hotovostnej báze za rok 2013 a ich indikatívnych rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

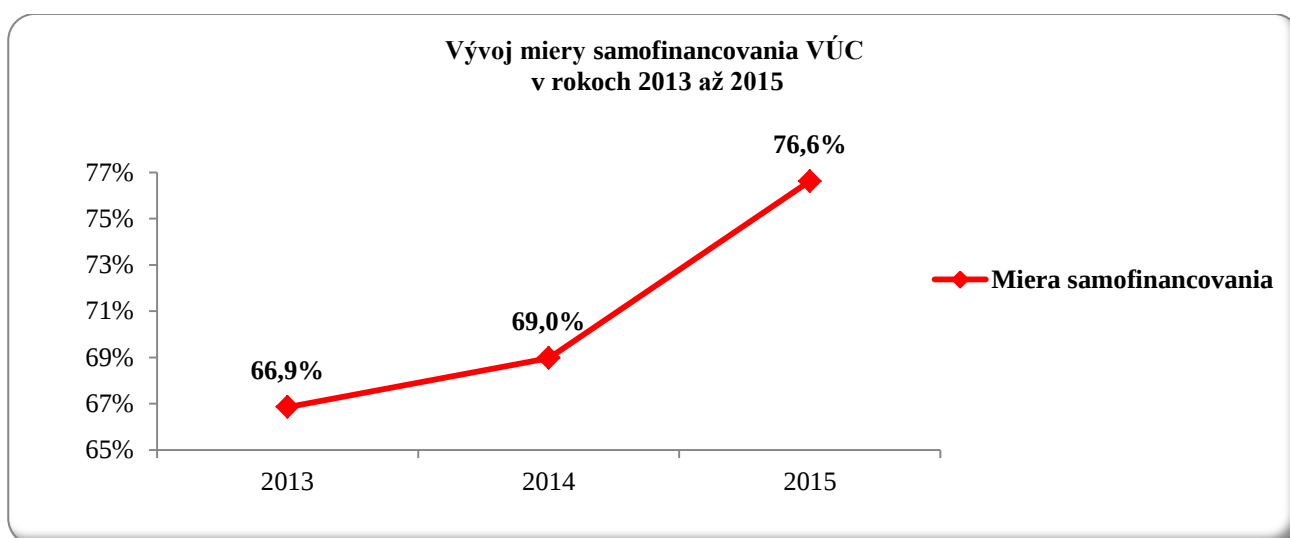
Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 -2014
			2014	2015	
Výdavky	tis. eur	1 191 202	1 090 440	1 079 504	- 10 936
z toho:					
• mzdy a odvody	tis. eur	383 883	334 222	346 202	11 980
• tovary a služby	tis. eur	228 155	201 226	201 986	760
• bežné transfery	tis. eur	420 671	403 316	403 316	0
• splácanie úrokov	tis. eur	5 994	8 000	7 000	- 1 000
• kapitálové výdavky	tis. eur	107 071	111 400	85 000	- 26 400
• úvery a účasť na majetku	tis. eur	830	1 000	1 000	0
• splácanie istiny	tis. eur	44 598	31 276	35 000	3 724

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

NKÚ SR nemá zásadné pripomienky k orientačnému rozpočtu výdavkov vyšších územných celkov na rok 2015 a pozitívne hodnotí pokračujúcu snahu o ich šetrenie, pričom berie na zreteľ spolufinancovanie prostriedkov EÚ s dopadom na zníženie rozpočtovania kapitálových výdavkov. To však neplatí pre medziročné zvýšenie splácania istiny o 3 724 tis. eur na úroveň 35 000 tis. eur.

Na základe vývoja a rozpočtovania príjmov a výdavkov vyšších územných celkov na rok 2015 sa dá merať úroveň sebestačnosti ich fungovania prostredníctvom miery samofinancovania, ktorá sa počíta podielom vlastných príjmov na bežných výdavkoch vyšších územných celkov. Tento ukazovateľ vyjadruje, či budú vyššie územné celky schopné pokryť svoje bežné výdavky z vlastných príjmov v roku 2015. Vo všeobecnosti platí, že čím obce dosahujú vyššie percento tohto ukazovateľa, tým je vyššia ich schopnosť uhrádzať svoje bežné výdavky z vlastných zdrojov.

Porovnanie miery samofinancovania vyšších územných celkov počítanej na základe podielu vlastných príjmov, t. j. daňových a nedaňových príjmov na bežných výdavkoch vyšších územných celkov na hotovostnej báze za rok 2013 a jej odhadov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Z percentuálnych hodnôt miery samofinancovania je zrejmé medziročné zlepšenie schopností vyšších územných celkov uhrádzať svoje bežné výdavky v roku 2015 o 7,6 p. b. na úroveň 76,6 %, v čom sa podľa NKÚ SR prejavuje zníženie medziročného rozpočtovania kapitálových výdavkov o 26 400 tis. eur na úroveň 85 000 eur.

Podľa NKÚ SR v očakávanom vývoji miery samofinancovania sa v roku 2015 pozitívne premieta predovšetkým medziročné zvýšenie príjmov vyšších územných celkov o 92 182 tis. eur na úroveň 1 239 071 tis. eur.

Medziročné zvýšenie príjmov vyšších územných celkov na rok 2015 vytvára lepšie podmienky predovšetkým pre financovanie preneseného výkonu štátnej správy na úseku stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti vyšších územných celkov.

Na základe posúdenia mier sebestačnosti a samofinancovania NKÚ SR nemá zásadné pripomienky k orientačnému rozpočtu vyšších územných celkov na rok 2015, nakoľko rešpektuje horný limit výdavkov v súlade so zákonom o rozpočtovej zodpovednosti.

NKÚ SR však zároveň pripomína, že vyššie územné celky rovnako ako obce môžu, ale nemusia podľa tohto indikatívneho rozpočtu zostavovať a následne zastupiteľstvá vyšších územných celkov schvaľovať svoje vlastné rozpočty na rok 2015, s čím je spojené tak ako každý rok určitá neistota. Avšak oproti predchádzajúcim rokom prípadné riziká sú do značnej miery eliminované prijatím poslednej novely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy z decembra 2013.

4.3. Stanovisko k návrhu rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2015

Sociálna poisťovňa je verejnoprávna inštitúcia zriadená zákonom č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni, ktorá vykonáva sociálne poistenie a starobné dôchodkové sporenie v rozsahu stanovenom osobitnými predpismi. Pri výkone sociálneho poistenia je kontaktnou inštitúciou na komunikáciu medzi príslušnými inštitúciami a príjemcami dávok a medzi inštitúciami členských štátov EÚ a inštitúciami štátov, ktoré sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru.

Porovnanie bilančného zostatku Sociálnej poisťovne na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015-2014
			2014	2015	
Príjmy	tis. eur	7 174 844	7 428 126	7 649 463	221 337
Výdavky	tis. eur	6 653 267	6 895 823	7 104 115	208 292
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	720 282	-487 963	-511 448	23 485
Bilančný zostatok	tis. eur	-198 705	44 340	33 900	-10 440

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Prebytok hospodárenia Sociálnej poisťovne na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 sa v roku 2015 rozpočtuje vo výške 33,9 mil. eur, čo predstavuje medziročné zníženie o 10 440 tis. eur. Pozitívny vplyv na tento vývoj bude mať nárast celkových príjmov Sociálnej poisťovne o 221 337 tis. eur na úroveň 7 649 463 tis. eur, čo predstavuje medziročné zvýšenie o 3 %, a to predovšetkým z dôvodu zvýšenia daňových príjmov o 328 487 tis. eur na úroveň 6 190 669 tis. eur, čo predstavuje medziročné zvýšenie o 5,6 %.

Podľa NKÚ SR hospodárenie Sociálnej poisťovne v roku 2015 negatívne ovplyvní medziročné zvýšenie výdavkov o 208 292 tis. eur na úroveň 7 104 115 tis. eur.

NKÚ SR pozitívne hodnotí opatrenia Sociálnej poisťovne v priebežnom systéme dôchodkového zabezpečenia, a to naviazanie dôchodkového veku na vývoj strednej dĺžky života a naviazanie valorizačného mechanizmu dôchodkov na dôchodcovskú infláciu, ktoré z dlhodobého hľadiska predstavujú významný potenciál úspor výdavkov Sociálnej poisťovne.

Porovnanie príjmov Sociálnej poisťovne za rok 2013 na hotovostnej báze a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015-2014
			2014	2015	
Príjmy Sociálnej poisťovne	tis. eur	7 174 844	7 428 126	7 649 463	221 337
Daňové príjmy (príjmy z poistného):	tis. eur	5 943 932	5 862 182	6 190 669	328 487
• ekonomicky aktívne osoby	tis. eur	5 241 204	5 361 949	5 712 892	350 943
• dlžné poistné	tis. eur	209 499	242 110	238 829	-3 281
• otvorenie II. piliera	tis. eur	239 733	0	0	0
• poistné platené štátom	tis. eur	236 511	241 207	221 803	-19 404

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015-2014
			2014	2015	
• SP za poberateľov úrazovej renty	tis. eur	2 340	2 000	2 500	500
• pokuty a penále	tis. eur	14 645	14 916	14 645	-271
Nedaňové príjmy	tis. eur	15 460	15 950	16 450	500
Granty a transfery	tis. eur	673 544	1 038 854	905 966	-132 888
Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov	tis. eur	531 639	499 506	524 248	24 742
Úver z garančného poistenia	tis. eur	10 269	11 635	12 130	495

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Príjmy Sociálnej poisťovne na hotovostnej báze na rok 2015 sa majú medziročne zvýšiť o 221 337 tis. eur na úroveň 7 649 463 tis. eur, z toho zostatok z predchádzajúcich rokov sa rozpočtuje na úrovni 524 248 tis. eur. Podrobnejšie hodnotenie príjmov Sociálnej poisťovne je obsahom stanoviska k rozpočtovaniu odvodových príjmov Sociálnej poisťovne v časti 2.1.1.7.

Porovnanie výdavkov Sociálnej poisťovne na hotovostnej báze za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015-2014
			2014	2015	
Výdavky Sociálnej poisťovne spolu	tis. eur	6 653 267	6 895 823	7 104 115	208 292
z toho:					
• výdavky poistenia	tis. eur	6 512 217	6 770 641	6 979 326	208 685
• výdavky správneho fondu	tis. eur	124 752	106 000	106 000	0
v tom:					
o mzdy	tis. eur	53 228	53 323	54 678	- 1 355
o poistné	tis. eur	20 324	20 564	20 763	199
o tovary a služby	tis. eur	42 566	27 770	28 099	-329
o bežné transfery	tis. eur	665	679	487	-192
o kapitálové výdavky	tis. eur	7 969	3 664	1 973	-1 691
• úver poskytnutý z garančného fondu	tis. eur	16 298	19 182	18 789	-393

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Celkové výdavky Sociálnej poisťovne sa majú v roku 2015 medziročne zvýšiť o 208 292 tis. eur na úroveň 7 104 115 tis. eur, čo súvisí predovšetkým s medziročným zvýšením výdavkov poistenia o 208 685 tis. eur na úroveň 6 979 326 tis. eur.

NKÚ SR v súvislosti s návrhom rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2015 poukazuje na nevyhnutnosť ďalšieho dlhodobého posilňovania stability Sociálnej poisťovne vzhľadom na demografický vývoj a starnutie obyvateľstva. Pre zabezpečenie znižovania rizika novej platobnej neschopnosti Sociálnej poisťovne v dlhodobom horizonte je podľa NKÚ SR potrebné pokračovať v nastúpenom trende zvyšovania zdrojov Sociálnej poisťovne, udržiavanie jej funkčnosti.

4.4. Stanovisko k návrhu rozpočtov štátnych fondov na rok 2015

Do sektora verejnej správy je v súlade s metodikou Európskeho systému národných účtov ESA 2010 zaradený Štátny fond rozvoja bývania, Národný jadrový fond a Environmentálny fond.

Štátny fond rozvoja bývania je zriadený za účelom financovanie štátnej podpory pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu, vytvárania podmienok pre obstarávanie nájomného bývania pre sociálne slabšie skupiny obyvateľstva a zvýšenia efektívnosti podpory bývania.

Národný jadrový fond je zriadený za účelom financovania činností spojených s nakladaním s jadrovým materiálom a rádioaktívnymi odpadmi.

Environmentálny fond je zriadený za účelom financovania starostlivosti o životné prostredie, podpory zníženia znečisťovania odpadových vôd, zásobovania obyvateľstva pitnou vodou z obecných vodovodov, zlepšenia kvality ovzdušia, rozvoja odpadového hospodárstva, ochrany prírody a pomoci pri odstraňovaní havárií a ich ničivých následkov.

Porovnanie bilančného zostatku súhrnného indikatívneho rozpočtu štátnych fondov na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel
			2014	2015	2015 - 2014
Štátny fond rozvoja bývania					
Príjmy	tis. eur	197 054	175 862	188 609	12 747
Výdavky	tis. eur	160 268	167 281	178 986	11 705
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	56 540	72 972	70 544	-2 428
Bilančný zostatok	tis. eur	93 326	81 553	80 167	-1 386
Národný jadrový fond					
Príjmy	tis. eur	1 167 029	1 285 935	1 396 425	110 490
Výdavky	tis. eur	62 042	50 000	71 182	21 182
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	- 959 959	- 1 107 743	- 1 223 368	- 115 625
Bilančný zostatok	tis. eur	145 028	128 192	101 875	-26 317
Environmentálny fond					
Príjmy	tis. eur	147 120	188 742	291 979	103 237
Výdavky	tis. eur	24 007	26 844	26 860	16
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	- 100 009	- 122 772	- 132 739	- 9 967
Bilančný zostatok	tis. eur	23 104	39 126	132 380	93 254
Fondy spolu					
Príjmy	tis. eur	1 511 203	1 650 539	1 877 013	226 474
Výdavky	tis. eur	246 317	244 125	277 028	32 903
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	- 1 003 428	- 1 157 543	- 1 285 563	- 128 020
Bilančný zostatok	tis. eur	261 458	248 871	314 422	65 551

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Prebytkové hospodárenie štátnych fondov v roku 2015 na úrovni 314,4 mil. eur bude mať pozitívny vplyv na RVS na rok 2015. Najvýraznejšie k tomu prispeje rozpočtovaný prebytok hospodárenia v Environmentálnom fonde na úrovni 132,4 mil. eur.

4.4.1. Stanovisko k návrhu rozpočtu Štátneho fondu rozvoja bývania na rok 2015

Porovnanie bilančného zostatku rozpočtu Štátneho fondu rozvoja bývania na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Príjmy	tis. eur	197 054,0	175 862,3	188 609,0	12 746,7
Výdavky	tis. eur	160 268,0	167 281,3	178 986,6	11 705,3
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	56 540,0	72 972,3	70 544,3	- 2 428,0
Bilančný zostatok	tis. eur	93 326,0	81 553,3	80 166,7	-1 386,6

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Medziročné hospodárenie fondu v metodike ESA 2010 podľa NKÚ SR negatívne v roku 2015 ovplyvní predovšetkým nárast kapitálových výdavkov.

Porovnanie príjmov Štátneho fondu rozvoja bývania na hotovostnej báze za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Príjmy celkom	tis. eur	197 054,0	175 862,3	188 608,9	12 746,6
z toho:					
• nedaňové príjmy	tis. eur	31 020,3	30 830,6	29 749,2	- 1 081,4
• granty a transfery	tis. eur	66 433,4	54 904,0	54 904,0	0
• príjmy z transakcií s finančnými aktívami a pasívami	tis. eur	99 600,3	90 127,7	103 955,7	13 828,0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Rozpočtovanie splátok istín má mať v roku 2015 pozitívny vývoj, kým príjmy z úrokov majú zaznamenať klesajúcu tendenciu. Výšku úrokov z finančných prostriedkov fond dohodol zmluvne s bankou so 100 % účasťou štátu, ktoré sa odvíjajú od aktuálnej základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky a sadzby EURIBOR EUR 3M. Dôvodom nižších príjmov z úrokov je pokračujúci pokles základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky.

Podľa NKÚ SR v tejto súvislosti je možné očakávať, že fond nenaplní v roku 2015 rozpočtované príjmy z úročenia úverov a z účtov finančného hospodárenia v roku 2015, a to z dôvodu prognózovaného poklesu základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky.

Fond tiež rozpočtuje príjmy zo ŠR prostredníctvom transferu z Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Finančné prostriedky sú určené na účely, ktoré fond poskytuje podľa zákona č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania. Od roku 2010 nebola upravená výška transferu zo ŠR a každoročne je poskytovaná v sume 54 904,0 tis. eur.

Porovnanie výdavkov Štátneho fondu rozvoja bývania na hotovostnej báze za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Výdavky celkom	tis. eur	160 267,1	167 281,3	178 986,6	11 705,3
z toho:					
• bežné výdavky	tis. eur	5 164,6	3 781,3	3 786,6	5,3
• kapitálové výdavky	tis. eur	511,6	400,0	700,0	300,0
• výdavky z transakcií s finančnými aktívami a pasívami	tis. eur	154 590,9	163 100,0	174 500,0	11 400,0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Podľa NKÚ SR rozpočtované výdavky fondu na rok 2015 sú v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2014 vyššie o 7,0 %. Tento medziročný nárast súvisí s rozpočtovaním vyššieho objemu finančných prostriedkov z vlastných zdrojov fondu, ktoré majú byť poskytnuté na úvery.

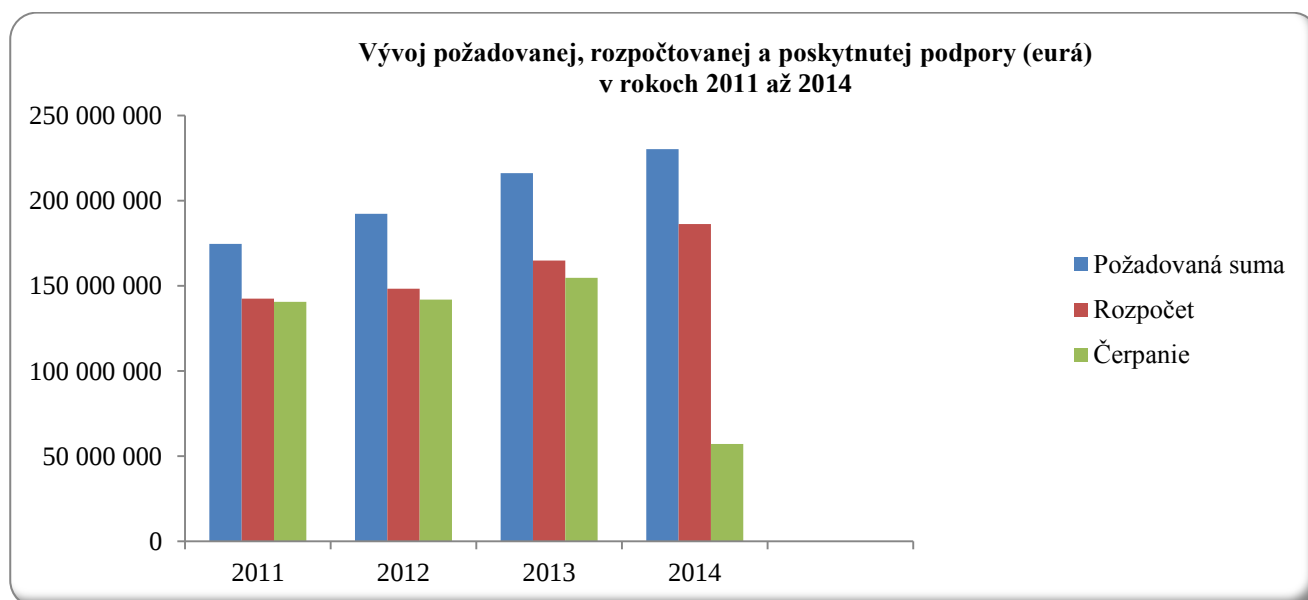
Výdavky na činnosť fondu s výnimkou výdavkov za vedenie účtov a iné bankové služby sa na rok 2015 rozpočtujú v sume 3 226,2 tis. eur, čo predstavuje 2,7 % ročných príjmov, čím je dodržaná limitovaná výška 3 % ročných príjmov určených zákonom č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania.

Medziročný nárast kapitálových výdavkov v roku 2015 vyplýva z plánovaných investičných zámerov fondu najmä v oblasti digitalizácie archívu úverových spisov, obnovy výpočtovej techniky a softvérových úprav. NKÚ SR pozitívne hodnotí prechod úverovej evidencie z komerčných bánk do banky so 100 % účasťou štátu, čím sa dosiahla úspora cca 30,0 % výdavkov na bankové služby.

Rozhodujúcu časť výdavkov fondu predstavujú výdavky na podpory vo forme úveru v sume 174 500,0 tis. eur. V súlade s bytovou politikou vlády SR a s dopytom na Slovensku po jednotlivých účeloch podpôr je na rok 2015 najvyššia suma rozpočtovaná na obstaranie nájomných bytov na úrovni 118 000,0 tis. eur a na obnovu bytovej budovy na úrovni 50 000,0 tis. eur.

Podľa NKÚ SR napriek medziročnému nárastu rozpočtovania výdavkov fondu na podpory poskytované z fondu bude táto úroveň rozpočtovania nepostačujúca vzhľadom na skutočné požiadavky o podpory v predchádzajúcich rokoch. Dôvodom je podľa NKÚ SR okrem iného aj od roku 2010 nemeniaca sa výška transferu zo ŠR v sume 54 904,0 tis. eur.

Porovnanie požadovanej, rozpočtovanej a poskytnutej podpory v rokoch 2011 až 2014 (stav k 29.07.2014) dokumentuje nasledujúci graf:



Zdroj: Údaje poskytnuté Štátnym fondom rozvoja bývania so stavom k 29.07.2014

4.4.2. Stanovisko k návrhu rozpočtu Národného jadrového fondu na rok 2015

Porovnanie bilančného zostatku fondu na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel 2015 - 2014
			2014	2015	
Príjmy	tis. eur	1 167 029	1 285 935	1 396 425	110 490
Výdavky	tis. eur	62 042	50 000	71 182	21 182
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	- 959 959	-1 107 743	-1 223 368	-115 625
Bilančný zostatok	tis. eur	145 028	128 192	101 875	-26 317

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Bilančný zostatok fondu na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 znížiť o 26 317,0 tis. eur na úroveň 101 875,0 tis. eur.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Porovnanie príjmov fondu na hotovostnej báze za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel
			2014	2015	2015 - 2014
Príjmy	tis. eur	1 167 028,7	1 285 934,7	1 396 425,2	110 490,5
z toho:					
• nedaňové príjmy, z toho:	tis. eur	110 282,8	104 496,6	101 544,0	-2 952,6
• granty a transfery, z toho:	tis. eur	88 748,1	73 695,6	71 513,7	-2 181,9
• príjmy z transakcií s finančnými aktívami a pasívami	tis. eur	967 997,8	1 107 742,5	1 223 367,5	115 625,0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Príjmy fondu sú na rok 2015 medziročne vyššie o 110 490,5 tis. eur, t. j. o 8,59 %. Dôvodom medziročného zvýšenia príjmov je najmä rast príjmov zo zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov o 115 625,0 tis. eur a rastu výnosov z vkladov o 1 700 tis. eur.

Podľa NKÚ SR medziročné zníženie príjmov z príspevkov od prevádzkovateľov jadrových zariadení v roku 2015 o 4 652,6 tis. eur súvisí s očakávaným poklesom predajnej ceny elektriny a klesajú tiež príjmy z Ministerstva hospodárstva SR z odvodov vybraných prevádzkovateľmi prenosovej a distribučných sústav o 2 195,9 tis. eur.

Porovnanie výdavkov fondu na hotovostnej báze za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2015 až 2017 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel
			2014	2015	2015 - 2014
Výdavky	tis. eur	62 042,1	50 000,0	71 182,4	21 182,4
z toho:					
• bežné výdavky, z toho:	tis. eur	61 996,3	49 848,1	63 104,3	13 256,2
o mzdy	tis. eur	176,7	209,7	209,7	0,0
o poistné	tis. eur	154,4	143,7	160,7	17,0
o tovary a služby	tis. eur	324,5	359,2	363,9	4,7
o bežné transfery	tis. eur	61 340,7	49 135,5	62 370,0	13 234,5
• kapitálové výdavky, z toho	tis. eur	45,8	151,9	8 078,1	7 926,2
o obstarávanie kap. aktív	tis. eur	0,0	1,9	1,9	0,0
o kapitálové transfery	tis. eur	45,8	150,0	8 076,2	7 926,2

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 a 2017

Výdavky fondu, ktoré sú členené na výdavky pre žiadateľov a na správu fondu, sú na rok 2015 rozpočtované v celkovej sume 71 182 380 eur, vrátane použitia dotácie zo ŠR v sume 366 000,0 eur. Výdavky pre žiadateľov sú v návrhu rozpočtované v sume 70 432 380 eur, z toho bežné výdavky predstavujú sumu 62 356 204 eur a kapitálové výdavky sumu 8 076 176 eur. Výdavky na správu fondu sú na rok 2015 rozpočtované na úrovni 750 000 eur.

Podľa NKÚ SR výdavky fondu pre žiadateľov sú na rok 2015 rozpočtované v takej výške, aby bola zabezpečená jadrová a radiačná bezpečnosť s minimálnymi dopadmi na dodržiavanie schváleného harmonogramu činností II. etapy vyradovania jadrovej elektrárne A-1 a I. etapy vyradovania jadrovej elektrárne V-1.

4.4.3. Stanovisko k návrhu rozpočtu Environmentálneho fondu na rok 2015

Porovnanie bilančného zostatku fondu na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel
			2014	2015	2015 - 2014
Príjmy	tis. eur	147 120,0	188 742,0	291 979,0	103 237,0
Výdavky	tis. eur	24 007,0	26 844,0	26 860,0	16,0
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	-100 009,0	-122 772,0	-132 739,0	-9 967
Bilančný zostatok	tis. eur	23 104,0	39 126,0	132 380,0	93 254

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

V metodike ESA 2010 sa prebytok hospodárenia fondu na rok 2015 odhaduje na úrovni 132 380,0 eur, čo je v porovnaní s rokom 2014 viac o 93 254 tis. eur.

Porovnanie príjmov fondu na hotovostnej báze za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel
			2014	2015	2015 - 2014
Príjmy	tis. eur	147 120,0	188 742,0	291 979,0	103 237,0
z toho:					
• daňové príjmy	tis. eur	836,0	1 010,0	885,0	-125,0
• nedaňové príjmy	tis. eur	45 053,0	61 960,0	155 355,0	93 395,0
v tom:					
◦ príjem z predaja kapitálových aktív	tis. eur	12 328,0	23 331,0	116 659,0	93 328,0
• transfery zo ŠR	tis. eur	1 900,0	0,0	0,0	0,0
• príjmy z transakcií s finančnými aktívami a pasívami	tis. eur	99 331,0	125 772,0	135 739,00	9 967,0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Podľa NKÚ SR významnou zmenou v roku 2015 je rozpočtovanie 100 % príjmu z predaja kapitálových aktív, t. j. emisných kvót v rozpočte fondu v sume 116 659 tis. eur, ktorý narastá v dôsledku pripravovanej novely zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami, ktorý stanovil, že výnos z dražieb emisných kvót je v plnej miere príjmom Environmentálneho fondu. Príjmy z administratívnych a iných poplatkov a platieb sa na rok 2015 rozpočtujú v celkovej sume 35 356 tis. eur, z ktorej najvyššiu položku predstavujú poplatky za znečisťovanie ovzdušia v sume 14 000 tis. eur.

Porovnanie výdavkov fondu na hotovostnej báze za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Rozdiel
			2014	2015	2015 - 2014
Výdavky	tis. eur	24 007,0	26 844,0	26 860,0	16,0
z toho:					
• bežné výdavky	tis. eur	5 919,0	5 330,0	5 346,0	16,0
• kapitálové výdavky	tis. eur	17 352,0	18 514,0	18 514,0	0,0
• výdavky z transakcií s finančných aktív a pasív, z toho:	tis. eur	736,0	3 000,0	3 000,0	0,0
◦ úvery, pôžičky a NFP	tis. eur	13,0	200,0	200,0	0,0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

V roku 2014 bol rozpočtovaný výnos z predaja emisných kvót v súlade s ustanovením zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami tak, že výnos z dražieb emisných kvót

bol vo výške 20 % príjmom fondu a 80 % výnosu plynulo priamo do kapitoly Ministerstva životného prostredia SR. V septembri 2014 však vláda SR schválila novelu citovaného zákona, ktorá s účinnosťou od 1. januára 2015 mení niektoré ustanovenia. Najpodstatnejšou zmenou je ustanovenie, že výnos z dražieb emisných kvót je v plnej miere, t. j. na 100% príjmom Environmentálneho príjmu.

4.5. Stanovisko k návrhu rozpočtu Slovenskej konsolidačnej, a. s. na rok 2015

Slovenská konsolidačná, a. s., bola založená v roku 1999 ako akciová spoločnosť v zmysle § 154 ods. 3 Obchodného zákonníka, v ktorej je štát v zastúpení Ministerstvom financií SR 100 % akcionárom. Jej úlohou je spravovať a vymáhať klasifikované pohľadávky, pričom hlavným cieľom je čo najrýchlejšia likvidácia týchto pohľadávok. Primárnym zdrojom financovania jej prevádzkových nákladov a činnosti by mali byť výnosy z realizácie pohľadávok.

Porovnanie bilančného zostatku Slovenskej konsolidačnej, a. s. na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Príjmy	tis. eur	53 237	44 168	55 752	11 584
Výdavky	tis. eur	10 892	8 678	9 772	1 044
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	-46 234	-32 810	-44 193	11 383
Bilančný zostatok	tis. eur	-3 889	2 680	1 837	-843

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Celkový prebytok Slovenskej konsolidačnej, a. s. na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 sa má v roku 2015 medziročne znížiť o 843 tis. eur na úroveň 1 837 tis. eur.

Porovnanie rozpočtovania príjmov Slovenskej konsolidačnej, a. s. na hotovostnej báze za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015-2014
Príjmy spolu	tis. eur	53 237	44 168	55 752	11584
príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	tis. eur	46	45	45	0
kapitálové príjmy	tis. eur	0	0	0	0
úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, NfV	tis. eur	12	13	14	1
ostatné príjmy	tis. eur	14 000	11 300	11 500	200
celkom nedaňové príjmy	tis. eur	14 058	11 358	11 559	201
príjmy zo splácania istín pohľadávok (FO)	tis. eur	1 478	700	500	-200
príjmy z predaja majetkových účastí (FO)	tis. eur	0	0	0	0
zostatky prostriedkov z predchádzajúceho roka (FO)	tis. eur	36 922	32 110	43 693	11583
odplata za postúpenú pohľadávku (FO)	tis. eur	779	0	0	0
celkové príjmy z transakcií s fin. aktívami a pasívami	tis. eur	39 179	32 810	44 193	11383

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Celkové príjmy Slovenskej konsolidačnej, a. s. sú na rok 2015 rozpočtované na úrovni 55 752 tis. eur, z toho nedaňové príjmy na úrovni 11 559 tis. eur.

Oproti schválenému rozpočtu na rok 2014 ide o nárast celkových príjmov o 26,2 %, pri náraste nedaňových príjmov o 1,8 %. Najvýznamnejším zdrojom nedaňových príjmov sú ostatné príjmy vo výške 11 500 tis. eur, ktoré narastú v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2014 o 200 tis. eur. V položke ostatné príjmy sú v zmysle novelizovaného opatrenia k rozpočtovej

klasifikácii evidované príjmy z pohľadávok od dlžníkov nad obstarávaciu cenu, pôvodne plánované v nedaňových príjmoch ako úroky z tuzemských úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí. Do tejto položky sú zahrnuté aj plánované príjmy z pohľadávok prevzatých zo zdravotných poisťovní. Slovenská konsolidačná, a. s. neuvažuje s postupovaním pohľadávok na tretie osoby.

Porovnanie rozpočtovania výdavkov Slovenskej konsolidačnej, a. s. na hotovostnej báze za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 -2014
			2014	2015	
Výdavky spolu	tis. eur	10 892	8 678	9 722	1044
▪ bežné výdavky na správne činnosti úradu	tis. eur	10 833	8 588	9 632	1044
mzdy, platy, služ. príjmy a ost. os. vyrovnania	tis. eur	3 917	4 495	4 335	-160
poistné a príspevky do poisťovní	tis. eur	1 347	1 331	1 491	160
tovary a služby	tis. eur	5 554	2 534	3 569	1035
z toho: dividendy	tis. eur	1 175	1 450	2 485	1035
bežné transfery	tis. eur	15	228	237	9
▪ kapitálové výdavky	tis. eur	59	90	90	0
obstarávanie kapitálových aktív	tis. eur	59	90	90	0
▪ výdavky z transferu s fin. aktívami a pasívami (FO)	tis. eur	0	0	0	0
ostatné výdavkové FO - dividendy (FO)	tis. eur	0	0	0	0

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Výdavky rozpočtované na rok 2015 na úrovni 9 722 tis. eur tvoria prevažne bežné výdavky určené na činnosť spoločnosti a na výplatu dividend akcionárovi Ministerstvu financií SR. Pri medziročnom porovnaní dochádza v roku 2015 k nárastu celkových výdavkov o 12,0 % oproti schválenému rozpočtu na rok 2014. Bežné výdavky na prevádzku úradu bez započítania dividend sa rozpočtujú na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2014. V roku 2015 sa predpokladá výplata dividend vo výške 2 485 tis. eur, čo oproti schválenému rozpočtu na rok 2014 vo výške 1 450 tis. eur predstavuje nárast o 1 035 tis. eur, t. j. o 71,4 %.

4.6. Stanovisko k návrhu rozpočtu verejných vysokých škôl na rok 2015

Podľa § 89 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách sú hlavným zdrojom financovania verejnej vysokej školy dotácie zo ŠR. Na pokrytie výdavkov svojej činnosti verejná vysoká škola v zmysle § 16 a § 89 ods.1 citovaného zákona okrem dotácií zo ŠR využíva aj ďalšie zdroje. Rozpis výdavkov poskytnutých zo ŠR formou transferu verejná vysoká škola vykonáva v rámci autonómnych kompetencií.

V rámci programového rozpočtovania sa z transferu zo ŠR financujú študijné programy a prevádzka verejných vysokých škôl, vysokoškolská veda a technika, rozvoj vysokého školstva, usmerňovanie a podpora aktivít vysokého školstva a sociálna podpora študentov. Ďalším zdrojom financovania sú vlastné zdroje verejných vysokých škôl.

Porovnanie bilančného zostatku verejných vysokých škôl na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 za rok 2013 a jeho rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena 2015 – 2014
			2014	2015	
Príjmy VVŠ spolu	tis. eur	1 007 948	907 812	943 140	35 328
Výdavky VVŠ spolu	tis. eur	769 426	689 538	680 477	-9 061
Časové rozlíšenie a ostatné úpravy	tis. eur	-190 584	-218 274	-262 563	-44 289
Bilančný zostatok	tis. eur	47 938	0	100	100

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Bilančný zostatok hospodárenia verejných vysokých škôl v roku 2015 je rozpočtovaný ako prebytok, predstavujúci na konsolidovanej báze v metodike ESA 2010 sumu 100 tis. eur.

Na základe výsledkov vykonaných kontrol v oblasti vysokoškolského vzdelávania podľa NKÚ SR v priebehu sledovaného obdobia, do ktorého si verejné vysoké školy priniesli nerozdelenú stratu z minulých období, resp. ju vytvárali v sledovanom období, túto stratu znižovali zlepšeným hospodárskym výsledkom z hlavnej činnosti, alebo podnikateľskej činnosti, prípadne oboch. Verejné vysoké školy však dosahovali kladný hospodársky výsledok v podstatnej miere v hlavnej činnosti, t. j. vo vysokoškolskom vzdelávaní, krytom dotáciami zo ŠR.

Porovnanie rozpočtovania príjmov verejných vysokých škôl na hotovostnej báze za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Príjmy VVŠ spolu	tis. eur	1 007 948	907 812	943 140	35 328
• nedaňové príjmy	tis. eur	187 103	146 332	143 732	-2 600
• granty a transfery	tis. eur	603 713	543 206	536 818	-6 388
• ostatné finančné operácie/príjmy z transakcií s fin. aktívami a pasívami, prijaté úvery, pôžičky	tis. eur	217 132	218 274	262 590	44 316

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Príjmy verejných vysokých škôl sú vo významnej miere zabezpečované transfermi zo ŠR, štrukturálnych fondov a zostatkom z prostriedkov z predchádzajúcich rokov a v roku 2015 majú predstavovať medziročný nárast o 3,89 % na úroveň 943 140 tis. eur.

Podľa NKÚ SR ekonomické podmienky tvorby súhrnného rozpočtu verejných vysokých škôl na rok 2015 v oblasti počtu študentov, tvorby vlastných príjmov a prístupu k zdrojom z rozpočtu EÚ a spolufinancovania zo ŠR sú priaznivejšie v porovnaní s rokom 2014.

Napríklad kým rozpočet na rok 2014 vychádzal z poklesu študentov oproti predchádzajúcemu roku o 25 814 osôb, aktuálny rozpočet na rok 2015 predpokladá pokles študentov o 8 004 osôb. Obdobne rozpočet na 2014 predpokladal pokles vlastných príjmov o 40 771 tis. eur, aktuálny rozpočet na rok 2015 má zakomponovaný medziročný pokles o 24 453 tis. eur.

Podľa NKÚ SR tieto finančné aktivity verejných vysokých škôl v roku 2014 boli iniciované snahou zosúladiť trh vzdelania s potrebami a ich vývojom na trhu práce, efektívnejšou spolupracou s poskytovateľmi zamestnania, v náraste mobilit študentov, vo vyššom zapojení učiteľov a študentov v projektoch KEGA a VEGA a prípravou na všeobecnú a aktuálne prebiehajúcu akreditáciu študijných odborov.

Rast príjmov verejných vysokých škôl v roku 2015 sa predpokladá najmä z poplatkov za externú formu štúdia, čo vyplýva zo zákona o vysokých školách. Podľa NKÚ SR pokles transferov zo ŠR, nezabezpečené prostriedky zo štrukturálnych fondov, vrátane spolufinancovania zo ŠR a hypotetický predpoklad úspešnosti projektov v Agentúre na podporu výskumu a vývoja zakladajú riziko vyššieho spoplatňovania štúdia, ako významného zdroja príjmov verejnej vysokej školy.

Výdavky verejných vysokých škôl v roku 2015 majú byť zabezpečované z transferu zo ŠR, v čom sú zahrnuté aj výdavky zo štrukturálnych fondov EÚ, vrátane spolufinancovania zo ŠR a výdavky na riešenie projektov financovaných prostredníctvom Agentúry na podporu výskumu a vývoja, kde však príjmy sú závislé na úspešnosti projektov.

Podľa NKÚ SR dlhodobá udržateľná pozitívne sa vyvíjajúca finančná stabilita verejných vysokých škôl bude musieť intenzívnejšie nadviazať na výnosné aktivity realizované v 2014, a to predovšetkým v zapájaní sa do medzinárodného trhu vzdelávania, v podpore mobility študentov, vo vyššej miere zapojenia do medzinárodných výskumných a vedeckých projektov, v organizačnej zmene poskytovateľov vysokoškolského vzdelania na základe výsledkov prebiehajúcej všeobecnej akreditácie a tiež v hospodárskej praxi intenzívnom využívaní aplikačného softvéru SOFIA pre tvorbu a sledovanie kalkulácií výkonov učiteľov a zamestnancov verejných vysokých škôl s jeho využitím v procesoch financovania pri systémovej zmene financovania verejných vysokých škôl. Táto zmena zvýši motiváciu verejných vysokých škôl v oblasti trhu vzdelávania a zníži závislosť rozpočtu vysokých škôl od počtu študentov.

Porovnanie výdavkov verejných vysokých škôl na hotovostnej báze v programe vysokoškolského vzdelávania za rok 2013 a ich rozpočtov na roky 2014 a 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Názov ukazovateľa	M. j.	2013	Rozpočet		Zmena
			2014	2015	2015 – 2014
Výdavky VVŠ v programe 077 spolu	tis. eur	457 767	430 859	453 057	22 198
- Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie prevádzky vysokých škôl	tis. eur	244 748	225 970	242 813	16 843
- Vysokoškolská veda a technika	tis. eur	145 335	138 189	143 503	5 313
- Rozvoj vysokého školstva	tis. eur	2 011	3 421	2 264	- 1 157
- Usmerňovanie, koordinácia a podpora študentov	tis. eur	7 417	6 840	7 343	503
- Sociálna podpora študentov VŠ	tis. eur	58 255	56 439	57 134	695

Zdroj: Návrh RVS na roky 2015 až 2017

Rozpočtovanie výdavkov verejných vysokých škôl v programe Vysokoškolské vzdelávanie v roku 2015 rozpočtuje v porovnaní s rokom 2014 vyššie výdavky o 5,15 %.

Výdavky v podprograme Vysokoškolské vzdelávanie a prevádzka VŠ, z ktorých si vysoké školy pokrývajú mzdy a odvody do poisťovní fondov, všetky prevádzkové náklady, ako aj náklady na stavby sa v roku 2015 medziročne zvýšia o 7,45 %. Do tohto rastu sa premietol presun prostriedkov na valorizáciu plátov zamestnancov verejných vysokých škôl.

Do poklesu výdavkov v podprograme Rozvoja vysokého školstva sa premietlo nižšie projektovanie kapitálových výdavkov z rozpočtu prostriedkov EÚ a spolufinancovania zo ŠR.

NKÚ SR pozitívne hodnotí, že v rámci plnenia záväzkov Paktu stability a rastu, vláda SR systémovo rieši finančné ohodnotenie učiteľov a nepedagogických zamestnancov na úseku školstva. Podľa možností ŠR sa v roku 2015 vytvára priestor k 5 % zvýšeniu tarifných plátov učiteľov a nepedagogických zamestnancov.